

**PATENDIAMET
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON**

Otsus nr 1872-o

Tallinn, 18.01.2022

**Avaldus nr 1872 – kaubamärgi „Nordic Sped“ (reg nr 57205)
omaniku ainuõiguse tühistamiseks**

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon (edaspidi komisjon), koosseisus Tanel Kalmet (eesistuja), Maria Silvia Martinson, Triin Muuk-Adrat, vaatas läbi **OÜ Nordic Spedition** (edaspidi avaldaja; esindaja patentivolnik Indrek Eelmets) 15.11.2019 avalduse kaubamärgi „Nordic Sped“ (reg nr 57205, taotluse esitamise kuupäev 9.10.2018, registreerimise kuupäev 9.09.2019, kaitstud klassides 35 ja 39; edaspidi vaidlustatud kaubamärk) omaniku **Nordic Sped OÜ** (esindaja patentivolnik Almar Sehver) ainuõiguse tühistamiseks.

Menetluse käik

1) Avaldaja on 15.11.2019 esitanud avalduse omaniku ainuõiguse tühistamiseks kaubamärgiseaduse (KaMS) § 9 lg 1 p 10 ja § 10 lg 1 p-de 2 ja 4 alusel. Avaldaja nõue oli KaMS § 52 lg 1 ja 1¹ alusel tunnistada tühisteks OÜ Nordic Sped ainuõigus kaubamärgile „Nordic Sped“. Avalduses märgiti järgmist.

Avaldaja on kantud äriregistrisse 11.08.2014. Alates 2.04.2018 on ettevõtte ärinimi OÜ Nordic Spedition (lisa 2 – äriregistri väljatrükk). Avaldaja põhitegevusalaks on rahvusvaheline kaubavedu ja ekspedeerimine. Nimetatud on kajastatud mh avaldaja 2018. a majandusaasta aruandes (lisa 3). Põhitegevusalal tegutsemine on jätkuv, mida kinnitab, et avalduse esitajal oli 30.06.2019 seisuga 22 töötajat, 2019. a II kvartali maksustatav käive oli 5 755 630,14 eurot (lisa 4). Avaldaja kasutab äritegevuses oma teenuste tähistamiseks ärinimega identset kaubamärki Nordic Spedition. Näiteks on kaubamärk kantud haagistele, mida OÜ Nordic Spedition teenuste osutamisel kasutab veoste vedamiseks (lisa 5 – pildid) ning kasutusel avalduse esitaja aktiivse külastatavusega veebilehel nordicsped.com (lisa 6 – väljatrükkid veebilehelt). Domeeninimed nordicsped.com, nordicsped.eu ja nordicsped.ee on registreeritud alates 5.03.2018 (lisa 7 – whois andmed). Samuti kasutavad avaldaja ning tema töötajad domeeninimega nordicsped.com seotud e-posti aadresse (lisad 2–4).

Suvel 2018 lahkus suur osa töötajatest veoste ekspedeerimisega tegelevast äriühingust Via3L Spedition OÜ ja asus tööle avaldaja juures. OÜ Via3L Spedition heidab nimetatud asjaolu ette oma endistele töötajatele, juhatuse liikmetele ja avaldajale. OÜ Via3L Spedition ja temaga seotud isikud algatasid ajakirjanduses ulatusliku laimukampaania, üritades mõjutada avaldaja kliente, töötajaid ja muid koostööpartnereid, et viimased suhted avaldajaga lõpetaksid. Samuti on OÜ Via3L Spedition esitanud nii avaldaja kui enda endiste töötajate ja juhatuse liikmete vastu hagi (Harju Maakohtu tsiviilasi nr 2-18-13663), milles mh nõuab väidetavalt tekitatud kahju hüvitamist summas ca 6,5 miljonit eurot (lisa 8 – Äripäeva 26.09.2018 uudis). Nimetatud tsiviilasja kostjad on hagile kogu ulatuses vastu väelnud, olles mh seisukohal, et töötajatel on õigus vabalt valida töökohta ja kliendil teenusepakkujat. Pärast ülalnimetatud kohtuvaidluse algust avastas avaldaja, et äriregistrisse on kantud temaga äravahetamiseni sarnase ärinimega juriidiline isik OÜ Nordic Sped. OÜ Nordic Sped esialgne ärinimi oli JÄÄTME-LABOR OÜ, ühing kanti äriregistrisse 12.12.2017. Alates 8.10.2018 on ühingu ärinimeks OÜ Nordic Sped (lisa 9 – äriregistri väljatrükkid). Äriregistris oleva informatsiooni, samuti OÜ Nordic Sped (toonase nimega JÄÄTME-LABOR OÜ) 2017. a majandusaasta aruandes esitatud teabe kohaselt oli äriühingu põhitegevusalaks ohtlike jäätmete töötlus ja kõrvaldus (38221/EMTAK 2008) (lisa 10 – OÜ Nordic Sped 2017 majandusaasta aruanne). Aruande kohaselt pärines äriühingu müügitulu keemiliste- ja jäätmeanalüüside teostamisest, millega kavatseti jätkata ka 2018. a. Äriregistri andmete kohaselt ei ole OÜ Nordic Sped 2018. a majandusaasta aruannet registripidajale esitanud. Avalikult kättesaada-

---

Adress:
Toompuiestee 7
15041 Tallinn

Telefon:
627 7942
e-mail: toak@epa.ee

Faks:
645 1342
<http://toak.epa.ee/>

vad andmed osundavad, et OÜ-I Nordic Sped ei ole sisulist majandustegevust: seisuga 30.06.2019 ei olnud äriühingul ühtki töötajat, tema käive 2019. a II kvartalis oli 0 eurot ja info sel perioodil riiklike maksude tasumise kohta puudub (lisa 11). OÜ Nordic Sped juhatuse liige alates 28.08.2018 ja ainu-osanik alates 25.09.2018 on vandeadvokaat Raul Otsa (lisa 9). R. Otsa tegutses OÜ Nordic Sped osanikuks ja juhatuse liikmeks saamise, samuti ärinime OÜ Nordic Sped registreerimise (8.10.2018) ja kaubamärgi „Nordic Sped“ taotluse esitamise (9.10.2018) hetkel vandeadvokaadina, olles OÜ Advokaadibüroo Raul Otsa osanik ja juhatuse liige (lisa 12 äriregistri kehtivate andmete väljatrükk). Käesolevaks hetkeks on R. Otsa enda liikmelisuse Eesti Advokatuuris peatanud ja asunud tegutsema JNG Investments OÜ juristina (lisa 13 – R. Otsa kiri kohtule Via3L Spedition OÜ esindajaks määramiseks). JNG Investments OÜ on OÜ Via3L Spedition emaeettevõtja, millele kuulub osa suurusega 55% OÜ Via3L Spedition osakapitalist. Eelnevast ilmneb, et R. Otsa tegutses OÜ Nordic Sped ärinime Nordic Sped registreerimisel ja kaubamärgi „Nordic Sped“ registreerimistaotluse esitamisel OÜ Via3L Spedition ja temaga seotud isikute huvides.

Järgmisel päeval pärast ärinime OÜ Nordic Sped kandmist äriregistrisse, 9.10.2018, esitas OÜ Nordic Sped Patendiametile taotluse nr M201801149 registreerimaks kaubamärgi „Nordic Sped“ klassides 35 (ärijuhtimine, ärikorraldus; reklaam; kontoriteenused) ja 39 (transport; kaupade pakendamine ja ladustamine; reiside korraldamine). Avaldaja ei ole andnud OÜ-le Nordic Sped nõusolekut eksitavalt sarnase ärinime kasutamiseks ega kaubamärgi registreerimiseks.

9.09.2019 esitas avaldaja hagiavalduse OÜ Nordic Sped vastu, milles palus keelata OÜ-I Nordic Sped vastava ärinime kasutamine ja kohustada OÜ-d Nordic Sped ärinime muutmiseks (tsiviilasi nr 2-19-13851, lisa 14). 15.11.2019 esitas avaldaja avalduse OÜ Nordic Sped vastu kaubamärgi reg nr 57205 omaniku ainuõiguse tühistamiseks tunnistamiseks.

Avaldaja tugines nii KaMS § 52 lõikele 1 kui KaMS § 52 lõikele 1¹, sest kaubamärgi õiguskaitset välistavad KaMS §-s 9 kui 10 sätestatud asjaolud olid olemas enne kaubamärgi registreerimise otsuse tegemist. Arvestades Patendiameti teate avaldamist Eesti Kaubamärgilehes 1.07.2019 on Patendiamet teinud kaubamärgi registreerimise otsuse mai lõpus või juunis 2019. Seega tuleb avaldaja hinnangul nimetatud õiguskaitset välistavate asjaolude esinemist hinnata juuni 2019 seisuga. KaMS § 52 lg 1 sätestab, et iga isik võib esitada komisjonile avalduse kaubamärgiomaniku vastu tema ainuõiguse tühistamiseks tunnistamiseks käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud õiguskaitset välistava asjaolu olemasolul, kui see asjaolu oli olemas ka kaubamärgi registreerimise otsuse tegemise ajal. KaMS § 52 lg 1¹ sätestab, et asjast huvitatud isik võib esitada komisjonile avalduse kaubamärgiomaniku vastu tema ainuõiguse tühistamiseks tunnistamiseks käesoleva seaduse §-s 10 sätestatud õiguskaitset välistava asjaolu olemasolul, kui see asjaolu oli olemas ka kaubamärgi registreerimise otsuse tegemise ajal. Avaldaja on asjast huvitatud isik, kuna tema ärinimega eksitavalt sarnase kaubamärgi Nordic Sped registreerimine avaldaja põhitegevusalaga samas valdkonnas rikub avalduse esitaja õigusi. KaMS § 52 lg 2 sätestab, et selle paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud avalduse võib esitada viie aasta jooksul pärast kaubamärgi kasutamisest teada saamist või tähtajatult, kui kaubamärgi registreerimise taotlus oli esitatud pahauskselt. Kuivõrd OÜ Nordic Sped esitas kaubamärgi registreerimise taotluse pahauskselt, võib avalduse esitada KaMS § 52 lõikest 2 tulenevalt tähtajatult. Isegi, kui OÜ Nordic Sped ei oleks olnud taotluse esitamisel pahausksne, ei olnud avaldaja hinnangul avalduse esitamise hetkeks möödunud KaMS § 52 lõike 2 esimeses alternatiivis sätestatud viie aastane tähtaeg.

KaMS § 9 lg 1 p 10 sätestab, et õiguskaitset ei saa tähis, mille registreerimist taotleb isik on esitanud taotluse pahauskselt või mida on hakatud kasutama pahauskselt. OÜ Nordic Sped esitas avaldaja väitel kaubamärgitaotluse pahauskselt, olles teadlik avaldaja varasematest õigustest ning eesmärgiga neid õigusi kahjustada. Taotluse esitamise põhjuseks ei ole kaubamärgile õiguskaitse saamine, et kaubamärki kasutada heauskses äritegevuses, vaid OÜ Via3L Spedition suur- ja väikeosanike konflikt ning töötajate lahkumine avaldaja teenistusse. Eesti kohtute ja komisjoni praktikas on pahausksusena käsitletud olukorda, kus isik püüab omandada mingit vara või õigust, olles teadlik, et tema talitusviis ei ole õige ega aus ning rikub teiste isikute õigusi (komisjoni 26.01.2019 otsus 1753-o). Pahausksuse kohta on Tallinna Ringkonnakohus otsuse nr 2-06-31964 p-s 46 märkinud järgmist: „Pahausksuse määramisel tuleb arvestada kõiki asjassepuutuvaid asjaolusid, eriti aga seda, millised olid õigust taotleva isiku teadmised õiguste omandamise taotluse esitamisel. Arvestada tuleb, kas selle tähise kasutamine põhjustaks teisele isikule kuuluva tähise eristava iseloomu või tuntuse ebaausat ärakasutamist või võiks seda õigustamatult kahjustada.“ OÜ Nordic Sped pahauskselt taotluse esitamist kinnitavad avaldaja hinnangul kokkuvõtlikult alljärgnevad asjaolud:

- kaubamärgi kaubad ja teenused ei seonu mingil moel OÜ Nordic Sped tegevusalaga;
- kaubamärgi registreerimistaotlus esitati vahetult pärast OÜ Via3L Spedition poolt hagi esitamist avaldaja vastu;
- OÜ Nordic Sped osanik ja juhatuse liige R. Otsa nõustab avaldaja ja VIA 3L Spedition OÜ vahelises kohtuvaidluses avalduse esitaja vastaspoolt VIA 3L Spedition OÜ;

- OÜ Nordic Sped oli kaubamärgitaotluse esitamise hetkel teadlik avaldaja varasemast ärinimest, kasutatavast kaubamärgist ja domeeninimedest;
- OÜ Nordic Sped oli taotluse esitamise hetkel teadlik, et kaubamärgi registreerimine rikub avaldaja varasemaid õigusi.

Avaldaja täpsustas, et OÜ Nordic Sped on registreerinud kaubamärgi klassides 35 ja 39, kuid OÜ Nordic Sped tegevusala äriregistrist ja majandusaasta aruannetest nähtuvalt ei ole mingilgi viisil seotud ekspedeerimisega, vaid hoopis ohtlike jäätmete töötuse ja kõrvaldamisega. Avalike andmete kohaselt ei ole OÜ Nordic Sped olnud alates kaubamärgitaotluse esitamise hetkest tegelikku äritegevust. On ka äärmiselt ebausutav, et ettevõtte soovis heas usus uue nime all jätkata äritegevust senisel tegevusalal, kuna sõna „Sped“ viitab ekspedeerimisele (samatähenduslik sõnaga „Spedition“), sellel puudub seos ohtlike jäätmete käitlemisega ning ekspedeerimisega mitteseotud tegevusaladel kasutamisel oleks see tarbijate jaoks tõenäoliselt eksitav iseloom; samuti on kaubamärgitaotlus esitatud transpordiga seotud teenustele klassides 35 ja 39, mitte aga ohtlike jäätmete käitluse ja keemiliste- ja jäätmeanalüüsidega seotud teenustele, mis kuuluvad klassidesse 40 ja 42.

Kaubamärgi registreerimistaotlus esitati vahetult pärast OÜ Via3L Spedition poolt hagi esitamist avaldaja vastu. Veoste ekspedeerimisega tegeleva äriühingu Via3L Spedition OÜ ja avaldaja vahelist kohtuvaidlust on ajakirjanduses laialdaselt kajastatud. OÜ Via3L Spedition hagi esitamise eesmärgiks oli eelkõige oma endiste töötajate õiguslik survestamine uue tööandja (avaldaja) juurest lahkumiseks ja avaldaja majandustegevuse takistamine. Seda kinnitab näiteks asjaolu, et OÜ Via3L Spedition taotles hagi tagamise korras keelata kõigil kostjatel isiklikult või mis tahes juriidilise isiku kaudu pakkuda ja osutada veo, ekspedeerimis- või laoteenuseid taotluses välja toodud juriidilistele isikutele ja sõlmida nendega lepinguid veo-, ekspedeerimis- või laoteenuse osutamiseks kuni lõpliku kohtuotsuse jõustumiseni tsiviilasjas nr 2-18-13663 (s.t avaldaja ega tema töötajad ei oleks saanud neid äriühinguid teinendada) ja avaldaja pangakonto aresti. Selliste abinõude kohaldamisel oleks avaldaja majandustegevus tõenäoliselt lõppenud. Maakohus jättis esimese taotluse rahuldamata ning ka teine tühistati. OÜ Via3L Spedition survestamisele allus üks endisest töötajast kostja, kelle suhtes võttis OÜ Via3L Spedition hagi tsiviilasjas nr 2-18-13663 tagasi pärast seda, kui endine töötaja oli üles öelnud enda töölepingu avaldaja juures. Nimetatud asjaolu kinnitab, et töötajate vastu hagi esitamise eesmärgiks oli neid survestada avaldaja teenistusest lahkuma. Riigikohus on nimetatud tsiviilasjas 22.05.2019 määruses, kontrollides 15 kostja suhtes hagi tagamise abinõu kohaldamise põhjendatust, leidnud, et neist lausa 14 puhul ei vastanud hagi minimaalsetele tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) §-s 363 ettenähtud nõuetele ja hagi tagamine oli põhjendamatu. Kuue kostja puhul puudus hagi aluseks olevate asjaolude põhistus täielikult ja kaheksa kostja puhul oli see minimaalne ning nõudega seostamata. Sedavõrd ulatuslikud puudused hagiavalduses kinnitavad, et hagi esitamise eesmärgiks ei olnud niivõrd selles esitatud nõuete rahuldamine, kuivõrd töötajate ja avaldaja survestamine eesmärgiga viimase majandustegevus lõpetada. Lisaks kohtuvaidlusele on Via3L Spedition korraldanud ajakirjanduses ulatusliku laimukampaania ning üritanud mõjutada avaldaja kliente, töötajaid ja muid koostööpartnereid, et viimased suhted avaldajaga lõpetaksid. Seega on OÜ Via3L Spedition ja temaga seotud isikud alates 2018. a juulist aktiivselt tegutsenud eesmärgiga avaldaja mainet kahjustada ja äritegevust takistada. Eeltoodud asjaolude valguses ei ole juhuslik, et vahetult pärast konflikti tekkimist ja OÜ Via3L Spedition poolt hagi esitamist on registreeritud praktiliselt identse nimega äriühing, kes esitab samaaegselt taotluse registreerimaks kaubamärgina tähist „Nordic Sped“, mis sisaldub avaldaja ärinimes ja kaubamärgis ning millega identseid domeeninimesid avaldaja kasutab. Järelikult näib OÜ Nordic Sped tegevuse eesmärgiks olevat läbi kaubamärgi registreerimise asuda takistama avaldajal oma ärinime, kaubamärgi ja domeeninimede kasutamist või asuda avaldaja kliente ja koostööpartnereid eksitama, et tekkiva segaduse läbi kokkuvõttes kahjustada avaldaja mainet ja kogu majandustegevust.

Avaldaja rõhutas, et OÜ Nordic Sped juhatuse liikmena on äriregistrisse kantud R. Otsa alates 28.08.2018. Nimetatud hetkel tegutses R. Otsa vandeadvokaadina, olles avaldajale teadaolevalt eelnevalt osutanud õigusteenust nii OÜ-le Via3L Spedition kui teistele OÜ-ga Via3L Spedition samasse kontserni kuuluvatele äriühingutele. Arvestades ühelt poolt OÜ Nordic Sped äriregistrisse kantud tegevusala (ohtlike jäätmete töötlemine) ning teiselt poolt teenuseid, mille osas kaubamärki registreeriti (sh ekspedeerimine) ning nende teenuste spetsiifilist olemust, on põhjust järeldada, et vandeadvokaat tegutses OÜ Nordic Sped osa omandades ja juhatuse liikmeks asudes kliendi huvides ja ülesandel, st tegemist oli õigusteenuse osutamisega, mitte advokaadi enda äritegevusega. Praeguseks hetkeks on selgunud, et R. Otsa on asunud tööle juristina JNG Investments OÜ- s, kes on OÜ Via3L Spedition 55% osaluse omanik. R. Otsa on asunud esindama erinevaid OÜ-ga Via3L Spedition seotud isikuid kohtumenetlustes OÜ Via3L Spedition endiste juhatuse liikmete (tänapäevase avaldajaga seotud isikute) vastu. Muuhulgas on R. Otsa tsiviilasjas nr 2-18-13663 alates 29.08.2019 OÜ Via3L Spedition lepinguline esindaja (lisa 13). Märkimisväärne on seegi, et OÜ Nordic Sped omanik ja juhatuse liige on enda seotuse OÜ-ga Via3L Spedition avalikustanud alles pärast kaubamärgi registreerimise otsuse

avalikustamist. Seega on eeltoodud konflikti ja kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise (sama-moodi OÜ Nordic Sped ärinime valiku) vaheline seos ilmne.

OÜ Nordic Sped teadlikkust taotluse esitamise hetkel avaldaja varasematest õigustest kinnitavad esmalt eelviidatud asjaolud seoses konfliktiga OÜ Via3L Spedition ja avaldaja vahel ning OÜ Nordic Sped ainuosaniku ja juhatuse liikme R. Otsa seotus OÜ-ga Via3L Spedition. Lisaks on avaldaja ärinimi äriregistrisse kantud 2.04.2018, OÜ Nordic Sped ärinimi aga oluliselt hiljem, 8.10.2018. Arvestades elektrooniliste andmete kättesaadavust eri andmebaasides ja ärinime kontrolli tegemise võimalust, pidi OÜ Nordic Sped olema teadlik avaldaja ärinimest ja muudest varasematest õigustest. Komisjon on oma varasemas praktikas asunud seisukohale, et pahausksuse sisustamisel tuleb lähtuda objektiivsetest kriteeriumitest, s.t ilmsetest asjaoludest, mis viitavad pahausksusele. Pahausksus peaks ilmne ja järelduma kontrollijale tema erialastes teadmistes, tavalistest informatsiooniallikatest ja asjas esitatud asjaoludest ning materjalidest. Täna infoühiskonna turusituatsioonis ei ole mõeldav, et ettevõtja looks oma äri ilma taustauuringuid tegemata. Taustauuringud katavad kindlasti nii tulevase tegevusvaldkonna spetsiifiliste uuringute tegemist ja lõpeb äriregistri ja teiste registreeritud uuringutega, millest üritatakse selgitada, kas vastavanimelist firmat on juba asutatud, kas kasutatud firma nimi (või selles kasutatav sõna või kujund) on kaitse saanud ka nt kaubamärgina jmt (komisjoni 26.02.2018 otsus 1702-o, lk 7). OÜ Nordic Sped pidi nii ärinime valiku kui kaubamärgi registreerimise taotluse esitamisel olema teadlik nii avaldaja ärinimest kui ka asjaolust, et viimane kasutab sõnaühendit „Nordic Sped“ enda domeeninimes www.nordicsped.com. Viide avaldaja kodulehele on üks esimesi tulemusi, mis ilmub, kui otsingumootoris Google teostada otsing sõnaühendi „Nordic Sped“ järgi (lisa 15). Lisaks, sisestades tähise „Nordic Sped“ äriregistri nimepäringu otsingumootoris, kuvatakse otsingutulemusena sarnase ärinimena avalduse esitaja ärinimi (lisa 16). Tuleb ka arvestada, et OÜ Nordic Sped ainuosanik ja juhatuse liige on vandeadvokaat ehk laialdaste õigusteadmistega isik. Seetõttu pidi OÜ Nordic Sped olema taotluse esitamisel lisaks avaldajaga seonduvatele faktilistele asjaoludele (varasem ärinimi, varasemalt kasutusele võetud ja üldtuntud kaubamärk, varasemad domeeninimed, sama tegevusvaldkond) teadlik ka tähise „Nordic Sped“ registreerimise õiguslikest küsimustest, sealhulgas selle õiguskaitset välistavatest asjaoludest. Eelnev kinnitab veelkord, et praktiliselt identse tähise valik ei saanud olla mitte eksimus, vaid teadlik pahauskne tegutsemine.

Avaldaja märkis, et vaidlustatud kaubamärgi registreerimisel puuduvad igasugused loogilised majanduslikud põhjused. OÜ Nordic Sped igasugune majandustegevus puudub. Samuti on äriühingul esitamata 2018. a majandusaasta aruanne, mille esitamise tähtaeg oli juba 30.06.2019. Sisulise majandustegevuse puudumine kinnitab täiendavalt, et äriühingu nimemuudatust ei tinginud õiguspärane vajadus, vaid valik luua näilik eesmärk ja alus kaubamärgitaotluse esitamiseks ja seeläbi avaldajat kahjustada. Tulenevalt KaMS § 17 lõikest 1 on kaubamärgiomanik kohustatud registreeritud kaubamärki tegelikult kasutama registreeringus märgitud kaupade ja teenuste tähistamiseks. OÜ Nordic Sped tegevusala on ohtlike jäätmete töötlus ja kõrvaldus ning avalikest andmetest nähtuvalt puudub OÜ Nordic Sped juba vähemalt alates taotluse esitamisest mistahes majandustegevus, sealhulgas tegevus seoses veoste ekspedeerimisega või transporditeenuste osutamisega. Tähis „Sped“ on lühend sõnast „Spedition“, mis kaubamärgi osana viitab sellele, et äriühingu tegevusala on seotud ekspedeerimisega. Kaubamärk on registreeritud klassis 39, kuhu kuulub mh ekspedeerimisteenus. Seega on ebatõenäoline, et OÜ Nordic Sped kaubamärki tegelikult kasutama hakkaks. Vastuolu omaniku tegevusala ning kaubamärgi Nordic Sped teenuste loetelu vahel kinnitab koosmõjus muude asjaoludega, et taotlust ei esitatud sooviga kaubamärki majandustegevuses kasutada. KaMS §-st 3 tulenevalt on kaubamärgi eesmärgiks ühe isiku kauba või teenuse eristamine teise isiku sama liiki kaubast või teenusest. Arvestades kaubamärgi „Nordic Sped“ sarnasust avaldaja ärinime ja kaubamärgiga, ei saanud taotluse esitamise eesmärk olla kantud kaubamärgi peamisest funktsioonist ehk soovist eristuda. Isegi, kui OÜ Nordic Sped asuks ka päriselt ekspedeerimisega tegelema, ei oleks selline kaubamärk eristuv ning eksitaks kliente. Sellise kaubamärgi kasutuse eesmärgiks oleks järelikult isikute eksitamise kaudu avaldaja professionaalse edu ja maine ärakasutamine ja kahjustamine veoste ekspedeerimise valdkonnas või avaldaja õiguste kasutamise takistamine.

Avaldaja märkis, et omaniku pahauskset eesmärki takistada avaldajal teostada õiguste tähist „Nordic Spedition“ sisaldavale varasemale ärinimele ja varasemalt kasutusele võetud kaubamärgile kinnitab ka tõsiasi, et OÜ Nordic Sped väidab vaidlustatud kaubamärgile tuginedes, et avaldaja rikub oma varasemat ärinime kasutades OÜ Nordic Sped kui kaubamärgiomaniku ainuõigusi (lisa 17 – kostja 6.11.2019 menetlusdokument tsiviilasjas nr 2-19-13851, vt p-d 1.4, 1.6 ja 3.1). Eeltoodud asjaolud kogumis kinnitavad, et taotluse esitamise eesmärgiks ei olnud OÜ Nordic Sped õiguspärased majanduslikud huvid. Taotlus esitati OÜ Via3L Spedition ja temaga seotud isikute huvides tulenevalt soovist avaldajale kätte maksta ja teda kahjustada, kasutades ära olukorda, et avaldaja ei olnud ise oma kaubamärgi registreerima asunud. Eesmärk takistada teise ettevõtja majandustegevust või eksitamise kaudu kasutada ära või kahjustada avaldaja mainet, ei ole heauskne. Seetõttu on avaldaja seisukohal, et vaidlustatud kaubamärgi õiguskaitse välistab KaMS § 9 lg 1 p 10.

Vaidlustatud kaubamärgi õiguskaitses välistab ka KaMS § 10 lg 1 p 4. Kaubamärk „Nordic Sped“ on eksitavalt sarnane avaldaja varasema ärinimega OÜ Nordic Spedition ning avaldaja tegutseb valdkonnas, mille tähistamiseks kaubamärki kavatsetakse kasutada. KaMS § 10 lg 1 p 4 rakendamiseks esinema samaaegselt alljärgnevad tingimused: kaubamärk on eksitavalt sarnane ärinimega; ärinimi on äriregistrisse kantud enne kaubamärgitaotluse esitamise kuupäeva; ning kaubamärgi kaubad või teenused kuuluvad samasse valdkonda varasema ärinime omaja tegevusalaga. Kõik loetletud tingimused on antud juhul täidetud. Esiteks, avaldaja ärinimi on kantud äriregistrisse 2.04.2018, seega enam kui pool aastat enne 9.10.2018, mil OÜ Nordic Sped esitas kaubamärgi registreerimise taotluse. Teiseks, kaubamärk „Nordic Sped“ on praktiliselt identne, kuid vähemalt eksitavalt sarnane avaldaja ärinimega OÜ Nordic Spedition. Ärinimi ja kaubamärk kattuvad kirjapildilt peaaegu täielikult, seejuures sisaldub kogu kaubamärk „Nordic Sped“ avalduse esitaja varasemas ärinimes. Kaubamärk on sisuliselt lühendatud versioon avalduse esitaja ärinimest. Võrreldes tähiseid visuaalsest aspektist, on erinevus kirjapildis minimaalne. Asjaolu, et ärinimes on sõna „sped“ kirjutatud välja pikemalt: „spedition“, ei ole piisav ärinime ja kaubamärgi visuaalseks eristamiseks vajalikul määral. Oluline on seegi, et mõnetäheline erinevus kirjapildis esineb alles kaubamärgi ja ärinime teise sõna lõpus. Kohtupraktikas on leitud, et sõnaliste tähiste teineteisest eristamisel on määravaimaks sarnasus nende algusosades ning erinevus lõpuosas on vähemtähtis. Kui võrreldavad tähised on väga sarnased või identsed nende algusosas, siis on nad suure tõenäosusega segiaetavamad, kui selline sarnasus on nende lõpuosas. Sõnaosade algustel on märkimisväärne mõju tähiste üldmuljele (Tallinna Ringkonnakohtu 18.2004.16 otsus nr 2-14-19740, lk 25).

Avaldaja märkis, et lisaks sellele, et ärinimi ja vaidlustatud kaubamärk kattuvad kirjapildilt peaaegu tervikuna, on need kontseptuaalselt identsed. Nime esimene osa „Nordic“ kattub täielikult. Sõnad „Spedition“ ja „Sped“ viitavad mõlemad ekspedeerimisele. Erialakirjanduses on selgitatud ekspedeerimise mõistet järgmiselt: „Ekspedeerimine on professionaalne kaubavedude korraldamine. Reeglina mõeldakse selle all kaubavedude korraldamist kellegi teise nimel ja huvides.“ (J. Suursoo jt. Ekspedeerija käsiraamat. Tallinna Tehnikakõrgkool. 2016. lk 20, p 1.1. Kättesaadav internetis: http://eprints.tktk.ee/2534/7/Ekspedeerija%20käsiraamat_2016%20%2815.11%29.pdf) Sõna „Spedition“ otsetõlge saksa keelest eesti keelde on „ekspedeerimine“. EL liikmesriikide patendiametite kaupade ja teenuste harmoniseeritud andmebaasis TMclass sisalduvad saksakeelsed terminid „Speditionsdienste“ (dienste = teenused) ja Dienstleistungen einer Spedition [Güterbeförderung]. Mõlema eestikeelseks vasteks on „Kaupade edasitoimetamine, ekspedeerimine“. Ka taani ja rootsi keeles on kasutusel selle teenuse nimetuseks termin „Spedition“ (lisa 18 - väljatrükiid TMClass andmebaasist). Tähis „sped“ on kaubaveo valdkonnas tavapäraselt kasutatav lühend sõnast „spedition“. Mõlemad tähised on laialdaselt kasutusel erinevate ettevõtjate nimedes. Äriregistris on registreeritud mitmeid kaubavedudega tegelevaid äriühinguid, mille ärinimes sisaldub sõna „sped“. näiteks OÜ EcoSped (lisa 19.1, 19.2), OÜ BORA SPED (lisa 20.1, 20.2), OÜ EUROSPED ES (lisa 21.1, 22.2) või „spedition“, näiteks OÜ Via3L Spedition (lisa 22), OÜ AFFA Spedition (lisa 23.1, 23.2), GÖLLNER SPEDITION OÜ (lisa 24.1, 24.2). Eestis kehtivad samuti mitmed SPED lõpuga kaubamärgid, mis on registreeritud klassis 39 kaubaveoteenuste ning kelle omanike ärinimedes on kasutusel sõna Spedition (lisa 25). Nii „sped“ kui „spedition“ eeltoodud äriühingute nimed ja kaubamärkides viitab sellele, et äriühingud tegelevad ekspedeerimisega.

Lähtudes praktikas tavapärasest Spedition/Sped paralleelkasutusest, valis avalduse esitaja oma domeeninimedeks nordicsped.ee ja nordicsped.com. Avaldaja kasutab äritegevuses domeene juba enne OÜ Nordic Sped ärinime muutust ja kaubamärgi registreerimise taotluse esitamist. Samuti kasutavad avaldaja töötajad @nordicsped.com lõpuga e-posti aadresse. Seega, sõnaühendit „Nordic Sped“ seostavad kolmandad isikud ja vähemalt avalduse esitaja kliendid juba enne Nordic Sped kaubamärgi registreerimise taotluse esitamist avaldajaga. Eeltoodust tulenevalt on võrreldavad ärinimi ja kaubamärk sisuliselt identsed, mistõttu keskmine heas usus tegutsev ja mõistlikult informeeritud isik ärinime ja kaubamärki ei erista.

Kolmandaks, vaidlustatud kaubamärgi teenused klassides 35 ja 39 kuuluvad samasse valdkonda avaldaja tegevusalaga. Kaubamärk katab teenused klassis 39 eranditult veostega seotud teenuseid: *veoteenused; veetranspordi korraldamise teenused; transporditeenuste korraldamine maa-, vee- ja õhusõidukitega; transporditeenuste konsultatsioon telefonikõnekeskuste ja -abiinide kaudu; transporditeenuste broneerimine ja tellimine; transporditeenused ja kaupade kättetoimetamine; transporditeave, transpordiinfo; transporditariifide teabe pakkumine; transpordisõidukite tellimine; transpordimeetodite kohta andmete pakkumine; transpordilogistika; transpordimaaklerlus, transpordivahendus, vedudevahendus, veovahendus; transpordikastide, konteinerite rent; transpordijaamade käitamine; transpordiga seotud teabeteenused; transpordiga seotud laialiveo arvutipõhine planeerimine; transpordiga seonduva info pakkumine; transpordialased nõustamisteenused; transpordialased konsultatsiooniteenused; transpordi, sõidukite ettetellimine, reserveerimine; transpordi korraldamise teenused; transpor-*

di korraldamine maismaa-, vee- ja õhusõidukitega; transpordi ja reise teave; transpordi ja reise korraldamine; raudteetransport, -veod, -vedu; raudteetranspordi korraldamise teenused; õhutranspordi-teenused; õhutranspordi korraldamise teenused; meretransport, -veondus; meresõidukite tellimine, üürimine; meresõidukite tellimusreisid; maismaa-, mere- ja õhutranspordi korraldamine ja pakkumine; laevatransport, laevaveod; laudkastide, konteinerite laenus; laevamaaklerluse teave; laevamaakleri-teenused; laevade tellimine; kaupade maanteevedu; kaupade transport ja kohaletoometamine; kauba-lasti maanteetransport; jõetransport, -veondus; igat liiki transpordivahendite üürimise korraldamine; arvutipõhised transpordiinfoteenused; autotransport, -veod; auto-transport, transport sõiduautoga; autosõidumarsruutidega seotud teabe pakkumine; arvuti-põhised nõustamisteenused transpordi ja laialiveo alal; kaubamahutite laadimine raudtee-veeremile; kaubamahutite laadimine laevadele; kauba laadimine; kauba ja pagasi mahalaadimine; kaubamahutite laadimine veoautodele; kaupade peale- ja mahalaadimine; lasti mahalaadimisteenused; mahalaadimis- ja ümberpakkimisteenused; veoautode laadimine; konteinerite täitmine; kaupade pakkimine mahutitesse; sõidukite parklakohtade ja garaažide üürimine. Lisaks kuuluvad samasse valdkonda avaldaja teenustega ka kaubamärgi teenused klassis 35: ärialane nõustamine ja info; ärialased nõustamis-, info- ja konsultatsiooniteenused; ärialase teabe kogumise teenused; ärialaste projektiuuringute ettevalmistamine; ärijuhtimine arvuti abil [teenusena]; ärijuhtimine, -haldamine transpordi ja tarne alal; ärijuhtimine ja -haldus; ärijuhtimine ja -konsultatsioonid seoses turundustegevusega; ärijuhtimine transpordi ja tarne alal; ärikonsultatsioonid; ärikonsultatsioonid ja juhtimine seoses uute toodete turuleviimisega; hulgi- ja jaemüügikaupluste ärijuhtimine; kaupade müüki ja ostu puudutavate lepingute vahendamine; kaubandusvahendusteenused; kaupade ostu-müügilepingute läbirääkimised; kliendisuhete korraldamine; kliendisuhetekorralduse allhanketeenuste pakkumine; tööstus- või kaubandusettevõtte äritegevuse või kaubandustegevuse juhtimisabi; tööstus- ja kaubandusettevõtete juhtimisabi; toodete ostu- ja müügilepingute vahendamine; tollivormistusega seotud haldusteenused; ärijuhtimise analüüs; ettevõtete analüüsimine ja hindamine; ettevõtteid ja äritegevust puudutav informatsioon ja ekspertarvamused; kaubandusalased hinnangud; kaubandusalase teabe pakkumine; kaubandusalase äriinfo pakkumine; kaubandusalane informatsioon; kaubandus- ja äriinfo pakkumine; kaubandusinfo; kaubandusaruannete turuinfo; kaubandusettevõtete ärijuhtimisega seotud hinnangud; kaubandusettevõtluse alane info ja äriinfo globaalsete arvutivõrkude kaudu; kaubandusliku informatsiooni uurimine; majandusalane info äri eesmärgil; majandusanalüüsid äri eesmärgil; turu-uuringute läbiviimine; turu-uuringud ja ärianalüüsid; veebipõhise kaubandusteabekataloogi pakkumine; väliskaubanduse informatsioon. Avaldaja märkis, et klassi 35 loetelus ülal allajoonitud teenused kuuluvad otseselt ekspedeerimisega tegelevate ettevõtete tegevusvaldkonda. Ülejäänud teenused kuuluvad valdavalt ärijuhtimise ja kaubandusvahenduse valdkonda. Kaupade liikumine on rahvusvahelise äri ja kaubanduse osa, mistõttu ülejäänud klassi 35 teenused täiendavad avalduse esitaja teenuseid. Eeltoodust tulenevalt esinevad kõik KaMS § 10 lg 1 p-s 4 sätestatud tingimused.

Avaldaja oli seisukohal, et vaidlustatud kaubamärgi õiguskaitse välistab ka KaMS § 10 lg 1 p 2. Kaubamärk „Nordic Sped“ on eksitavalt sarnane avaldaja varasema üldtuntud kaubamärgiga „Nordic Spedition“, mis tähistab identseid või samaliigilisi teenuseid ning kaubamärkide äravahtamine tarbija poolt on väga tõenäoline. KaMS § 10 lg 1 p 2 näeb ette, et õiguskaitset ei saa kaubamärk, mis on identne või sarnane varasema kaubamärgiga, mis on saanud õiguskaitse identsete või samaliigiliste kaupade või teenuste tähistamiseks, kui on tõenäoline kaubamärkide äravahtamine tarbija poolt, sealhulgas kaubamärgi assotsieerumine varasema kaubamärgiga. Varasem kaubamärk KaMS § 10 lg 1 p 2 mõistes on KaMS § 11 lg 1 p 1 kohaselt ka kaubamärk, mis omandas üldtuntuse varem, s.t. enne, kui esitati hilisem kaubamärgi registreerimise taotlus. KaMS § 5 lg 1 p-st 1 tuleneb, et lisaks registreeritud kaubamärgile saab õiguskaitse ka kaubamärk, mis on üldtuntud Eestis tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artikli 6bis tähenduses. Avaldaja kaubamärk „Nordic Spedition“ on üldtuntud, sest kaubamärki tunneb valdav enamus veoste ekspedeerimise teenuseid pakkuvatest kui ka kasutavatest isikutest enne taotluse esitamist (KaMS § 7 lg 3 p 1 ning lg 4). Tulenevalt KaMS § 7 lg 2 teisest lausest on komisjonil õigus seoses käesoleva avalduse lahendamise kaubamärk „Nordic Spedition“ üldtuntuks lugeda veoste ekspedeerimise ja transporditeenuste valdkonnas. KaMS § 7 lg 3 p 1 sätestab, et üldtuntuse tunnistamisel arvestatakse mh kaubamärgi tuntuse astet Eestis kaubamärgiga tähistatud kaupade või teenustega analoogiliste kaupade või teenuste tegelike ja võimalike tarbijate sektoris, nende kaupade või teenuste jaotusvõrgus tegutsevate isikute sektoris või nende kaupade või teenustega tegelevas ärisektoris. KaMS § 7 lõikest 4 tuleneb, et üldtuntuse tunnistamiseks piisab, kui kaubamärki tunneb valdav enamus vähemalt ühte selle paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud sektorisse kuuluvatest isikutest.

Avaldaja leidis, et kaubamärk „Nordic Spedition“ oli üldtuntud 9.10.2018 seisuga tulenevalt ainuüksi asjaolust, et kaubamärki tunneb valdav enamus ekspedeerimisteenusega tegelevast ärisektorist. Avaldaja kasutab kaubamärki alates 2.04.2018. Kaubamärk on silmatorkavalt kujutatud avaldaja veebilehel www.nordicsped.com. Samuti on kaubamärk kantud haagistele, mida avaldaja äritegevuses veoste vedamiseks kasutab. Igapäevaselt on liikluses 100 Nordic Spedition kaubamärgiga haagist (lisa [5]).

Nordic Spedition kaubamärki on kajastatud mitmete ürituste toetajana, näiteks erialaspetsialistidele suunatud Logistikaseminar (www.logistikaseminar.ee) aga ka laiema avalikkuse seas tuntud Pardiralli (www.pardiralli.ee) (lisa 26). Avaldaja eduka äritegevuse tulemusel oli 2018. a kolmandas kvartalis kerkinud ettevõtte müügitulu 4,7 miljoni euroni ja korraldati üle 15 000 saadetise kohalevedu. Eeltoodu pinnalt hindab ettevõtte oma turuosaks Eestis 3%. Äritegevuse kiiret kasvu kajastati korduvalt ka meedias, mh 23.10.2018 portaalis arileht.ee avaldatud artiklis „Tühjaks kantimises süüdistatud lögistikafirma näitab kiiret kasvu“ (lisa 27).

Lisaks sellele, et avaldaja oli logistika- ja ekspedeerimisteenuste turul uus kiire kasvuga tegija, omandas äriühing ja tema kaubamärk tuntust meedia vahendusel. Avaldaja on eespool selgitanud, et OÜ Via3L Spedition ja temaga seotud isikud orkestreerisid alates 2018. a juuli algusest laialtleviku meediakampaania seoses töötajate ja juhatuse liikmete lahkumisega OÜ-st Via3L Spedition. Juhtunut kajastati laialdaselt erinevates meediaväljaannetes, sealhulgas ka erialaportaalis logistikauudised.ee. Ainuüksi OÜ Nordic Sped poolt kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise hetkeks oli eeltoodud teemal avaldatud mh alljärgnevad artiklid (lisa 28):

- (i) „Tühjaks jooksnud suurfirma: alustame nullist“, 4.07.2018, www.aripaev.ee;
- (ii) „Via3L Spedition eksjuhte süüdistatakse firma varguses“, 4.07.2018, logistikauudised.ee;
- (iii) „Videod ja galeriid: tühjaks tehtud logistikafirma 20 töötajat lahkusid klientide ja haagistega päeva-pealt“, 5.07.2018, majandus24.postimees.ee ;
- (iv) „Kantimine täies hoos: Via3Li endine müügijuht tüürib juba uut transpordifirmat“, 5.07.2018, majandus24.postimees.ee;
- (v) „Miks lahkusid Via3L Speditioni väikeomanikud?“, 6.07.2018, ajaleht Äripäev;
- (vi) „Miks lahkusid Via3L Speditioni väikeomanikud?“, 6.07.2018, aripaev.ee;
- (vii) „Vana kuld: tühjaks jooksnud firma juht töötajate usaldamisest“, 6.07.2018, aripaev.ee;
- (viii) „Tühjaks tehtud logistikafirma andis kõik oma endised töötajad kohtusse“, 26.09.2018, arileht.delfi.ee;
- (ix) „Tühjaks tehtud logistikafirma andis kõik oma endised töötajad kohtusse“, 26.09.2018, ohtuleht.ee;
- (x) „Via3L Spedition kaebas töötajad kohtusse“, 26.09.2018, aripaev.ee;
- (xi) „Via3L Spedition kaebas töötajad kohtusse“, 26.09.2018, logistikauudised.ee;
- (xii) „Tühjaks jooksnud logistikafirma: ajame asju nagu Moskva pättidega“, 26.09.2018, aripaev.ee;
- (xiii) „Tühjaks jooksnud firma: ajame asju nagu Moskva pättidega“, 26.09.2018, logistikauudised.ee;
- (xiv) „Transpordifirma kaebas juhid kohtusse“, 27.09.2018, Postimees;
- (xv) „Logistikafirma nõuab lahkunud töötajatelt miljoneid eurosid“, 27.09.2018, Äripäev;
- (xvi) „Transpordifirma kaebas endised juhid kohtusse“, 27.09.2018, majandus24.postimees.ee.

Avaldaja hindas, et tegemist on Eesti transpordi- ja logistikasektori suurima ja enimkajastatud vaidlusega, mida olid kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise hetkeks kõik suurimad meediaväljaanded Eestis korduvalt kajastanud. Kõigis ülalnimetatud artiklites mainitakse avaldajat. On vältimatu, et sellises mastaabis pereheitmine ning OÜ Via3L Spedition poolt endiste töötajate, juhatuse liikmete ja avaldaja aadressil esitatud süüdistused leidsid logistika- ja ekspedeerimisvaldkonnaga tegelevas ärisektoris kui ka teenuste tarbijate seas palju kõlapinda. Artiklitest nähtuvalt olid ajakirjanikud pöördunud paljude vastavas valdkonnas tegutsevate poole, kellest osad ka kommentaare jagasid. Näiteks artiklis „Tühjaks jooksnud suurfirma: alustame nullist“ (4.07.2018, www.aripaev.ee) on kajastatud järgnev (lisa 29): „Linford juht Mihkel Vahe leiab, et Via3L Speditioni omanikud teevad endistele juhtidele liiga. „Minu teada ekspedeerimisetevõtetel üldiselt ei ole vara, sellepärast mulle tundub, et see kõik ei ole tõsi. Tundub, et neid härrasid (Maasi ja Latti –toim.) üritatakse laimata ja kliente mõjutada,“ sõnas ta ja rõhutas: „Igal mündil on kaks külge. Kahtlustan, et lärmatakse valel aadressil.“ Via3L Speditioni omanikke Vahe ei tea, kuid Maasi ja Lattiga on ta kohtunud. „Eesti veoturg on nii väike, et kõik on omavahel kusagil näinud – olen mõlemaga seminaridel kokku puutunud,“ täpsustas ta.“ Artiklis „Miks lahkusid Via3L Speditioni väikeomanikud?“ (6.07.2018, aripaev.ee) on kirjas järgnev (lisa 30): „Eesti ühe suurima ekspedeerija DSV Transport juht Jaan Lepp polnud neljapäeva ennelõunal uut infot kuulnud. „Kõik laiutavad käsi ja ei saa aru, mis seal toimub. Ikka nii uskumatu lugu,“ lausus ta. Eelmine päev ütles Lepp Äripäevale, et ei usu vara kadumist. Lepp ei osanud pakkuda, mis pani Maasi ja Latti koos töötajatega lahkuma. „Peab olema mingi suuremat sorti lugu,“ sõnas ta“. Eeltoodust nähtub, et nii Eesti veoturu väiksuse kui laialdase meediakajastuse tõttu olid kõneluste teenuste osutajad teadlikud, et OÜ Via3L Spedition suur- ja väikeomanike vahel on lahvatanud tüli ja paljud OÜ Via3L Spedition töötajad on asunud tööle OÜ-s Nordic Spedition.

OÜ Via3L Spedition endine juhatuse liige Lauri Latt oli Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni (ELEA) juhatuse esimees, mistõttu tõstati juhtum ka erialaliidu tasandil. Artiklis „Miks lahkusid Via3L Speditioni väikeomanikud?“ (6.07.2018, aripaev.ee, lisa 30) on märgitud järgnev. „Neljapäeval saabus lõpuks kaks teadet. Esimeses seisis, et Latt esitas logistika ja ekspedeerimise assotsiatsiooni (ELEA) tagasiastumispalve juhatuse esimehe kohalt. Senine aseesimees Toomas Orutar avaldas, et Latt langetas otsuse teispäeval enne artiklite ilmumist. „Väga aumehelik. Ta ei ole praegu milleski

süüdi mõistetud, aga kui selline skandaal tekib, ei ole vaja halba varju ELEA-le,“ ütles Orutar.“ Seega olid juhtunust, s.h avaldajast ja tema kaubamärgist vaieldamatult teadlikud kõik ELEA-sse kuulunud ekspedeerimisega tegelevad äriühingud. Käesoleval ajal ühendab ELEA endas 51 rahvusvahelise transpordi ja ekspedeerimisega või muude logistikateenuste pakkumisega tegelevat firmat (lisa 31). Eeltoodud asjaolud kinnitavad, et vähemalt OÜ Nordic Sped poolt taotluse esitamise hetkeks oktoobris 2018 oli avaldaja ja tema ärinimega identne kaubamärk Eestis tuntud enamusele ekspedeerimisteenu-sega tegelevas ärisektoris ja tegelike ja võimalike tarbijate sektoris.

Nagu selgitatud, on tähised „Nordic Sped“ ja „Nordic Spedition“ praktiliselt identsed ja lisaks sama-tähenduslikud. Kaubamärki „Nordic Spedition“ kasutatakse samade teenuste suhtes, mille suhtes on kaubamärk „Nordic Sped“ registreeritud. Olukorras, kus OÜ Nordic Sped hakkaks kasutama kauba-märki „Nordic Sped“ ekspedeerimis- ja logistikateenuste osutamisel, usub tarbija tõenäoliselt, et tee-nus pärineb avaldajalt. Seetõttu on tarbija poolt kaubamärkide äravahetamine äärmiselt tõenäoline. Kuivõrd avaldajale kuulub varasem üldtuntud kaubamärk, millega hilisem registreeritud kaubamärk on äärmiselt sarnane, mida kasutatakse samaliigiliste teenuste tähistamiseks ja mille äravahetamine tarbija poolt on seetõttu äärmiselt tõenäoline, on täidetud KaMS § 10 lg 1 p-s 2 sätestatud eeldused. Kuivõrd need asjaolud esinesid nii taotluse esitamise kui kaubamärgi registreerimise otsuse tegemise hetkel, välistab KaMS § 10 lg 1 p 2 vaidlustatud kaubamärgi õiguskaitse.

Avaldusele olid lisatud: (1) väljatrükk kaubamärkide andmebaasist vaidlustatud kaubamärgi kohta, reg nr 57205; (2) äriregistri väljatrükk avaldaja kohta; (3) avaldaja 2018. a majandusaasta aruanne; (4) E-Krediidiinfo väljavõte avaldaja kohta; (5) pildid Nordic Spedition kaubamärki kandvatest veokitest; (6) väljatrükkid www.nordicsped.com veebilehelt; (7) domeeninimede nordicsped.com, nordicsped.eu ja nordicsped.ee whois andmed; (8) Äripäeva 26.09.2018 uudis; (9) äriregistri väljatrükk OÜ Nordic Sped kohta; (10) OÜ Nordic Sped 2017. a majandusaasta aruanne; (11) E-Krediidiinfo väljavõte OÜ Nordic Sped kohta; (12) äriregistri väljatrükk OÜ Advokaadibüroo Raul Otsa kohta; (13) R. Otsa kiri kohtule Via3L Spedition OÜ esindajaks määramiseks; (14) avaldaja hagiavaldus OÜ Nordic Sped vastu; (15) Google'i päring „Nordic Sped“ kohta; (16) äriregistri nimepäringu tulemused; (17) OÜ Nordic Sped vastus avaldaja hagile; (18) väljatrükkid TMClass andmebaasist; (19) äriregistri väljavõte OÜ EcoSped kohta (19.1), väljavõte OÜ EcoSped kodulehelt (19.2); (20) äriregistri väljavõte OÜ BORA SPED kohta (20.1), E-Krediidiinfo väljavõte OÜ BORA SPED kohta (20.2); (21) äriregistri välja-võte OÜ EUROSPED ES kohta (21.1), väljavõte OÜ EUROSPED ES kodulehelt (21.2); (22) äriregistri väljavõte OÜ Via3L Spedition kohta; (23) äriregistri väljavõte OÜ AFFA Spedition kohta (23.1), E-Krediidiinfo väljavõte OÜ AFFA Spedition kohta (23.2); (24) äriregistri väljavõte GÖLLNER SPEDI-TION OÜ kohta (24.1), E-Krediidiinfo väljavõte GÖLLNER SPEDITION OÜ kohta (24.2); (25) väljatrü-kiid EUIPO kaubamärkide andmebaasist „-SPED“ lõpuga kaubamärkide kohta klassis 39; (26) Näited Nordic Spedition kaubamärgi kasutamisest ürituste toetajana; (27) Ärileht.ee 23.10.2018 artikkel „Tüh-jaks kantimises süüdistatud logistikafirma näitab kiiret kasvu“; (28) Meediapank.ee väljavõte OÜ Nor-dic Spedition kohta avaldatud uudisetest ja artiklitest; (29) Äripäeva 4.07.2018 artikkel „Tühjaks jooks-nud suurfirma: alustame nullist“; (30) Äripäeva 6.07.2018 artikkel „Miks lahkusid Via3L Speditioni väikeomanikud?“, (31) väljatrükk Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni kodulehelt.

Komisjon võttis avalduse menetlusse **3.12.2019**. Avaldus toimetati omanikule kätte ning talle teatati kooskõlas tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse (TÕAS) § 48² lõikega 2 kohustusest teatada kirjalikult komisjonile hiljemalt 21.01.2020, kas ta soovib avaldusele vastu vaielda või mitte.

2) Omanik teatas **21.01.2020** oma soovist avaldusele vastu vaielda ning esitas algse vastuse. Vastuses oli märgitud järgmist.

Avaldaja on tuginenud ärinimele Nordic Spedition OÜ (äriregistri kood: 12702919, ärinime registreeri-mise aeg: 2.04.2018; varasem ärinimi 11.08.2014-02.04.2018 Alfa Logistics OÜ), kusjuures ühingu tegevusala on olnud: 2015 (äriregistrile esitatud 15.11.2017): veoste ekspedeerimine; 2016 (äriregist-rile esitatud 15.11.2017): puudub; 2017 (äriregistrile esitatud 9.05.2018): puudub; 2018 (äriregistrile esitatud 28.06.2019): veoste ekspedeerimine.

Omanik esitas vaidluses oluliste asjaolude tõendamiseks:

- avaldaja ajalooga äriregistri väljavõtte (lisa 1) tõendamaks ärinime muutmist 2.04.2018 ja äriregistrile teatatud tegevusalasid;
- äriregistrile aruannete esitamise aega ja vastavate tegevusalade kohta vastavate teavituste tegevuse aega kinnitava väljatrüki äriregistrist (lisa 2);
- Alfa Logistics OÜ 2015. a majandusaasta aruanne (esitatud 15.11.2017), müügitulu 8542 eur (lisa 3);
- Alfa Logistics OÜ 2016. a majandusaasta aruanne (esitatud 15.11.2017), müügitulu 0 eur (lisa 4);
- Alfa Logistics OÜ 2017. a majandusaasta aruanne (esitatud 09.05.2018), müügitulu 0 eur (lisa 5);

- Nordic Spedition OÜ 2018. a majandusaasta aruande esitas avaldaja (avalduse lisa 3), kuid äriregistri andmetel on see äriregistrile esitatud 28.06.2019.

Omanik märkis, et ta ei korda üle asjaolusid, mille on esitanud avaldaja ja mille osas pole vaidlust, kuid täpsustab teatavaid asjaolusid, mis on vaidluse seisukohast olulised. Kuigi kahtlust ei ole avaldaja äriühingu äriregistris registreerimise kuupäevas ega ka selles, et praeguse ärinime kohta on tehtud muutmiskanne 2.04.2018, soovis omanik juhtida komisjoni tähelepanu sellele, et avaldaja äritegevus sai alguse alles 2018. aastal ning varasemalt oli tegemist sisuliselt „riulifirmaga“. Käesoleva vaidluse seisukohast omab aga tähendust, millal avaldaja teatas äriregistrile oma tegevuse alustamisest läbi majandusaasta aruande esitamise – selleks oli 28.06.2019. Kuigi [avaldajaga sama isik, kelle ärinimi oli varem] Alfa Logistics OÜ oli 2015. a majandusaasta kohta teatanud 8542 eur suurusest müügitulust ja oma tegevusena teatanud veoste ekspedeerimise, siis tegemist ei ole sisulisele tegevusele viitava käibemahuga ning järgneval kahel aastal müügikäibe täielik puudumine kinnitab ka seda, et ettevõttel sisuline äritegevus tegelikult puudus. Lisaks oli ettevõttel teine ärinimi. Asjaolu, millal avaldaja teatas sisulise tegevuse alustamisest äriregistrile, st kui 28.06.2019 esitati majandusaasta aruanne 2018. majandusaasta kohta, omab õiguslikku tähendust KaMS § 11 lg 2¹ alusel. Kuna tähtsust omab just äriregistrile teatatud majandustegevusest tuleneva äritegevusega seotud tegevusala, ei oma tähtsust, kuidas avaldaja tähist kasutab oma sõidukitel, veebilehel, millised domeenid on avaldaja registreerinud ja milliseid meiliaadresse kasutatakse (avalduse lisad 5-7).

Omanik märkis, et avaldaja tegevus valides koos Nordic Spedition OÜ ärinimega domeeni, veebilehe ja meiliaadressid, mis põhinevad nordicsped.com, nordicsped.ee ja nordicsped.eu domeenidel (mitte ärinimele vastaval domeeni osal „nordicspedition“), on ilmselt seotud sellega, et domeeni nordicspedition.com on registreerinud ja seda kaubamärki kasutab hoopis üks teine Venemaa ettevõtte (seisukoha lisa 6). Seega on avaldaja valinud endale nime, mis vastab täielikult samas valdkonnas tegutseva teise ettevõtte nimele ning seda rahvusvahelises transpordi ja ekspedeerimise äris, kus ettevõtted tegutsevad üldjuhul piiriülevalt. Omanikul puudub võimalus hinnata, kas avaldaja enda nimevalik ei olnud mitte pahauskne, kuid vaatamata sellele tuleb tõdeda, et avaldaja ärinimi koosneb vastavas valdkonnas tavapäraest ja laialdaselt kasutatavatest sõnadest, st on sisuliselt eristusvõimetu. Täpsemalt viitab sõna NORDIC Põhjamaadele, seega tähistab ettevõtte asukohta või tegevuspiirkonda (Wikipedia väljatrükk lisatud, lisa 7) ning klassis 39 on registreeritud märkimisväärne hulk NORDIC sõna sisaldavaid kaubamärke, mis kehtivad mh Eestis (TMview väljatrükk lisatud, lisa 8); sõna SPEDITION on ingliskeelne ja tähistab otseselt ettevõtte tegevusvaldkonda veoste ekspedeerimise alal ning klassis 39 on registreeritud märkimisväärne hulk SPEDITION sõna sisaldavaid kaubamärke, mis kehtivad mh Eestis (TMview väljatrükk lisatud, lisa 9).

Avaldaja on viidanud käimasolevatele vaidlustele VIA3L Spedition OÜ ja avaldaja vahel ning andnud mitmeid ebaadekvaatseid hinnanguid. Ühelt poolt ei oma käesolevas vaidluses tähendust ega ole vaja anda hinnanguid, kas on toimunud lahkunud töötajate survestamine või mitte, teisalt tuleb aga arvesse võtta, et avaldaja äritegevuse käivitamist uuritakse edasi kriminaalmenetluses ning esialgsed õiguskaitsvahendid äritüli algatanud võtmeisikute suhtes on kehtivad ja samuti jätkub kriminaaluurimine küsimuses, kas toime on pandud kuritegu. Omanik on lisanud Postimehes 16.01.2020 avaldatud artikli „Kohus tunneb kuumas äritüli kuriteo hõngu“ (lisa 10), milles kajastatakse ringkonnakohtu otsust, mis kohustas prokuratuuri sisuliselt uurimisega jätkama. Tegemist ei ole formaalsusega, mida on kinnitanud ka prokuratuuri esindaja. Tsiteerides artiklit: „[prokuratuuri pressiesindaja] kinnitas, et nad jätkavad uurimist. «Praegu ei ole õige tulemustega spekuloida, kuid mõistetavalt ei ole tegemist formaalsusega,» viitas ta sellele, et asja hakatakse sisuliselt edasi uurima. Mida täpsemalt tehakse, kas kuulatakse kedagi veel üle või hangitakse uusi dokumente, pole teada.“

Vaidlustatud kaubamärgi osas on Patendiamet teinud registreerimisotsuse 18.06.2019, st peale KaMS viimaseid muudatusi, mis jõustusid 1.04.2019. KaMS § 72 lg 15 kohaselt kohalduksid eelmise KaMS redaktsiooni sätted ainuõiguse tühistamise avalduse läbivaatamisel vaid juhul, kui registreerimisotsus on tehtud kuni 31.03.2019 kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise alused. Seega kuuluvad antud juhul kohaldamisele kehtiva KaMS redaktsiooni materiaali- ja meenetusõiguslikud normid. Vaidlust ei ole selles, et KaMS § 9 alusel tühistamisnõude esitamiseks ei eelda asjast huvitatust ja see on igapäevane õigus, kuid tuginemine KaMS § 9 lg 1 p-le 10 eeldab loomulikult, et pahauskus on väljendunud just avaldaja suhtes. Arvestades, et avaldajale kuulub formaalselt ärinimi Nordic Spedition OÜ, mis omab kattuvat osa kaubamärgiomaniku kaubamärgiga, võib mõnda, et asjast huvitatuse minimaalne nõue on täidetud ning seda nõuet saab komisjon menetleda.

Eelduseks, et avaldaja saaks omanikule ette heita pahauskset tegevust – antud juhul taotlust esitades, sest avaldaja faktiväidete kohaselt omanik „Nordic Sped“ kaubamärki ei kasuta – peaks avaldajale kuuluma kaitstav õigushüve. Avaldaja on tuginenud ärinimele Nordic Spedition OÜ, kuid tegemist ei saa olla kaubamärgi kontekstis kaitstava õigushüvega, kuna sõnaühend NORDIC SPEDITION on

täielikult eristusvõimetu, kuna see koosneb üksnes kirjeldavatest sõnadest, tähistades ettevõtte geograafilist päritolu ja/või tegevuspiirkonda ja tegevusvaldkonda (Põhjamaade spedeerimisfirma), mis ei oma eristusvõimet üksikuna, ega ka kombinatsioonis; ning samuti koosneb see üksnes vastavas valdkonnas äritegevuses ning keelekasutuses tavapäraest sõnadest, mille kohta on tõendid esitanud avaldaja ise, kui ka omanik käesolevas vastuses. Patendiamet on seevastu tunnistanud NORDIC SPED sõnaühendi tervikuna eristusvõimeliseks ja kaubamärgina kaitstavaks, mis tähendab, et see eristub muuhulgas ka kirjeldavast ja tavapärasest tähisest NORDIC SPEDITION. Avaldaja ei ole NORDIC SPED kaubamärgi olemuslikku eristusvõimet ka antud menetluses vaidlustanud. Seejuures pidas omanik märkimisväärseks, et avaldaja ise ei pea „nordicsped“ ühendit ilmselt ka ise eristusvõimeliseks, kui ta seostab selle „nordic spedition“ tähendusega. Seega ei ole antud juhul võimalik asuda seisukohale, et avaldajale kuuluks kaitstav õigushüve ärinime Nordic Spedition OÜ kujul, sest sellel nimel puudub kaubamärgifunktsioonis igasugune eristusvõime. Kahtlust ei ole selles, et äriregister registreerib ärinimega igasuguse nimetuse ega kontrolli (erinevalt Patendiametist) sealhulgas nime olemuslikku eristusvõimet. Seetõttu ainuüksi vastava ärinime olemasolu ei tekita antud äriühingule kaitstavat õigushüve. Kui avaldaja leiab, et tema ärinimi või kasutatav tähis NORDIC SPEDITION omab eristusvõimet ja asjassepuutuvat õiguskaitset, siis on oluline tähelepanu juhtida, et selle nime, sh tähise värvilahenduse on nad hoopis kopeerinud Venemaa transpordiettevõtetelt NORDIC SPEDITION (www.nordicspedition.com).

Omanik leidis, et äärmiselt ebatõenäoline on pidada veenvaks avaldaja argumentatsiooni, mis põhineb VIA3L Spedition OÜ ja avaldaja äritülil ka kohtuvaidlustel olukorras, kus avaldajat ning temaga seotud ning varsemalt VIA3L Spedition OÜ-ga seotud võtmetegelaste suhtes uuritakse võimaliku kuriteo toimepanemist.

Seoses kaubamärgi NORDIC SPED kasutamise või mittekasutamisega omaniku poolt märgiti seisukohas, et on üldiselt teadaolev ja ka kaubamärgiseadusest tulenev asjaolu, et kaubamärgi saab registreerida ja tihti ka registreeritakse üksnes kasutamise kavatsuse alusel ning kaubamärgiomanikul on aega viis aastat kaubamärgi kasutamise alustamiseks (KaMS § 17 lg 3), enne kui kohalduvad vastavad kaubamärgi mitte-kasutamise sanktsioonid. Seega, kuna puudub avaldaja ärinime ja tähise NORDIC SPEDITION eristusvõime ja sellest tulenevalt kaitstav õigus selle nime ja tähise suhtes, jäävad avaldaja etteheited paljasõnalisteks ning ebausutavateks (näiteks väidetud soov „avaldajale kätte maksta“). Antud juhul ei ole võimalik ka avalduses esitatud illusioon „kasutades ära olukorda, et avaldaja ei olnud ise oma kaubamärgi registreerima asunud“, sest kaubamärgiõiguse kohaselt ei ole olemusliku eristusvõime alusel NORDIC SPEDITION kaubamärgi võimalik kaitsta või sellele õiguskaitset omandada näiteks kombineeritud kaubamärgi registreerimise läbi. Seega ei ole sellises olukorras võimalik ka kaubamärgiomaniku pahauskus.

Pahauskuse sisustamisel on omaniku seisukohast asjakohane Euroopa Kohtu 11.06.2009 otsus C-529/07 (Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG vs Franz Hauswirth GmbH), mis puudutas toote (kuldne šokolaadjänes) ruumilise kaubamärgi registreerimist olukorras, kus seda tähist olid aastaid teised turuosalisel kasutanud. Nimelt, see toode on Austria ja Saksamaa traditsiooniline pühade-aiustus, mida erinevad ettevõtted olid paralleelselt enam kui 50 aastat valmistanud ja turustanud (p 50). Kaubamärgi registreerinud isik alustas pärast kaubamärgi registreerimist agressiivsemalt nõuete esitamist teiste turuosaliste (s.h pikaajalised turuosalisel) vastu: „18 Enne käsitletava ruumilise kaubamärgi registreerimist tegutses Lindt & Sprüngli riigisisese konkurentsioiguse või rahvusvahelise intellektuaalomandiõiguse alusel vaid tootjate vastu, kes valmistasid tema omaga identseid tooteid; selle tõttu nimetatud kaubamärk registreeriti. 19 Pärast ruumilise kaubamärgi registreerimist alustas Lindt & Sprüngli tegutsemist nende tootjate talle teada olevate toodete vastu, mis olid nimetatud kaubamärgiga kaitstud jänesega segiaetavalt sarnased.“ Seega viidatud lahendis oli taotleja enne taotluse esitamist esitanud nõudeid teiste turuosaliste vastu (identsed tooted kolmandate isikute poolt), kuid pärast taotluse esitamist laiendas nõuete esitamist ka sarnase väljanägemisega toodete suhtes. Antud juhul ei ole omanik esitanud nõudeid kolmandate isikute ega avaldaja vastu seoses NORDIC SPEDITION tähise kasutamisega. Kuid ka tahe takistada konkurendil sarnase tähise kasutamist võib tähendada pahauskust üksnes teatavatel juhtudel. Kuna tahe on subjektiivne asjaolu, siis saab seda sisuliselt kontrollida vaid tagantjärele, kui omanik on astunud samme, et piirata kolmandate isikute turulepääsu. Nimelt, Euroopa Kohus on [viidatud asjas] leidnud, et: „43 Tahe takistada mõnd kolmandat isikut mingit toodet müümast võib seega teatud asjaoludel tähendada, et taotleja on pahauskne. 44 Nii on see eelkõige juhul, kui hiljem ilmneb, et taotleja laskis tähise ühenduse kaubamärgina registreerida ilma selle kasutamise kavatsuseta vaid selleks, et takistada kolmandate isikute turulepääsu.“ Samuti omab tähendust, milline on kolmanda isiku (antud juhul avaldaja või muu pikaajalise turuosalise) tähise õiguskaitse ulatus, sest otsuse p 46-47 eeldab, et kolmanda isiku tähisel on juba teatav õiguskaitse (mida eelneva käsitluse seisukohast avaldaja ei oma): „46 Asjaolu, et mõni kolmas isik kasutab juba pikka aega identse või sarnase kauba jaoks mingit tähist, mida võib taotletava kaubamärgiga segi ajada, ja asjaolu, et sellisel tähisel on teatav õiguskaitse, on samas üks asjakohas-

test taotleja pahauskuse olemasolu tõendamise hindamiskriteeriumidest. 47 Tegelikult võiks taotleja sellisel juhul kasutada ühenduse kaubamärgiga tagatud õigusi ainuüksi eesmärgil, et ebaausalt konkureerida konkurendiga, kes kasutab tähist, mis on juba selle enda omaduste tõttu omandanud teatud tasemel õiguskaitse.“ Euroopa Kohus ei välista ka seda, et taolise kaubamärgi alusel kasutamise lõpetamise nõuete rikkumine võib olla õigustatud teatavate isikute suhtes (kes ei ole ise enda poolt kasutatava tähise suhtes mingit õiguskaitset omandanud, sh uustulnukad turul) ja taoliste isikute vastu nõuete esitamine ei tähenda, et taotlus on esitatud pahausksest (p-d 48, 49). Eeltoodust nähtub, et kohtuasjast C-529/07 tuleneb vajadus tuvastada terve rida faktilisi asjaolusid, avaldaja väited põhinevad aga üksnes teoreetilistel oletustel, ekslikel eeldustel. Nagu tuleneb ka Eesti õigusest, nimelt tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) §-st 139, isiku heauskust eeldatakse. Seega ei saa vaidlustatud kaubamärgi registreerimise taotlust lugeda pahauskseks taoliste üldsõnaliste ausa konkurentsi soodustamise loosungite alusel ning printsipiaalse „first-to-file“ kaubamärgiõiguse aluspõhimõtte eiramisel. Küll leidis omanik, et käesolevat poolte vahelist vaidlust silmas pidades võib pahauskseks pidada hoopis avaldajat, sest ta on oma ärinime ja tähise kopeerinud teise antud valdkonna ettevõtte pealt.

Omanik märkis, et peale ärinime muutust ning VIA3L Spedition OÜ-st eraldi äritegevust käivitades teatas [avaldatajaks olev] äriühing oma sisulisest äritegevusest ning vastavatest tegevusaladest alles 28.06.2019, s.o peale vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamist. Formaalselt esitas avaldaja 2017. a. majandusaasta aruande 9.05.2018, kuid tegevusaruanne viitab jätkuvalt Alfa Logistics OÜ ärinimele, sisuline äritegevus puudus (müügikäive puudus) ning aruandes ei teatud ka kavatsetavate uutest tegevusaladest ega äritegevuse käivitamisest. Ilma sisulise äritegevusega ei saa luua ka kaitstavaid ärinimeõigusi KaMS § 10 lg 1 p 4 ja § 11 lg 2¹ sätte ja mõtte kohaselt. Alfa Logistics OÜ ei omanud mingit äritegevust ka 2016. majandusaastal ning asutamise järgselt oli esimeses majandusaasta aruandes näidatud müügikäibeks üksnes 8542 eurot, mis ei anna veoste ekspedeerimise valdkonnas tunnistust tegelikust ja jätkuvalt äritegevusest, mis peaks üldse tingima ärinime kaitse vajaduse.

Seoses avaldaja ärinime ja omaniku kaubamärgi sarnasuse analüüsiga märkis omanik, et see ei saa piirduda formaalse tähiste võrdlemisega ning oluline on arvesse võtta ka avaldaja ärinime eristusvõimet. Arvestades eelnevalt esitatud argumentatsiooni ning samuti mõlema poole esitatud materjale on ilmne, et NORDIC SPEDITION sõnaühend ei oma eristusvõimet. Seega ei tulene sellist sõnaühendit sisaldavast ärinimest ka sellist õigust, mille alusel saaks ärinime omanik vaidlustada kaubamärgi registreerimist. Sellisele seiskohale on komisjon jõudnud ka oma 30.08.2019 otsuses nr 1710-o (Kvartal OÜ vs kvartal + kuju): „Kuid lisaks eeltoodule peab komisjoni hinnangul koosmõjus hindama, kas KaMS § 10 lg 1 p 4 kohaldamisel äriühingu nimi kui varasem õigus ja selle tegevusalad kui kaubamärgi registreerimist piiravad asjaolud on teenust või toodet kirjeldavad. Sõna KVARTAL on kinnisvaravaldkonnas kirjeldava iseloomuga, mis Eesti õigekeelsussõnaraamatu andmetel tähendab muuhulgas (ristuvate tänavate või sihtidega piiratud) linna- või metsaosa. Ka leiab äriregistrist hulgalt ärinimesid, mis sisaldavad sõna KVARTAL ja mis ilmselgelt tegelevad samuti kinnisvara valdkonnas. Ka leiab Patendiameti kaubamärkide andmebaasist 6 kaubamärki, mis sisaldavad tähist KVARTAL ja mis omavad kaitset klassis 36 ehk kinnisvaraga seotud valdkonnas. KaMS § 9 lg 3 sätestab, et sama paragrahvi lõike 1 punktis 2, 3 (kirjeldav), 4 või 5 nimetatud tähise kasutamisel kaubamärgi koosseisus loetakse see tähis kaubamärgi mittekaitstavaks osaks. Vastavalt KaMS § 38 lg-le 3 ei määri Patendiamet mittekaitstavat osa kaubamärgi registreerimise otsusesse, kui ekspertiisi käigus ilmneb, et kaubamärk sisaldab tähist, mis KaMS § 9 lõike 3 kohaselt loetakse kaubamärgi mittekaitstavaks osaks, kuid see tähis ei põhjusta kahtlusi ainuõiguse ulatuse suhtes. Komisjoni hinnangul kaubamärgis KVARTAL + kuju on sõnaosa KVARTAL just see kirjeldav element ja mittekaitstav osa, mille mittekaitstavuse osas ei ole kahtlust. Eeltoodust tulenevalt ja lähtudes KaMS § 16 lg 1 p-st 5 ei saa kaubamärgi KVARTAL + kuju omanik keelata teistel isikutel kasutada äritegevuses häid äritavasid järgides kaubamärgi mittekaitstavaid osi ehk sõna KVARTAL kasutamist. Kaubamärk KVARTAL + kuju saab õiguskaitse tervikuna sellises kujunduses nagu ta registreerimiseks esitatud on.“ Omanik leidis, et kuigi kaubamärgiseaduse mitmed sätted on muutunud, on eeltoodu otseselt kohaldatav ka praeguses vaidluses. Eeltoodu alusel ei oma Nordic Spedition OÜ ärinimena õiguskaitset, mis annaks õiguse vaidlustada teise kaubamärgi registreerimist. Siinjuures ei oma enam tähtsust ka see, kas isegi juhul, kui avaldaja tegevusalad lugeda äriregistrile teavitatuks enne vaidlustatud taotluse esitamist kuuluvad samasse valdkonda, kui kaubamärgiomaniku teenused klassides 35 ja 39. Kuid ka selles osas on avaldaja seisukohad liialdatud ning põhjendamata ning sisuliselt äärmiselt kaheldav on väide, et kõik omaniku teenused klassis 35 ja 39 kuuluvad „veoste ekspedeerimisega“ samasse valdkonda.

Avaldaja on esitanud ka nõude KaMS § 10 lg 1 p 2 alusel ning tuginenud KaMS § 11 lg 1 p 1 alusel NORDIC SPEDITION-ile kui üldtuntud kaubamärgile. Avaldaja esitatud materjalid NORDIC SPEDITION väidetava üldtuntuse kohta on minimalistikud ning sisuliselt ei kajasta kaubamärgi ärilist kasutamist – materjalide alusel võib lugeda, et avaldaja on tuntud kui mitmel korral meedia tähelepanu pälvi-

nud äritüli algataja, kuid puuduvad andmed äritegevuse kohta enne 9.10.2018 (vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäev). Ilma tõenditeta NORDIC SPEDITION tähise äritegevuses kaubamärgifunktsioonis kasutamiset ei ole võimalik ka sisuliselt võtta seisukohta selle tähise võimaliku üldtuntuse kohta ja kasutamise läbi tekkinud kaubamärgiõiguste olemasolu kohta.

Lähtudes eeltoodust palus omanik jätta avaldus täielikult rahuldamata.

Seisukohale olid lisatud (1) avaldaja ajalooga registriväljavõte; (2) avaldaja ajalooga registriväljavõte; (3) Alfa Logistics OÜ 2015. a majandusaasta aruanne; (4) Alfa Logistics OÜ 2016. a majandusaasta aruanne; (5) Alfa Logistics OÜ 2017. a majandusaasta aruanne; (6) väljatrükk nordicspedition.com kodulehelt; (7) Wikipedia väljatrükk artiklist „Nordic identity in Estonia“; (8) TMview, NORDIC, klass 39, Eesti; (9) TMview, SPEDITION, klass 39, Eesti; (10) Postimees 16.01.2020 artikkel „Kohus tunneb kuumas äritülis kuriteo hõngu“.

Komisjon teavitas avaldajat omaniku soovist avaldusele vastu vaielda 22.01.2020 ja alustas eelmenetlust. Avaldajale anti võimalus esitada avaldust täiendavad põhjendused ja tõendid hiljemalt 23.03.2020.

3) 23.03.2020 esitas **avaldaja** seisukohad. Avaldaja märkis, et poolte vahel on vaidlus, kas avaldaja kaubamärgi osas esinevad KaMS § 9 lg 1 p 10 ning § 10 lg 1 p 2 ja 4 sätestatud õiguskaitset välisavad asjaolud. Avaldaja jäi 15.11.2019 avalduses esitatud seisukohtade juurde ning palus kaubamärgi õiguskaitse tühistada viidatud alustel.

Avaldaja on selgitanud avalduses põhjalikult vaidluse tekkimise asjaolusid (avaldaja ning Via 3L Spedition OÜ kohtuvaidlus) ning omaniku seoseid Via3L Spedition OÜ ja sellega seotud isikutega. Just nendest asjaoludest ilmneb selgelt omaniku pahauskne motivatsioon avaldaja ärinimega ära vahetamiseni sarnase kaubamärgi registreerimistaotluse esitamiseks. Kaubamärgi registreerimistaotlus ei ole esitatud heauskse kavatsusega eristada oma teenuseid teiste ettevõtjate samaliigilistest teenustest. Tegu on kättemaksu ajendil esitatud kaubamärgitaotlusega, eesmärgiga häirida võimalikult palju avaldaja äritegevust. Lisaks avalduses toodule kinnitavad omaniku pahausksust järgnevad täiendavad asjaolud: avaldaja esitatud fakte ja järeldusi pahausksuse kohta omanik esiteks ümber lükanud ei ole. Omanik ei ole nimetanud ühtegi eluliselt usutavat põhjendust avaldaja ärinimega sisuliselt katuva ning tema domeeninimedega (nordicsped.ee, nordicsped.com, nordicsped.eu) identse kaubamärgi Nordic Sped registreerimise põhjuse ja vajalikkuse kohta. Samuti puudub eluliselt usutav selgitus omaniku eelneva ärinime JÄÄTMELABOR OÜ muutmise kohta. Vaidlustatud kaubamärk ei ole kasutusel. Usutavate põhjenduste asemel puges omanik formaalse kaubamärgi kasutuskohustuse täitmata jätmise sanktsiooni tähtaja taha. Teiseks ei ole omanik tegutsev ettevõtja – äriregistrile on majandusaasta aruanne esitamata alates 30.06.2019. Tagajärjeks võib olla äriregistrist kustutamine registripidaja poolt (ÄS § 60). See kinnitab tegeliku kaitsmisväärse huvi puudumist. Kolmandaks on omanik asunud avaldajat ähvardama kaubamärgiõiguse rikkumise lõpetamise nõuete esitamisega. Pooleliolevas tsiviilasjas nr 2-19-13851 on omanik esitanud seisukoha, et avaldaja ärinimi ja kaubamärk rikuvad vaidlustatud kaubamärgist tulenevat ainuõigust. Omaniku (tsiviilasjas nr 2-19-13851 kostja) seisukohad leiduvad 6.11.2019 Harju Maakohtule esitatud menetlusdokumendis (seisukohtade lisa 1 – identne avalduse lisaga 17) on järgmised:

- käesoleval juhtumil rikub hageja jämedalt kostja kui kaubamärgiomaniku ainuõigusi, kasutades ärinime Nordic Spedition OÜ;
- kostja ei ole hageja õigusi rikkunud, vaid hageja rikub kostja kui kaubamärgi Nordic Sped kaubamärgiomaniku ainuõigust;
- hagi edasimenetlemisel kavatseb kostja esitada vastuhagi kaubamärgiomaniku ainuõiguse rikkumiste lõpetamiseks, edaspidistest rikkumistest hoidumiseks ning kahju hüvitamise nõuetes. Arvestades, et kostja kaubamärgist tuleneva ainuõiguse rikkumine hageja poolt on ilmne, soovib kostja hagejal vabatahtlikult lõpetada sõnade „Nordic Spedition“ oma äritegevuses kasutamine.

Avaldaja lisas, et samas kohtuvaidluses kompromissi võimaluse omanik välistab. Esitatud seisukohad ja ähvardused kinnitavad üheselt, et omaniku tahe vaidlustatud kaubamärgi registreerimisel ei ole suunatud selle heausksele kasutamisele oma teenuste eristamiseks, vaid soov asuda avaldajat täkis-tama nimetuse Nordic Spedition kasutamisel. Samuti annab vaidlustatud kaubamärgi registreerimine omanikule võimaluse rünnata avaldaja identseid domeeninimesid.

Avaldaja luges vastuoluliseseks ja alusetuks omaniku väiteid, nagu puuduks tähisel Nordic Spedition tervikuna õiguskaitse. Esiteks, omanik ise on väitnud, et tähis Nordic Sped on eristusvõimeline. Sõnad Sped ja Spedition on ekspedeerimise valdkonnas samasisulised tähised. Sped on spedition lühend saksa keeles (lisa 2 – väljavõtted saksa keele lühendisõnastikest). Avaldaja on avalduses tõendanud, et mõlemaid kasutatakse laialdaselt samas tähenduses ekspedeerimise ja transpordi valdkonnas, sh Eestis. Järelikult on vastuoluline omaniku seisukoht, et Nordic Sped on eristusvõimeline, aga Nordic

Spedition mitte. Vastupidi, Nordic Sped kaubamärgi registreerimine tõendab, et samasisuline Nordic Spedition on eristusvõimeline. Teiseks, omanik üritas takistada avaldaja kaubamärgi Nordic Spedition (M201901160) registreerimist samade väidetega, nagu oleks tegu eristusvõimetu tähisega. Patendiamet omaniku seisukohtadega ei nõustunud ning võttis vastu kaubamärgi registreerimise otsuse (lisa 3 – omaniku märgukiri Patendiametile, Patendiameti registreerimisotsus).

Avaldaja viitas Riigikohtu 13.06.2018 lahendile tsiviilasjas nr 2-16-6665, milles on selgitatud KaMS § 9 lg 1 p 10 tõlgendamist. Riigikohus viitas asjakohasele Euroopa Kohtu praktikale, mille kohaselt tuleb taotleja pahauskuse olemasolu hindamisel arvesse võtta kõiki asjakohaseid tegureid, mis iseloomustavad käsitletavat asja ja mis esinesid tähise kaubamärgi registreerimistaotluse esitamise ajal, muu hulgas järgmisi asjaolusid:

- kas taotleja teadis või pidi teadma, et vähemalt ühes liikmesriigis mõni kolmas isik kasutab identsete või sarnaste kaupade jaoks identset või sarnast tähist, mida võib segi ajada tähisega, mille registreerimist taotleti;
- taotleja tahet takistada kolmandatel isikutel sellise tähise edasist kasutamist;
- ning ka seda, milline õiguskaitse tase on kolmanda isiku tähisel ja tähisel, mille registreerimist taotletakse (Euroopa Kohtu 11.06.2009 otsus nr C-529/07, p 53).

Avaldaja leidis, et kõik eelloetletud asjaolud üldtoodud mitteammendavast loetelust on antud juhul täidetud. Omanik teadis või pidi teadma avaldajast, tema tahe samasisulise kaubamärgi registreerimiseks on suunatud avaldaja takistamisele ja häirimisele ning omaniku kaubamärgil ja ärinimel Nordic Spedition on eristusvõime oma olemusest tulenevalt või vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäevaks tekkinud üldtuntuse või omandatud eristusvõime kaudu. Alusetud ja komisjoni eksitavad on avaldaja hinnangul omaniku väited, nagu oleks avaldaja kopeerinud oma nime Venemaa ettevõtetl OOO Nordic Spedition. Venemaa ettevõtte asutati 12.07.2018, s.o hiljem kui muutus avaldaja ärinimi (2.04.2018). Samuti registreeriti Vene ettevõtte domeeninimi nordicspedition.com 28.06.2018, mis on jälle hilisem avaldaja domeeninime registreerimise kuupäevast 5.03.2018 (lisa 4 – Venemaa ettevõtte reg tunnistus ja nordicspedition.com whois andmed). Valeväidete esitamisega soovib omanik ilmselt komisjoni eksitada ning näidata avaldajat halvas valguses. Selline taktika kinnitab ilmekalt omaniku pahauskust terves vaidluse kontekstis. Kõiki vaidluse asjaolusid arvestades on usutavad ning tõendatud [...] väited, et kaubamärgi Nordic Sped registreerimistaotlus esitati Nordic Sped OÜ poolt pahauskelt.

Omaniku vastuses toodud väited seoses KaMS § 10 lg 1 p 4 kohaldamisega on arusaamatud ja asjakohatud. Vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeval oli äriregistrisse kantud varasem ärinimi Nordic Spedition OÜ. See ettevõtte realselt selle kuupäeva seisuga juba tegutses rahvusvahelise kaubaveo ning ekspedeerimisteenuse turul. Seega jäävad täielikult arusaamatuks omaniku väited avaldaja äritegevuse puudumisest. Avaldaja varasemates äriregistrile esitatud majandusaasta aruanetes on märgitud praegusega samasisuline tegevusala „veoste ekspedeerimine“. Avaldaja korda avalduses toodud selgitust, et erialakirjanduses on selgitatud ekspedeerimise mõistet järgmiselt: „Ekspedeerimine on professionaalne kaubavedude korraldamine.“ Järelikult on KaMS § 10 lg 1 p 4 kontekstis sisuliselt asjakohatu omaniku poolt erilise tähtsuse omistamine sellele, millisel kuupäeval avaldaja esitas äriregistrile 2018. a majandusaasta aruande, sest tegevusvaldkond on sama ega ole muutunud. KaMS § 11 lõike 2¹ eesmärk on välistada olukord, kus juba äriregistrisse kantud ettevõtja muudab oma tegevusalasid pärast teise isiku kaubamärgitaotluse esitamise kuupäeva selliselt, et on kaetud ärinimest hiljem esitatud kaubamärgitaotluse kaubad või teenused. Antud juhul sellise olukorraga tegemist ei ole.

Samuti luges avaldaja alusetuks omaniku seisukohad sõnaühendi NORDIC SPEDITION eristusvõime osas KaMS § 10 lg 1 p 4 kontekstis; avaldaja on NORDIC SPEDITION eristusvõime olemasolu selgitanud ja tõendanud. Omanik ei ole ümber lükanud avaldaja väiteid, et vaidlustatud kaubamärgi teenused klassis 39 katavad eranditult veostega seotud teenuseid ning et klassi 35 teenused kuuluvad samasse valdkonda avaldaja tegevusalaga või täiendavad seda. Eeltoodust tulenevalt esinevad kõik KaMS § 10 lg 1 p-s 4 sätestatud tingimused.

OÜ Nordic Spedition kaubamärk „Nordic Spedition“ on üldtuntud, sest kaubamärki tunneb valdav enamus veoste ekspedeerimise teenuseid pakkuvatest kui ka kasutatavatest isikutest enne taotluse esitamist (KaMS § 7 lg 3 p 1 ning lg 4). Kaubamärk „Nordic Spedition“ oli üldtuntud 9.10.2018 seisuga tulenevalt ainuüksi asjaolust, et kaubamärki tunneb valdav enamus ekspedeerimisteenusega tegelevast äri sektorist. Avaldaja on esitanud erinevaid tõendeid kaubamärgi reaalse kasutuse kohta. Samuti on avaldaja ära toonud finantsandmeid, mis on otsese seoses kaubamärgi kasutusega. Mõlemat on kajastatud ka meediaväljaannetes. Vahemikus 1.07-8.10.2018 Nordic Spedition OÜ oli teenindanud 612 klienti; vedanud 53 032 tonni kaupu; teinud 612 kliendile 8085 vedu. Nende töömahtudega oli avaldaja oma valdkonnas Eestis tugev top 10 ettevõtte, käibeandmete pinnalt DSV, DHL, Schenker ja

Linford järel viies. Need käibeandmed on avalik info, millega omanik, olles seotud sama valdkonna ettevõttega Via 3L Spedition OÜ-ga, on väga hästi kursis. Seega on alusetud omaniku väited, et puuduvad andmed avaldaja äritegevuse kohta.

Avaldaja lisas, et kaubamärk Nordic Spedition on üldtuntud oma äri sektoris ka vaidluse tõttu Via 3L Spedition OÜ- ga. Täpsuse huvides, tegemist on küll Via 3L Spedition OÜ algatatud vaidlusega. Tuleb märkida, et nimetatud tüli on leidnud laialdasest kajastust meedias, millele Via 3L Spedition OÜ on ise laialdaselt kaasa aidanud. Tüli kajastavad artiklid olid 2018. aasta loetavamate Postimehe majandusartiklite seas 10. kohal, ja Äripäeva hallatava Logistikauudised.ee portaalis 5. kohal (lisa 5 väljatrükiid postimees.ee ja logistikauudised.ee lehelt). Tegemist on ühe Eesti enimkajastatud ärivaidlusega, mille käigus on mõlema poole kaubamärgid pidevalt pildis olnud. Nimelt:

- ajalehe Postimees veebiväljaandes on teemat käsitletud 13 korda;
- ajalehe Äripäev veebiväljaandes on teema käsitletud 14 korda;
- portaalis www.delfi.ee on teemat käsitletud 7 korda;
- ajalehe Eesti Päevaleht veebiväljaandes on teemat käsitletud üks kord;
- ajalehe Öhtuleht veebiväljaandes on teemat käsitletud üks kord;
- portaalis www.logistikauudised.ee on teemat käsitletud 7 korda.

Eeltoodust tulenevalt on ilmne, et kaubamärki Nordic Spedition teatakse väga hästi transpordi ja logistika äri valdkonnas ning tegu on üldtuntud kaubamärgiga tänu edukale kasutamisele ning samuti äritüli laialdasele kajastusele meedias.

Avaldaja seisukohale olid lisatud (1) Nordic Sped OÜ 6.11.2019 Harju Maakohtule esitatud menetlusdokument; (2) väljavõtted saksa keele lühendisõnastikest; (3) Nordic Sped OÜ märgukiri Patendiametile, Patendiameti registreerimisotsus; (4) Venemaa ettevõtte OOO Nordic Spedition registreerimise tunnistus ja nordicspedition.com whois andmed; (5) väljatrükiid postimees.ee ja logistikauudised.ee lehelt.

4) 26.05.2020 esitas **omanik** oma seisukoha. Omanik jäi täielikult oma 21.01.2020 esitatud vastuse juurde ja märkis seoses avaldaja 23.03.2020 täiendavate seisukohtadega järgmist.

Omanik luges alusetuks avaldaja väidet, nagu tuleneks kaubamärgi NORDIC SPED taotluse esitamise pahauskus seostest Via3L Spedition OÜ-ga ja sellega seotud isikutega. Omanik on iseseisev äriühing, millel puudub igasugune seos Via3L Spedition OÜ või JNG Investments OÜ-ga. Omanik teostab oma õigusi ja kohustusi ise ja ei osale ega ole kunagi osalenud Via3L Spedition OÜ ja avaldaja vahelises äritülis. Omaniku juhatuse liige R. Otsa ei ole osutanud avalduses tuginetud ajaperioodil, so 2018. aasta suvel ja sellele järgneval perioodil, ärinime Nordic Sped OÜ registreerimisest kuni vaidlustatud kaubamärgi registreerimise otsuse tegemiseni, õigusabiteenust Via 3L Spedition OÜ-le või JNG Investments OÜ-le. Avaldaja sellekohased väited on alusetud. Asjakohatud on ka väited selle kohta, et R. Otsa on nõustanud Via 3L Spedition OÜ-d varasemal perioodil. Nimetatud ettevõtte nõustamine leidis aset aastaid varem ajal, mil selle juhatuse liikmeteks olid nimelt avaldaja endaga seotud isikud E. Maas ja L. Latt. Seega olid sellel ajal teenuse tellijaks avaldaja enda tänased tegelikud kasusaajad. Omanik on taotlenud kaubamärgi NORDIC SPED registreerimist kavatsusega võtta see reaalselt kasutusse.

Omanik märkis, et Eesti Advokatuuri aukohus on 7.01.2020 lahendanud oma otsusega avaldaja kaebuse R. Otsa vastu. Advokatuuri aukohus on lähtunud Eesti Advokatuuri eetikakoodeksi § 9 lõikes 1 sätestatust, mille kohaselt peab advokaat suhtlemisel klientide, kohtu, kolleegide ja avalikkusega käituma ausalt ja väärikalt ning kooskõlas heade kommetega ja tavadega ning kutse-eetika nõuetega. Advokaat peab hoiduma advokaadi kutset ja advokatuuri mainet kahjustavast käitumisest. Sama sätte lõike 2 kohaselt kohaldatakse lõikes 1 sätestatut ka advokaadi käitumisele väljaspool kutsetegevust. Koodeksi § 12 lõike 3 kohaselt ei või advokaat ülesannet vastu võtta, kui on ilmne, et õigusabi taotletakse seadusega vastuolus oleva huvi kaitseks või kui kliendi nõue ei põhine seadusel või kui puudub protsessuaalne võimalus kliendi huvide kaitsmiseks. Aukohus on tuvastanud, et R. Otsa tegevuses ei esine distsiplinaarsüüte tunnuseid – mh on Patendiamet teostanud kaubamärgiekspertiisi ja kontrollinud õiguskaitset välisavate asjaolude olemasolu, sh registreeritud tähise sarnasust olemasoleva tähise ja taotleja pahauskust, kuid ei ole selliseid asjaolusid tuvastanud (lisa 1).

Omanik märkis veelkord, et kaubamärgitaotluse esitamise pahauskus saab esineda üksnes olukorras, kus taotleja on seeläbi teinud taunitava teo, soovides näiteks saada kaubamärgi registreerimise kaudu ebaausa turueelise (nt monopoolse õiguse mitmete turuosaliste poolt toodetava toote väliskujule (lihavõttejanes)) või säilitada oma kaubamärgiõigus seda tegelikult kasutamata (taotluste uuesti esitamine) või saada enda nimele kolmanda isiku pikka aega kasutatud kaubamärk. Viimatinimetatu puhul on oluliseks eelduseks ka see, et varasemalt kasutatud kaubamärk oleks saavutanud teatava õiguskaitse. Omanik on juba selgitanud, et vaidlustuses tuginetud ärinimi Nordic Spedition OÜ ei ole

kaubamärgiõiguse mõistes eristusvõimeline, kuna see koosneb üksnes kirjeldavatest sõnadest, tähistades ettevõtte geograafilist päritolu ja/või tegevuspiirkonda ja tegevusvaldkonda (Põhjamaade spedeerimisfirma), mis ei oma eristusvõimet üksikuna, ega ka kombinatsioonis. Samuti koosneb see üksnes vastavas valdkonnas äritegevuses ning keelekasutuses tavapärastest sõnadest, mille kohta on tõendid esitanud nii avaldaja ise kui ka omanik oma 21.01.2020 vastuses. Vastavalt KaMS § 9 lg 1 p-le 2 ei saa õiguskaitset tähis, millel puudub eristusvõime. Kohtupraktikast tuleneb, et tähis, mis on kaupade või teenuste omadusi kirjeldav, on samade kaupade või teenuste suhtes eristusvõimetu.

Omanik luges ekslikuks ja põhjendamatuks avaldaja väidet, nagu oleks omaniku registreeritud kaubamärk sisuliselt kattuv avaldaja ärinimega. Avaldaja ei ole esitanud mistahes tõendit, mis annaks alust arvata, et Eesti transporditeenuste tarbijaskond kasutaks või mõistaks täheühendit „SPED“ tähenduses „spedition“. Asjaolu, et täheühendi „SPED“ üheks võimalikuks tähenduseks saksa keeles võib olla „spedition“ (avaldaja 23.03.2020 lisa 2) või et äriregistris on registreeritud kolm ühingut, mis sisaldavad täheühendit „SPED“ oma ärinimes, ei tähenda seda, et Eesti transporditeenuste tarbijaskond seda kirjeldavas tähenduses mõistaks. Nimetatut kinnitab ka asjaolu, et Patendiamet on ekspertiisi tulemusena tunnistanud sõnalise kaubamärgi NORDIC SPED kaubamärgina registreeritavaks, st see on mh eristusvõimeline ega kirjelda asjaomaste teenuste omadusi. Seega on vaidlustatav kaubamärk erinev kirjeldavast ärinimest „Nordic Spedition OÜ“. Oleks kokkuvõttes absurdne, kui avaldaja oma eristusvõimetu tähise alusel saaks takistada omanikul eristusvõimelise tähise registreerimist ja kasutamist. Kaitset väärivad üksnes eristusvõimelised tähised, s.o kas olemuslikult või kasutamise läbi eristusvõime omandanud tähised. Avaldaja tähis „Nordic Spedition“ ei vasta ühelegi neist. Sõnaühendi „Nordic Spedition“ väidetud eristusvõimet ei tõenda ka asjaolu, et Patendiamet on otsustanud registreerida avaldaja nimele kaubamärgi „Nordic Spediton + kuju“ (avaldaja 23.03.2020 lisa 3). Tegemist on kombineeritud kaubamärgiga, mille alusel ei saa teha mingeid järeldusi sõnalise osa kaitstavuse osas olukorras, kus ka avaldaja enda argumendid näitavad, et kaubamärgi koosseisus olevate sõnade tähenduse alusel ei ole nad olemuslikult eristusvõimelised. Kuna avaldaja kasutatav ärinimi on kaubamärgiõiguse mõistes kirjeldav, ei täida see kaubamärgifunktsiooni ja ei ole seetõttu kaubamärgina registreeritav, sarnaselt nt ärinimedele Taimekuller OÜ; Superkuller OÜ; Ravimikuller OÜ; Pakikuller OÜ; Pesukuller OÜ jpt. (lisa 2). Arvestades täiendavalt, et omaniku kaubamärk on ka avaldaja ärinimest erinev, puudub avaldajal kaitstav õigus, mida omaniku registreeritud kaubamärk riivaks, mistõttu on avaldaja väited omaniku pahausksuse, aga ka ärinimest tulenevate õiguste ning tähiste väidetava äravahetamise tõenäosuse kohta sisutud.

Omanik rõhutas, et avaldaja ei ole tõendanud sõnaühendi NORDIC SPEDITION üldtuntust kaubamärgina 9.10.2018 seisuga. Kui rääkida NORDIC SPEDITION võimalikust tuntusest, siis esitatud materjalid kajastavad pigem ettevõtte ja selle juhtide negatiivset kuvandit seoses ebaseaduslike võtetega seoses äritegevuse alustamisega, mitte ettevõtte tuntust transporditeenuste osutajana.

Omanik luges asjakohatuks ka avaldaja korduvat etteheidet, nagu ei oleks omanik hetkel tegutsev ettevõtte. On juba selgitatud, et kaubamärgi saab registreerida ja tihti ka registreeritakse selle kasutamise kavatsusest lähtuvalt. Kaubamärgiomanikul on aega viis aastat kaubamärgi kasutamise alustamiseks (KaMS § 17 lg 3), enne kui kohalduvad vastavad kaubamärgi mitte-kasutamise sanktsioonid. Antud juhul on omanik kulutanud aega ja raha oma ärinime muutmiseks ja kaubamärgi registreerimiseks ning osaleb aktiivselt käesolevas menetluses, mistõttu on alusetu avaldaja väide nagu puuduks omanikul „tegelik kaitsmisväärne huvi“ oma kaubamärgi vastu. Lisaks on eksitav avaldaja väide, nagu oleks omanik asunud avaldajat ähvardama. Kontekstist väljakistud, käesoleva vaidlusega puutumust mitte omavas menetluses esitatud emotsionaalne argumentatsioon ei ole ähvardus. Avaldaja loogikast lähtuvalt on ta ise asunud käesolevas menetluses „ähvardama“ kaubamärgi NORDIC SPED omanikku. Omanik ei ole esitanud mistahes nõudeid kolmandate isikute ega avaldaja vastu seoses NORDIC SPEDITION tähise kasutamisega.

Omanik märkis veelkord, et TsÜS § 139 kohaselt eeldatakse isiku heausksust. Seega ei saa [omaniku] poolt [vaidlustatud] kaubamärgi registreerimise taotlust lugeda pahausksuse üldsõnaliste väidete pinnalt nagu oleks omanik tegutsenud oma kaubamärgitaotluse esitamisel „kättemaksu ajendil“, esitamata „eluliselt usutavaid põhjendusi“ ja „jättes oma majandusaasta aruande esitamata“ ning eirates põhimõttelist „first-to-file“ kaubamärgiõiguse aluspõhimõtet.

Omanik viitas veelkord KaMS § 11 lõikes 2¹ sätestatule, mille kohaselt kaubamärgi kontrollimisel KaMS § 10 lõike 1 p 4 suhtes arvestatakse ettevõtja tegevusaladena neid lõppenud aruandeaasta tegevusalasid ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusalasid, mis olid äriregistrile teatatud või majandusaasta aruandes näidatud enne taotluse esitamise kuupäeva, rahvusvahelise registreerimise kuupäeva või prioriteedikoopäeva. Avaldaja 9.05.2018 esitatud 2017. a majandusaasta aruande kohaselt puudus Alfa Logistics OÜ-l sisuline äritegevus (müügikäive puudus). Ilma sisulise äritegevuseta ei

saa formaalselt luua ka sisuliselt kaitstavaid ärinimeõigusi KaMS § 10 lg 1 p 4 ja § 11 lg 2¹ sätte ja mõtte kohaselt. Sisuliselt oleks tegemist õiguste pahauskse kasutamisega – olukorras, kus ärinime reaalselt äritegevuses ei kasutata, takistatakse kaubamärkide registreerimist. Käesolevas asjas ärinime Nordic Spedition OÜ väidetud, kuid tõendamata, kasutus omaniku kaubamärgi NORDIC SPED registreerimist siiski ei takista, kuna registreeritud kaubamärk ei sisalda varasemat ärinime vaid sellest erinevat, Patendiameti poolt eristusvõimeliseks tunnistatud sõnaühendit, samas kui varasem ärinimi koosneb üksnes asjaomaseid teenuseid kirjeldavast sõnapaarist, mis ei ole kaubamärgina kaitstav. Analoogselt, varasemalt esitatud näidetele tuginedes, on selge, et näiteks ka Taimekuller OÜ ei saa takistada kaubamärgi TAIMEKUL registreerimist kulleriteenuste osas.

Omanik jäi seega varasemale seisukohale, et ärinime ja kaubamärgiomaniku kaubamärgi sarnasuse analüüsis ei saa piirduda formaalse tähiste võrdlemisega, oluline on arvesse võtta ka avaldaja ärinime eristusvõimet. Komisjon on leidnud oma 30.08.2019 otsuses nr 1710-o (Kvartal OÜ vs kvartal + kuju), et: *“Eeltoodust tulenevalt ja lähtudes KaMS § 16 lg 1 p-st 5 ei saa kaubamärgi KVARTAL+kuju omanik keelata teistel isikutel kasutada äritegevuses häid äritavasid järgides kaubamärgi mittekaitstavaid osi ehk sõna KVARTAL kasutamist. Kaubamärk KVARTAL+kuju saab õiguskaitses tervikuna sellises kujunduses nagu ta registreerimiseks esitatud on.”* Eeltoodu alusel ei oma Nordic Spedition OÜ ärinime õiguskaitses, mis annaks õiguse vaidlustada teise kaubamärgi registreerimist. Omanik jäi samuti seisukohale, et põhjendamata ja ekslik on avaldaja väide sellest, nagu kuuluksid kõik omaniku klassidesse 35 ja 39 kuuluvad teenused samasse valdkonda „veoste ekspedeerimisega“.

Avaldaja on esitanud ka nõude KaMS § 10 lg 1 p 2 alusel ning tuginenud KaMS § 11 lg 1 p 1 alusel NORDIC SPEDITION-ile kui üldtuntud kaubamärgile. Avaldaja ei ole viidanud, millistest tõenditest nähtuvalt tunneb valdav enamus veoste ekspedeerimise teenuseid pakkuvatest ja neid kasutatavast sektorist, so asjaomasest ärisektorist, kaubamärki „Nordic Spedition“. Seetõttu on avaldaja sellesisu- line väide paljasõnaline ja tuleb jätta tähelepanuta. Avaldaja väitis end olevat esitanud erinevaid tõendeid kaubamärgi reaalse kasutamise kohta, konkreetsetele tõenditele viitamata.

15.11.2019 avaldusele on lisatud järgmised tõendid:

Lisa 2 (väljatrükk vadilustaja registrikaardist; väide, et igapäevaselt on liikluses 100 Nordic Spedition kaubamärgiga haagist) – nimetatud väljatrükist ei nähtu mistahes informatsiooni avaldaja haagiste arvu, nende kasutamise algusaja ja geograafilise ulatuse kohta, mh vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018 seisuga;

Lisa 4 (väljatrükk e-Krediidiinfost, väide, et avaldajal oli 30.06.2019 seisuga 22 töötajat, 2019. a II kvartali maksustatav käive oli 5 755 630,14 eurot) – esitatud on asjakohatu info, mis ei näita sõnaühendi NORDIC SPEDITION kasutamist kaubamärgifunktsioonis vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018 seisuga;

Lisad 5 ja 6 (fotod veokitest, väljatrükkid veebilehelt, väide, et avaldaja kasutab äritegevuses oma teenuste tähistamiseks ärinimega identset kaubamärki Nordic Spedition) – puudub info selle kohta, millal ja kus esitatud fotod on tehtud. Veebilehe väljatrükk kannab kuupäeva 14.11.2019. Esitatud on asjakohatu info, mis ei näita sõnaühendi NORDIC SPEDITION kasutamist kaubamärgifunktsioonis vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018 seisuga;

Lisa 15 (väljatrükk Google'i otsingumootoris, väide, et viide avaldaja kodulehele on üks esimesi tulemusi, mis ilmub, kui otsingumootoris Google teostada otsing sõnaühendi „Nordic Sped“ järgi) – väljatrükk kannab kuupäeva 15.11.2019. Esitatud on asjakohatu info, mis ei näita sõnaühendi NORDIC SPEDITION kasutamist kaubamärgifunktsioonis vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018 seisuga;

Lisa 26 (väljatrükk 2019. aastal toimunud Logistikaseminari lehelt; väljatrükk 2019. aastal toimunud pardiralli lehelt. Nordic Spedition kaubamärki on kajastatud mitmete ürituste toetajana) – esitatud on asjakohatu info, mis ei näita sõnaühendi NORDIC SPEDITION kasutamist kaubamärgifunktsioonis vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018 seisuga;

Lisa 27 (Ärileht.ee 23.10.2018 artikkel, väide, et avaldaja äritegevuse tulemusel oli 2018. a kolmandas kvartalis kerkinud ettevõtte müügitulu 4,7 miljoni euroni ja korraldati üle 15 000 saadetise kohalevedu. Eeltoodu pinnalt hindab ettevõtte oma turuosaks Eestis 3%) – esitatud artikkel on avaldatud pärast vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018. Ei ole teada, millal ja mis viisil avaldaja sõnaühendi NORDIC SPEDITION kasutamist veokitel alustas. Nimetatud ajaperiood ei saanud siiski olla pikem kui 3 kuud, sest siis alustas avaldaja tegevust ärinime OÜ Nordic Spedition all. Artiklis ei sisaldu ettevõtte turuosa suurust. Avaldaja nimetatud väide on tõendamata;

Lisad 28, 29, 30, 31 (väljatrükk portaalist meediapank.ee ning väljatrükkid kolmest artiklist. Avaldaja väitel kajastati OÜ Via3L Spedition töötajate lahkumist laialdaselt erinevates meediakanalites) – väljatrükist nähtuvalt on avaldaja äritüli kajastatud kahel korral: 4.07.2018- 6.07.2018 ja 26.09.2018- 27.09.2018 (kokku 5-l päeval). Omanik oli seisukohal, et nimetatud meediakajastus on märkimisväärselt lühiajaline ega näita mingil viisil sõnaühendi NORDIC SPEDITION kasutamist kaubamärgi-

funktsioonis ja/või selle tuntust kaubamärgina asjaomaste transporditeenuseid tarbiva avalikkuse sektori hulgas. Äritüli kajastamine ei ole viis kaubamärgi üldtuntuse saavutamiseks.

23.03.2020 seisukohale on lisatud järgmised tõendid:

Lisa 5a, 5b (väljatrükk lehelt logistikauudised.ee 3.01.2020, väljatrükk Postimees artiklist 27.12.2018. Avaldaja väitis, et kaubamärk Nordic Spedition on üldtuntud oma äri sektoris ka vaidluse tõttu Via 3L Spedition OÜga) – nimetatud artiklid on avaldatud pärast vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamise kuupäeva ega sisalda mistahes informatsiooni sõnaühendi NORDIC SPEDITION kasutamise kohta kaubamärgifunktsioonis vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018 seisuga. Esitatud materjal on asjakohatu

Eeltoodust nähtuvalt ei ole avaldaja esitanud omaniku hinnangul asjakohast materjali, millest nähtuks informatsioon sõnaühendi NORDIC SPEDITION kasutamise kohta kaubamärgifunktsioonis vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018 seisuga. Seetõttu on avaldaja väited tähise NORDIC SPEDITION üldtuntuse kohta 9.10.2018 seisuga paljasõnalised. Toodust tulenevalt ei esinenud vaidlustatud kaubamärgi osas ka KaMS § 10 lg 1 p-s 2 sätestatud õiguskaitsset välistavat asjaolu.

Omaniku seisukohale olid lisatud (1) ära kiri Eesti Advokatuuri aukohtu 7.01.2020 otsusest; (2) väljatrükk äriühingute Taimekuller OÜ; Superkuller OÜ; Ravimikuller OÜ; Pakikuller OÜ; Pesukuller OÜ registreeringutest äriregistris.

5) 29.06.2020 esitas **avaldaja** vastuse. Ta leidis, et omaniku täiendavad selgitused ei lükka ümber avaldaja esitatud asjaolusid omaniku pahausksuse kohta, nimelt et omaniku juhatuse liige R. Otsa teadis või pidi olema teadlik enne vaidlustatud kaubamärgitaotluse esitamist avaldaja ärinimest, tema domeeninimest nordicsped.com ning Nordic Spedition kaubamärgist. Avaldaja pidas märkimisväärseks, et omanik ei eitagi juhatuse liikme teadlikkust varasemast tähenduslikult identsest ärinimest ja kaubamärgist. Ei olegi eluliselt usutav, et isik, kes on tegutsenud Via3L Spedition OÜ (mis on algatanud kohtuvaidluse avaldaja vastu) pikaaegse õigusnõustajana, ei olnud teadlik oma kliendi vastaspoole ärinimest, kaubamärgist kui ka domeeninimest. R. Otsa tegutsemist Via3L Spedition OÜ õigusnõustajana enne vaidlustatud kaubamärgitaotluse esitamist kinnitab omanik ise 26.05.2020 seisukohas ning omavahelise tiheda suhte järjepidevust ja jätkumist hilisemal perioodil on avaldaja tõendanud 15.11.2019 avalduse lisaga 13a, milles R. Otsa palub maakohtul end määrata Via3L Spedition OÜ esindajaks. Veelgi enam, alates 15.05.2020 on R. Otsa juba Via3L Spedition OÜ juhatuse liige (lisa 1 äriregistri väljavõte; lisa 2 Äripäeva artikkel „Tühjaksjooksnud logistikafirma sai uueks juhiks endise advokaadi“). Teiseks ei ole omanik jätkuvalt esitanud ühtegi äriliselt usutavat põhjendust avaldaja ärinime ja kaubamärgiga sisuliselt kattuva ning tema domeeninimedega (nordicsped.ee, nordicsped.com, nordicsped.eu) identse kaubamärgi registreerimiseks ja kasutamiseks, mis võiks viidata heausksusele kaubamärgi kasutamise soovile. Eeltooduga seoses tugines omanik jätkuvalt üksnes formaalsetele selgitustele nagu „kaubamärk läbis Patendiameti ekspertiisi“, „kaubamärgi kasutamise kohustuse tähtaeg ei ole saanud (eirates samaaegselt kohustust esitada Äriregistrile majandusaasta aruannet näidates sellega tegeliku äritegevuse soovi puudumist) ning väidetav tähise „Nordic Spedition“ kirjeldavus. Need on kõik otsitud põhjendused, mis ei selgita mingil moel kaubamärgi heas usus kasutamise kavatsusi. Kolmandaks on omanik asunud avaldajat ähvardama kaubamärgiõiguse rikkumise lõpetamise nõuete esitamisega. Omanik on 6.11.2019 Harju Maakohtule esitanud menetluskirjelduses korduvalt rõhutanud, et avaldaja ärinimi ja kaubamärk rikuvad vaidlustatud kaubamärgist tulenevat ainuõigust. Kohtumenetluses korduvalt oma kaubamärgiõiguste rikkumisele tuginemine (samaaegselt kompromissi selgesõnaline välistamisega) ei ole juhuslik kontekstist väljakistud ühekordne emotsionaalne argumentatsioon, vaid näitab omaniku tegelikke pahatahtlikke kavatsusi avaldaja suhtes ja tahet takistada avaldajal kasutamast enne vaidlustatud kaubamärgi taotlemise kuupäeva avaldaja poolt kasutusele võetud ärinime, kaubamärgi ja domeeninime. Omaniku väidete valguses on reaalne oht, et ta asub ka takistama avaldaja nordicsped kujuliste domeeninimede kasutamist.

Avaldaja kordas, et kõikide objektivsete asjaolude valguses ei ole antud asjas määravat tähtsust omaniku väidetele avaldaja kaubamärgi ja ärinime kirjeldavuse kohta. Avaldaja on selgitanud, et tervikuna on tähis „Nordic Spedition“ eristusvõimeline. Võrdlused Taimekuller OÜ jne ärinimedega on asjasse puutumatud. Kuna tähised „Nordic Sped“ ja „Nordic Spedition“ on samasisulised, siis on vastuolulised omaniku väited, et „Nordic Spedition“ kirjeldab, aga „Nordic Sped“ on eristusvõimeline.

Seoses omaniku väitega, et avaldaja kaubamärk „Nordic Spedition“ (M201901160, reg nr 58449) on kombineeritud kaubamärk, on omanik ise varasemalt leidnud, et kaubamärk tervikuna ei ole registreeritav, sh kujundus ei ole eristusvõimeline. Nordic Sped OÜ esitas Patendiametile koguni kaks vastavat märgukirja: 27.11.2019 (avaldaja 23.03.2020 seisukoha lisa 3a) ning 5.02.2020 (seisukoha lisa 3). Viimane keskenduski kaubamärgi kujunduse kritiseerimisele. On ilmne, et avaldaja kaubamärgi „Nordic Spedition“ domineeriv osa on sõnaline element, mitte kujundus, ning seega on see sõnaline

element eristusvõimet omav. Vastasel juhul poleks Patendiamet seda ega ka „Nordic Sped“ kaubamärki registreerinud. Vastavad omaniku märgukirjad Patendiametile on taas ilmekas näide omaniku tahtest takistada avaldaja kaubamärgi õiguskaitsset.

Avaldaja pidas alusetuks omaniku väiteid, nagu ei oleks sõnad „spedition“ ja „sped“ Eestis transporditeenuste valdkonnas samatähenduslikud. Omanik on jätnud tähelepanuta kõik avaldaja asjakohased tõendid ning eksitanud komisjoni, nagu oleks Eestis ainult kolm äriühingut, mis transpordi valdkonnas tegutsedes kasutavad tähist „sped“ oma nimes. Ehkki ka kolm erinevat äriühingut võib olla piisav avaldaja väidete tõendamiseks, siis tegelikult on neid ettevõtteid palju rohkem: 3Sped OÜ, Baltsped OÜ, Daimsped OÜ, Intersped OÜ, Logisped OÜ, Megasped OÜ, Raysped OÜ (lisa 4 – väljatrükid äriregistrist ja ettevõtete veebilehekülgedelt). Kõik on kasutusele võetud enne vaidlustatud kaubamärgi taotluse kuupäeva. Seega puudub kahtlus, et „Sped“ on laialdaselt kasutatav transpordi ja logistika valdkonna ettevõtete nimedes nii Eestis kui rahvusvaheliselt.

Kõiki vaidluse asjaolusid arvestades pidas avaldaja tõendatuks väiteid, et vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotlus esitati omaniku poolt pahauskselt. Omanik ei ole väiteid millegagi ümber lükanud.

Avaldaja ei nõustunud omaniku vastuses toodud väidetega seoses KaMS § 10 lg 1 p 4 kohaldamisega. Jätkuvalt on omanik viidanud, nagu puudunuks vaidlustatud kaubamärgi taotluse kuupäeva seisuga avaldajal äritegevus. See väide on vastuolus kõikide asjas esitatud asjaolude ja tõenditega. Pealegi on omaniku juhatuse liige R. Otsa nüüd samaaegselt ka Via3L Spedition OÜ juhatuse liige. Sama Via3L Spedition OÜ heidab avaldajale ette ebaausat äritegevust ja on esitanud nii avaldaja kui enda endiste töötajate ja juhatuse liikmete vastu hagi (Harju Maakohtu tsiviilasi nr 2-18-13663), milles mh nõuab väidetavalt tekitatud kahju hüvitamist summas ca 6,5 miljonit eurot. Vastav hagi esitati 2018. a septembri lõpus veidi enne vaidlustatud kaubamärgitaotluse kuupäeva (9.10.2018). Seega on omaniku väited vastuolus tema enda juhatuse liikmega seotud äriühingu Via3L Spedition OÜ etteheidetega avaldajale.

Avaldaja jäi enda seisukoha juurde, et avaldaja kaubamärk „Nordic Spedition“ on üldtuntud, sest kaubamärki tunneb valdav enamus veoste ekspedeerimise teenuseid pakkuvatest kui ka kasutatavatest isikutest enne taotluse esitamist (KaMS § 7 lg 3 p 1 ning lg 4). Kaubamärk „Nordic Spedition“ oli üldtuntud 9.10.2018 seisuga tulenevalt ainuüksi asjaolust, et kaubamärki tunneb valdav enamus ekspedeerimisteenusega tegelevast äri sektorist tänu edukale kasutamisele ning samuti äritüli laialdasele kajastusele meedias.

Seisukohale olid lisatud (1) äriregistri väljavõte Via3L Spedition OÜ kohta; (2) Äripäeva artikkel „Tühjaksjooksnud logistikafirma sai uueks juhiks endise advokaadi“; (3) omaniku 5.02.2020 märgukiri Patendiametile; (4) väljatrükid äriregistrist ja ettevõtete veebilehekülgedelt tähise SPED kasutuse kohta.

6) 31.07.2020 esitas **omanik** oma seisukoha. Omanik jäi varem väljendatud seisukohale, et kaubamärgitaotlus saab olla esitatud pahauskselt üksnes olukorras, kus taotleja on seeläbi teinud etteheidetava, pahauskse teo. Avaldaja vastandatav ärinimi OÜ Nordic Spedition koosneb sõnadest „Nordic“ ja „Spedition“, mis kannavad tähendusi „Põhjamaine“ ja „ekspedeerimine“. Nimetatud sõnad on asjaomaste teenuste osas kirjeldavad ja eristusvõimetud. Nimetatu nähtub mh varasematest EUIPO lahenditest, mis on lisatud, ning järgnevalt on esitatud dokumentide asjaolude tutvustus ja/või asjassepuutuvate põhjenduste tõlked (seisukoha lisad 1 ja 2):

Lisa 1.1 (kaubamärk NORDIC TRANSPORT GROUP, EUTM taotlus 18042019 klassides 39, 42, 45, keeldutud klassis 39 – EUIPO Apellatsioonikoja 4.10.2018 otsuses R 159/2018-2 leiti, et /.../ Nordic tähendab Põhja-Euroopas asuvaid Skandinaavia riike. /.../ Seetõttu tõlgendab asjaomane tarbijaskond tähist informatsioonina vaadeldavate teenuste liigi, kasutusviisi, geograafilise piirkonna ja teenusepakkuja kohta, nimelt selliselt, et transporditeenuseid ja nendega seotud teenuseid osutatakse Põhjamaades asuvate ettevõtete poolt või, et ettevõtted osutavad kõnealuseid transporditeenuseid ja nendega seotud teenuseid Põhjamaades. /.../ Sellest tulenevalt on ekspert õiguspäraselt keeldunud kaubamärgi registreerimisest vaidlustatud teenuste osas, tuginedes EUTMR Artiklile 7(1)(b) ja (c);

Lisa 1.2 (NORDIC EXPLORER, 17262304, klass 39, keeldutud) – EUIPO on 17.01.2018 keeldunud kaubamärgi registreerimisest EUTMR artiklite 7(1)(b) ja (c) alusel;

Lisa 1.3 (NORDIC SUPPLIERS, 11978624, klassid 35, 36, 38, keeldutud) – EUIPO on 7.11.2013 keeldunud põhjendusega, et: /.../ Kaubamärk annab informatsiooni, et teenuseid osutavad ettevõtted ja organisatsioonid, kes osutavad neid peamiselt Põhjamaade regioonis. /.../ Eeltoodud põhjustel ja kooskõlas EUTMR artiklitega 7(1)(b) ja (c), lükatakse käesolevaga Ühenduse kaubamärgitaotlus nr 11978624 tagasi;

Lisa 2.1 (Global Spedition + kuju, 18042019, klass 39, keeldutud) – EUIPO on 1.08.2019 keeldunud kaubamärgi registreerimisest EUTMR artiklite 7(1)(b) ja (c) alusel;

Lisa 2.2 ('GROUPAGE' SERVICE SPEDITIONS GMBH + kuju, 2307213, klass 39, keeldutud) – EUIPO 28.02.2005 otsuses B 521452 on vastulausemenetluses mh tuvastatud: „Vaidlustatud taotluse muu sõnaline osa, nimelt „SPEDITIONS GMBH“ mõjutab kaubamärgi üldmuljet üksnes teisejärgulisel määral, tulenevalt kasutatavast tähesuurusest ja selle kirjeldavusest /.../“.

Omanik märkis, et kooskõlas kohtupraktikaga on tähis, mis koosneb asjaomaste kaupade või teenuste osas kirjeldavatest sõnadest, ka tervikuna kirjeldav, va juhul, kui kaubamärgina taotletav sõnakombinatsioon loob mulje, mis on oluliselt erinev kaubamärgi moodustavate üksikutest sõnade summast. See eeldab seda, et tulenevalt sellise sõnakombinatsiooni olemuslikust ebatavalisusest asjaomaste kaupade või teenuste osas loob see mulje, mis on piisavalt erinev seda tähist moodustavate üksikute sõnade tähenduste lihtsast summast (Euroopa Üldkohtu 17.10.2017 otsus T-704/16, p 25). Omaniku hinnangul on avaldaja ärinimi OÜ Nordic Spedition kahe kirjeldava sõna „Nordic“ ja „Spedition“ ühendus, mis annab informatsiooni, et asjaomaseid spedeerimisteenuseid ja nendega seotud teenuseid osutab Põhjamaades asuv spedeerimistevõtte või, et asjaomaseid spedeerimisteenuseid osutatakse Põhjamaades. Avaldaja kirjeldavatest sõnadest koosnev ärinimi ei ole asjaomaste teenuste osas olemuslikult ebatavaline, mistõttu ei ole selle üldmulje midagi enam kahe kirjeldava sõna pelgast summast. Seetõttu on avaldaja ärinimi olemuslikult sarnane käesolevas vastuses eelpool tähisega NORDIC TRANSPORT GROUP, NORDIC EXPLORER ja NORDIC SUPPLIERS, mille EUIPO on hinnanud asjaomaseid kaupu kirjeldavateks ja eristusvõimetuteks tähisteks. Toodust nähtuvalt on avaldaja ärinimi asjaomaseid teenuseid kirjeldav ja seetõttu eristusvõimetu tähis. On selge, et kirjeldavast sõnaühendist koosnev ärinimi võib täita oma funktsiooni konkreetse äriühingu identifitseerijana, so ärinimena, kuid see ei toimi kaubamärgina – asjaomane tarbijaskond tajub kirjeldavat tähist kauba või teenuse kirjeldusena, mitte ühe turuosalise teenuseid teiste turuosaliste identsetest või samaliigilistest teenustest eristava tähisena. Ka Patendiamet ei registreeri ega saagi registreerida kaubamärke, mis koosnevad üksnes asjaomaseid teenuseid kirjeldavatest sõnadest, sh sõnalist kaubamärgi NORDIC SPEDITION (KaMS § 10 lg 1 p-d 2 ja 3). Avaldaja hinnang, et nimetatud asjaolud ei ole „antud asjas määrava tähtsusega“ ning arusaam, et „avaldaja kaubamärgi „Nordic Spedition“ domineeriv osa on sõnaline element, mitte kujundus ning seega on sõnaline element eristusvõimet omav“, on üllatavad ja ekslikud, omanik ei saa nendega nõustuda ja vaidleb sellele vastu.

Omaniku hinnangul ei anna kirjeldavatest sõnadest koosnev ärinimi ühingu (avaldajale) õigust takistada sellest selgesti eristatava teise ühingu ärinimele vastava, eristusvõimelise, kaubamärgi registreerimist KaMS § 10 lg 1 p 4 alusel. Isegi juhul, kui avaldajale kuuluks varasem kombineeritud kaubamärk „Nordic Spedition + kuju“ (mida avaldajal ei ole), siis ei annaks see, tulenevalt KaMS § 16 lg 1 p-s 2 sätestatust, avaldajale õigust keelata teistel isikutel kasutada asjaomaseid teenuseid kirjeldavat sõnaühendit „nordic spedition“ äritegevuses häid äritavasid järgides. Vaidlustatud kaubamärk ei sisalda sõnaühendit „nordic spedition“, see on avaldaja kirjeldavast kaubamärgist erinev. Seega, vaidlustatud kaubamärk sisaldab küll kirjeldavat sõna NORDIC, mis viitab Põhjamaisusele, kuid sellele on liidetud sõna SPED, millel tähendus puudub. Terviktähise näol on tegemist omaniku ärinimega, mida on ka äriregister pidanud selgesti eristatavaks teistest Eestis äriregistrisse kantud ärinimedest (ÄS § 11 lg 2), sh avaldaja ärinimest OÜ Nordic Spedition. Poolte vahel puudub vaidlus ka kaubamärgi NORDIC SPED eristusvõime osas, so seda kinnitavad nii avaldaja ise, kui ka Patendiamet. Seda vaatamata asjaolule, et avaldaja on kaubamärgi NORDIC SPED registreerimismenetluses esitanud Patendiametile 24.01.2019 märgukirja, väites mh taotletava kaubamärgi samatähenduslikkust ja vastuolu oma ärinimega ning pahauskust kaubamärgitaotluse esitamisel (lisa 3), milliseid vastuväiteid on Patendiamet vaidlustatud kaubamärgi ekspertiisis kontrollinud, kuid hinnanud põhjendamatuteks. Kuna vaidlustatud eristusvõimelise kaubamärgi ja sellele vastandatava, kaubamärgiõiguse mõistes eristusvõimetu ärinime OÜ Nordic Spedition vahel konflikt puudub, on sisutud ka avaldaja väited omaniku pahauskuse kohta vaidlustatud kaubamärgitaotluse esitamisel. Varasematest õigustest erineva kaubamärgi registreerimistaotluse esitamises puudub etteheidetav, pahauskne tegu. Igaühel on õigus taotleda enda nimele kaubamärgi registreerimist, mis ei ole kaubamärgitaotluse esitamise hetke seisuga konfliktis ühegi teise eksisteeriva õigusega. Seetõttu on üllatavad ja arusaamatud avaldaja etteheited, nagu ei oleks omanik „esitanud ühtegi äriliselt usutatavat põhjendust“ vaidlustatud kaubamärgi registreerimiseks. Omanik selgitas veelkord, omaniku kaubamärgitaotluse esitamine oli ajendatud omaniku soovist kaitsta enda ärinimi Nordic Sped OÜ ka kaubamärgina ning asuda seda kaubamärgi realselt kasutama. Asjakohatud on avaldaja etteheited, et avaldaja ei ole seda vähem kui aasta pärast kaubamärgi registreerimist veel teha jõudnud. Seda olukorras, kus avaldaja on esitanud taotluse omaniku kaubamärgi tühistamiseks.

Mõistetamatuks ja asjasse puutumatuks jäävad avaldaja viited menetlusvälisele isikule Via3L Spedition OÜ. Omanik ei ole osaline avaldaja äritülides ja Via3L Spedition OÜ ei ole osaline käesolevas menetluses. Asjaolu, et omanik on lubanud kaaluda nõuete esitamist avaldaja vastu, on otsest tingitud sellest, et avaldaja on alusetute nõuetega rünnanud omaniku ärinime Harju Maakohtu menetluses tsiviilasjas nr 2-19-13851. Omanikul puudusid mistahes sellelaadsed kavatsused vaidlus-

tatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamisel. Lisaks eeltoodule, so asjaolule, et kirjeldavatest sõnadest koosnev ärinimi ei anna avaldajale õigust takistada sellest selgesti eristatava teise ühingu ärinimele vastava, eristusvõimelise, kaubamärgi registreerimist KaMS § 10 lg 1 p 4 alusel, viitas omanik veelkord KaMS § 11 lõikes 2¹ sätestatule, mille kohaselt arvestatakse kaubamärgi kontrollimisel KaMS § 10 lg 1 p 4 suhtes ettevõtja tegevusaladena üksnes neid lõppenud aruandeaasta tegevusalasid ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusalasid, mis olid äriregistrile teatatud või majandusaasta aruandes näidatud enne taotluse esitamise kuupäeva. Omanik on juba korduvalt viidanud, et avaldaja esitas pärast ärinime muutmist äritegevust käivitades, esimese teate oma alanud äritegevuse ja vastavate tegevusalade kohta alles 28.06.2019, s.o pärast vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamist.

Omanik jäi samuti varasemalt esitatud põhjenduste/analüüsi juurde, mis puudutavad avaldaja kaubamärgi „Nordic Spedition“ väidetavat üldtuntust. Vaatamata vastuväidetele ei ole avaldaja pidanud vajalikuks oma sellekohaseid väiteid tõendada.

Seisukohale olid lisatud: (1) väljatrükkid EUIPO otsustest, mis puudutavad sõna NORDIC eristusvõimetust; (2) väljatrükkid EUIPO otsustest, mis puudutavad sõna SPEDITION eristusvõimetust; (3) ärakiri avaldaja 24.01.2019 märgukirjast Patendiametile.

7) 4.09.2020 esitas **avaldaja** oma seisukoha. Avaldaja leidis, et omaniku esitatud näited varasemast EUIPO registreerimispraktikast on asjakohatud. Esiteks, ükski neist ei oma puutumust tähisega NORDIC SPEDITION. Komisjon on varasemates otsustes korduvalt väljendanud seisukohta, et iga lahend ja registreering sõltub individuaalsetest asjaoludest, mistõttu varasematele registreeringutele viitamine ei ole reeglina asjakohane ning iga kaubamärgitaotlust käsitletakse eraldi vastavate kaupade / teenuste ja turu kontekstis. Teiseks, saab tuua hulgaliselt vastupidiseid näiteid, kus sõnaline tähis NORDIC üksi või kombinatsioonis muu eristusvõimetu sõnaga on loetud registreeritavaks, sh kl 39 teenustele, näiteks registreeringud (lisa 1) 2745354 NORDIC, klassides 3, 5, 35; 3406055 NORDIC, 11, 19, 35; 3752532 nordic, 4, 9; 4258182 NORDIC, 6, 19; 6994131 Nordic Plus 12, 37, 39; 10476836 NORDIC TANKERS, 35, 36, 39; 58725 Nordic Brokers + kuju, 35, 36. Eeltoodud näited kinnitavad, et omaniku väited varasemast praktikast on asjakohatud ning nendele ei saa otsust rajada.

Avaldaja on tõendanud, et sõnad SPEDITION ja SPED on samasisulised, SPED on sõna SPEDITION lühend ning klassi 39 teenustega seoses laialdaselt kasutusel. Vale on omaniku väide, et tähisel SPED tähendus puudub. Kuna mõlemad on samatähenduslikud ja paralleelselt kasutusel, siis samaaegselt ei saa olla üks eristusvõimetu, kuid teine eristusvõimeline. Teisisõnu, kui omanik väidab, et „Nordic Spedition“ kirjeldab ja on eristusvõimetu, siis samal põhjusel poleks registreeritav ka „Nordic Sped“. Täna on mõlemad tähised loetud registreeritavaks. Seega on kõik omaniku väited avaldaja ärinime Nordic Spedition kirjeldavuse kohta vastuolulised ja paljasõnalised.

Avaldaja on varem põhjalikult selgitanud omaniku pahatahtlikke motiveid vaidlustatud kaubamärgi taotlemisel ning jääb nende seisukohtade juurde. Omaniku väide, et eesmärk oli „kaitsta enda ärinime Nordic Sped OÜ ka kaubamärgina“ ei muuda taotlust heauskseks, kuivõrd ärinime valik oli samuti pahauskne. Selle ärinime on avaldaja samuti vaidlustanud (Harju Maakohtu tsiviilasi nr 2-19-13851).

Vaadates kaubamärgitaotluse esitamisele eelnenud sündmusi ajateljel, on ilmne, et vaidlustatud kaubamärk on esitatud pahauskselt:

- kevad 2018 – Nordic Spedition OÜ ärinimi äriregistris (2.04.2018) ja domeeninimedele nordic-sped.com, nordicsped.eu ja nordicsped.ee registreerimine (5.03.2018);
- suvi 2018 – OÜ Via3L Spedition perehiteemine ja temaga seotud isikute (omaniku juhatuse liige R. Otsa on tänane OÜ Via3L Spedition juhatuse liige) algatatud massiivne laimukampaania ajakirjanduses avaldaja tegevuse vastu;
- septembri lõpp 2018 – OÜ Via3L Spedition hagi avaldaja vastu;
- 8.10.2018 – omaniku ärinimi äriregistris;
- 9.10.2018 – omaniku kaubamärgitaotlus Nordic Sped registreerimiseks.

Avaldaja luges märkmisväärseks, et 10.10.2018 ehk järgmisel päeval pärast vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamist Patendiametile, esitas OÜ Via3L Spedition emaettevõtja JNG Investments OÜ EUIPO-le EL kaubamärgitaotluse nr 017966688 VIA 3L Spedition registreerimiseks (lisa 2 – EUIPO andmebaasi väljatrükk), samuti klassides 35 ja 39. Seega olid ilmselgelt kaubamärgid tähtsaks teemaks omaniku ja Via 3L Spedition OÜ-ga seotud isikute seas vahetult pärast hagi esitamist Nordic Spedition OÜ vastu. Mis omakorda kinnitab, et omaniku ärinime ja kaubamärgi valik ei ole juhuslik kokkulangevus, vaid osa kättemaksuaktisioonist avaldaja vastu.

Avaldaja kogu menetluse vältel tehtud viited VIA3L Spedition OÜ-le on asjakohased, kuna näitavad omaniku juhatuse liikme R. Otsa seotust Via3L Spedition OÜ-ga (R. Otsa on tänaseks ka selle äriühingu juhatuse liige). Komisjon on varasemalt lugenud juhatuse liikme teadmised vastava juriidilise isiku teadmisteks, kuna juriidiline isik tegutseb läbi oma organite, sh juhatuse (TsÜS § 31 lg 5).

Avaldaja rõhutas, et omaniku viide KaMS § 11 lõikes 2¹ sätestatule ei ole asjakohane. ÄS § 4 lg 5 sätestab, et äriühing, kes peab äriregistrisse esitama majandusaasta aruande, näitab lõppenud aruandeaasta tegevusalad ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusalad oma majandusaasta aruandes ega teata eraldi nende muutumisest. Järelikult ei ole osaühingul võimalik oma tegevusala muutumisest äriregistrile teavitada muul moel kui majandusaasta aruandes. Sama kinnitab ka ettevõtjaportaali tutvustus (lisa 3). Pealegi ei ole antud juhul avaldaja tegevusvaldkond muutunud. Vaidlustatud kaubamärgitaotluse esitamise kuupäevaks oli omanik väga hästi teadlik avaldaja ärinimest, doomeeninimest ning äritegevuse valdkonnast (mis kattus varem äriregistrile teatatuga) ning pole seda teadmist eitanud.

Seisukohale olid lisatud (1) väljatrükkid EUIPO ja Patendiameti andmebaasidest; (2) väljatrükk EUIPO andmebaasist; (3) väljatrükk ettevõtjaportaali <https://www.rik.ee/et/ettevotjaportaal> tutvustusest.

8) 8.10.2020 esitas **omanik** oma seisukoha. Omanik jäi seisukohale, et avaldaja ärinimes sisalduv sõna „Nordic“ on Eesti tarbijale mõistetav tähenduses „Põhjamaine“ ja sõna „Spedition“ eelduslikult „ekspedeerimine“. Omaniku 31.07.2020 vastuse lisadena 1 ja 2 esitatud materjalist nähtuvalt on EUIPO hinnanud nimetatud sõnu transporditeenuste osas korduvalt kirjeldavateks ja eristusvõimetuteks kaubamärgielementideks, seda mh oma viimatistes 2018. ja 2019. aasta otsustes. Avaldaja ei ole esitanud mistahes otsuseid, millest nähtuks, et EUIPO oleks võtnud nimetatud sõnade eristusvõime osas teistsuguse seisukoha, so otsuseid, kus sõna „Nordic“ või „Spedition“ nimetatakse transporditeenuste osas eristusvõimet evivaks kaubamärgielementideks. Mitmed avaldaja 4.09.2020 viidatud registreeritud kaubamärgid ei ole üldse registreeritud transporditeenuste osas, sisaldavad täiendavaid kaubamärgielemente ja/või on omaniku 31.07.2020 viidatud registreerimispraktikast vähemalt 7 aastat varasemad. Nimetatud põhjustel jäi omanik seisukohale, et avaldaja ärinimi on kahe kirjeldava sõna „Nordic“ ja „Spedition“ ühendus, mis ka kombinatsioonis annab üksnes kirjeldavat teavet. Üldmulje nimetatud sõnade ühendusest ei ole asjaomaste teenuste osas ebatavaline ega midagi enam kahe kirjeldava sõna pelgast summast. Seetõttu on avaldaja ärinimi kaubamärgiõiguse mõistes olemuslikult kirjeldav ja eristusvõimetu.

Avaldaja väitis end olevat tõendanud, et sõnad „Spedition“ ja „SPED“ on samasisulisel, kuid ei ole täpsustanud, millist tõendit avaldaja seejuures silmas peab. Omanik avaldaja väitega ei nõustu, sest omanikule ei ole teada, et Eesti tarbijad kasutaksid tähtede jada / sõna / lühendit SPED või seostaksid seda mõne kindla tähendusega. Tegemist on tähenduseta tähtede jadaga, mida eesti keeles ei sisaldu ei sõnana ega ka lühendina. Sõna SPED sisaldub inglise keeles ja on minevikuvorm tegusõnast SPEED „kiirustama, kihutama“ (lisa 1). Nimetatud tähendus ei ole samasisuline saksa keelest pärineva eristusvõimetu sõnaga „Spedition“ nagu väidab avaldaja. Asjaolu, et avaldaja käsitleb sõnade „Spedition“ ja „Sped“ samatähenduslikkusest on meelevaldne, kinnitab ka Google'i tõlkeprogramm translate.google.com, milles Google toob välja sõnale „sped“ 98 sünonüümi, mille seas puudub sõna „spedition“ (lisa 2). Seega ka inglise keeles ei ole sõnad „sped“ ja „spedition“ samatähenduslikud, vaid tegemist on täiesti erinevat tähendust omavate sõnadega. Arvestades, et ka eesti keeles puudub tähtede jadal SPED mistahes tähendus, ei ole tähtede jada SPED ja sõna „Spedition“ ka samatähenduslikud. Seega, käesolevas asjas vaidlustatud kaubamärk sisaldab küll kirjeldavat sõna NORDIC, mis viitab põhjamaisusele, kuid sellele on liidetud sõna SPED, millel tähendus puudub või mis on erinev sõna „Spedition“ tähendusest.

Omanik on juba märkinud, et omaniku tervikkaubamärgi näol on tegemist omaniku ärinimega, mida on ka äriregister pidanud selgesti eristatavaks teistest Eestis äriregistrisse kantud ärinimedest (ÄS § 11 lg 2), sh avaldaja ärinimest OÜ Nordic Spedition. Sellest tulenevalt ei saa väita, nagu oleks vaidlustatud kaubamärk eksitavalt sarnane avaldaja kirjeldava ja kaubamärgiõiguse mõistes eristusvõimetu ärinimega. Omanik jäi seisukohale, et arvestades avaldaja ärinime kirjeldavust ja sellest tulenevat eristusvõimetust kaubamärgiõiguse mõistes, so avaldaja ärinime võimetust täita kaubamärgifunktsiooni, ei tulene ärinime registreeringust avaldajale kaubamärgiõigusi, so õigust keelata kirjeldava sõnaühendi „nordic spedition“ kasutamist heauskses äripraktikas selleks, et tavapärasel viisil kirjeldada asjaomaseid teenuseid. Omaniku kaubamärk nimetatud sõnaühendit aga ei sisaldagi.

Omanikule jäi arusaamatuks avaldaja 4.09.2020 vastuses esitatud ajateljest, kas avaldaja süüdistab omaniku juhatuse liiget „ulatusliku laimukampaania algatamises ajakirjanduses Nordic Spedition OÜ vastu“ või soovib avaldaja seal midagi muud väljendada. Avaldaja ei ole esitanud tõendeid, et omanik või omaniku juhatuse liige oleks kunagi avaldajat laimanud. Kuidas saakski avaldaja seda teha kui ta

ei anna välja ühtegi ajalehte ega ajakirja ega pea uudiste portaali? Kui uuriv ajakirjandus käsitleb objektiivselt ja erapooletult avaldaja õigusvastast ja ebaeetilist tegevust (millel puudub seos vaidlustatud kaubamärgi omanikuga), siis ei ole see esiteks omistatav omanikule ja teiseks ei ole see laim. Kui avaldaja arvab, et teda on laimatud, on tal võimalik rakendada õiguskaitsevahendeid oma „hea nime“ kaitseks. Mingil põhjusel ei ole avaldaja pidanud võimalikuks seda teha. Omanik on seisukohal, et avaldaja emotsionaalsed väljaütlemised tema väidetava laimamise osas ei oma puutumust ei omanikuga, omaniku juhatuse liikmega ega ka käesoleva menetlusega ja on seega asjakohatud.

Üllatavaks, mõistetamatuks ja vastuoluliseks jääb ka avaldaja arusaam sellest, et [kuigi] omaniku juhatuse liige ei olnud vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamise ajal avaldaja äritüli partneriga OÜ Via3L mingil viisil seotud, on see märk vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise pahausksusest. Sama üllatav ja arusaamatu on avaldaja arusaam sellest, et taotluse esitamise pahausksust näitab ka käesoleva menetlusvälise isiku JNG Investments OÜ taotlus Euroopa Liidu kaubamärgi „Via 3L Spedition“ registreerimiseks. Esiteks ei mõista omanik avaldaja poolt esitatud, menetlusse mitte puutuva isiku kaubamärgitaotluse puutumust käesoleva vaidlusega ning teiseks paistab avaldaja arvavat, et tema kirjeldav ärinimi OÜ Nordic Spedition annab talle monopoolse õiguse sõna „SPEDITION“ kasutamiseks ärinimeses ja kaubamärkides ning, et mistahes kaubamärgitaotlus, mis sisaldab seda sõna SPEDITION või isegi täheühendit „SPED“, on esitatud pahauskselt. Avaldaja arusaam on ilmselgelt ekslik ja vastuolus kaubamärgiõiguse alusprintsipiiga ausast konkurentsist ning sellest, et mitte ühelegi turuosalisele ei anta ainuõigust kirjeldavate sõnade üle isegi juhul, kui need sisalduvad ärinimes. Avaldaja arusaam peegeldab üheselt avalduse põhjendamatu.

Omanik jäi seisukohale, et kuna ärinimi OÜ Nordic Spedition on sisuliselt eristusvõimetu ja seega sisuliselt ilma õiguskaitseta, on sisutud ja paljasõnalised avaldaja väited omaniku pahausksuse kohta vaidlustatud kaubamärgitaotluse esitamisel. Varasematest õigustest erineva kaubamärgi registreerimistaotluse esitamises puudub etteheidetav, pahauskne tegu. Igaühel on õigus taotleda enda nimele kaubamärgi registreerimist, mis ei ole kaubamärgitaotluse esitamise hetke seisuga konfliktis ühegi teise eksisteeriva õigusega. Omanik jäi ka kõikide oma muude esitatud põhjenduste / argumentide juurde.

Seisukohale olid lisatud väljatrükid (1) Collins English Dictionary'st ja (2) Google Translator sõnaraamatust.

9) 10.11.2020 esitas **avaldaja** oma seisukoha. Omaniku täiendavad väited varasema EUIPO registreerimispraktika kohta ei ole endiselt asjakohased ainult põhjusel, et ükski neist ei oma puutumust terviktähisega „NORDIC SPEDITION“. Avaldaja toodud vastupidised näited EUIPO praktikast (4.09.2020 seisukoha lisa 1) illustreerivad ilmekalt EUIPO registreerimispraktika ebaühtlust seoses sõnalise tähisega NORDIC üksi või kombinatsioonis muu eristusvõimetu sõnaga. Sellises olukorras ei saa üheselt tugineda EUIPO registreerimispraktikale. Komisjon on varasemates otsustes korduvalt väljendanud seisukohta, et iga lahend ja registreering sõltub individuaalsetest asjaoludest, mistõttu varasematele registreeringutele viitamine ei ole reeglina asjakohane ning iga kaubamärgitaotlust käsitletakse eraldi vastavate kaupade/teenuste ja turu kontekstis.

Avaldaja arvates on alusetud ka omaniku etteheited, nagu poleks sõnad SPEDITION ja SPED samasisulisel. Vastavad tõendid – väljatrükid saksa keele sõnastikest (Woxikon.de; abkuerzungen.com) – on esitatud 23.03.2020 seisukoha lisa 2. Lühendi SPED laialdast kasutust logistika-, transpordi- ja ekspedeerimissektoris on samuti tõendatud (avalduse lisad 16-25; 29.06.2020 lisa 4). Arvestades, et ekspedeerimisteenused ja rahvusvaheline transport ja logistika on oma olemuselt valdavalt B2B ehk ettevõtetevaheline äri, ei pea SPED lühendi tähendus olema teada nõ igale inimesele tänavalt. Eeltoodust tulenevalt ei puutu asjasse, milliseid tähendusi tähisel SPED võib inglise keeles veel olla. Silmas pidades tähise SPED laialdast kasutust logistika-, transpordi- ja ekspedeerimissektoris, omaniku juhatuse seotust antud valdkonnaga läbi Via 3L Spedition OÜ ning omaniku kaubamärgitaotluse esitamisele eelnenud teadmisi avaldaja kasutatavast domeeninimest nordicsped.com on ka ilmselgelt otsitud omaniku põhjendus, nagu oleks SPED kaubamärgis „Nordic Sped“ suvaline tähenduseta tähtede jada või minevikuvorm tegusõnast SPEED ja tähendab „kiirendanud“.

Avaldaja märkis, et ülejäänud osas ei sisaldanud omaniku seisukohad midagi uut ning avaldaja ei pidanud vajalikuks uuesti oma seisukohti korrata. Omaniku sõnad on vastuolus tema tegudega – jutt heausksest äripraktikast ja soovist kaitsta oma ärinime ei ole eluliselt usutavad olukorras, kus äritegevus omanikul puudub ning äriregistrile ei ole suudetud esitada majandusaasta aruandeid. Omaniku juhatuse liikme seotus OÜ-ga Via3L Spedition, viimase äritüli avaldajaga ning vaidlustatud kaubamärgi registreerimine ei ole juhuslikud kokkulangevused.

Komisjon tegi 15.12.2020 avaldajale ettepaneku esitada lõplikud seisukohad.

10) 18.01.2021 esitas **avaldataja** lõplikud seisukohad. Avaldataja jäi kõigi esitatud seisukohtade ja tõendite juurde. Lühidalt kokku võttes, KaMS § 9 lg 1 p 10 sätestab, et õiguskaitset ei saa tähis, mille registreerimist taotleb isik on esitanud taotluse pahauskselt või mida on hakatud kasutama pahauskselt. Seadus ei defineeri pahausksuse mõistet. Eesti kohtute ja komisjoni praktikas on pahausksusena käsitletud olukorda, kus isik püüab omandada mingit vara või õigust, olles teadlik, et tema talitusviis ei ole õige ega aus ning rikub teiste isikute õigusi (komisjoni 26.01.2019 otsus 1753-o).

Euroopa Kohtu asjas C-529/07 esitatud 12.03.2009 ettepanekus leidis kohtujurist E. Sharpston, et taotleja pahausksus seondub kaubamärgi taotleja subjektiivse motivatsiooniga – ebaausa kavatsuse või muu halva motiiviga – mida saab üldjuhul tuvastada viitega objektiivsetele kriteeriumidele; see hõlmab käitumist, mis kaldub kõrvale üldtunnustatud headest kommetest või ausatest kaubandus- ja äritavadest, mida saab tuvastada, hinnates iga juhtumi objektiivseid fakte selliste standardite suhtes (.). Euroopa Kohus leidis samas kohtuasjas, et pahausksuse olemasolu hindamiseks peab kohus võtma arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, mida menetluse käigus on juba viidatud (vt C-529/07, p 53). Kohtupraktika kohaselt ei ole eeltoodud asjaolud siiski ammendavad, mis ilmingimata peavad esinema taotleja pahausksuse tuvastamiseks, vaid nimetatud kolm asjaolu on üksnes näited mitmest asjaolust, mida saab arvesse võtta, et oleks võimalik otsustada, kas hageja tegutses hagi esitamise ajal pahauskselt. Seega võib sõltuvalt konkreetsest asjaoludest, järelduda pahausksus ka juhul, kui mõnda neist asjaoludest ei esine (vt otsus T-4/18, ANN TAYLOR / ANNTAYLOR, p 52). Ka Tallinna Ringkonnakohus on leidnud, et pahausksuse määramisel tuleb arvestada kõiki asjassepuutuvaid asjaolusid, eriti aga seda, millised olid õigust taotleva isiku teadmised õiguste omandamise taotluse esitamisel. (tsiviilasi nr 2-06-31964, kohtuotsuse p 46). Ehkki kehtib taotleja heausksuse eeldus, siis konkreetsete asjaolude valguses on kaubamärgitaotlejal kohustus esitada usutavaid selgitusi kaubamärgi registreerimise taotluse eesmärkide ja ärioloogika kohta (T-4/18, p-d 36-37).

Avaldataja on menetluses põhjalikult selgitanud omaniku pahatahtlikke motiive vaidlustatud kaubamärgi taotlemisel ning jääb nende seisukohtade juurde. Omanik ei ole eitanud oma teadlikkust avaldatajast, tema tegevusest ega tema poolt kasutusele võetud äriilisest tähistusest (kaubamärk Nordic Spedition, domeeninimi nordicsped.com, ärinimi). Omanik ei ole esitanud ühtegi usutavat selgitust kaubamärgi registreerimise taotluse eesmärkide ja selle ärioloogika kohta. Ainus omaniku väide, et eesmärk oli „kaitsta enda ärinime Nordic Sped OÜ kaubamärgina“ ei muuda taotlust heausksuseks kuivõrd ärinime valiku ärioloogikat ei ole samuti omanik selgitanud. Lisaks on ärioloogikaga vastuolus, et omaniku äriregistrisse kantud tegevusala ei seonu kaubamärgi teenuste loeteluga. Pannes taotluse ärioloogika puudumise ja omaniku teadlikkuse kõikide muude kaubamärgitaotluse esitamisele eelnenud ajal toimunud sündmuste konteksti ning vaadates neid ajateljel, on ilmne, et vaidlustatud kaubamärk ei ole esitatud heauskselt.

Omanikku ei muuda kõikide objektiivsete asjaolude valguses heausksuseks tema väited tähise „Nordic Spedition“ kirjeldavuse kohta. Avaldataja jäi seisukohale, et tervikuna on „Nordic Spedition“ eristusvõimeline tähis. Vastasel korral ei oleks registreeritav ka tähis NORDIC SPED, kuna SPEDITION on samatähenduslikud, mille kohta on avaldataja arvukalt tõendeid esitanud. Samas ei ole pahausksuse kontekstis tähise „Nordic Spedition“ õiguskaitse tugevusel määravat tähtsust, kuna see on vaid üks asjaolu, mida võib, aga ei pea omaniku pahausksuse hindamisel arvestada.

Avalduse muude õiguslike aluste (KaMS § 10 lg 1 p 2 ja p 4) ja nendega seotud seisukohtade osas jäi avaldataja samuti enda juurde. Kõigele eeltoodule ja varasemalt esitatule tuginedes palus avaldataja tunnustada tühiseks omaniku ainuõigus vaidlustatud kaubamärgile.

Komisjon tegi 19.01.2021 omanikule ettepaneku esitada lõplikud seisukohad.

11) 21.02.2021 esitas **omanik** lõplikud seisukohad, milles jäi täielikult varem esitatu juurde.

Omanik märkis kokkuvõtvalt, et avaldataja on kantud äriregistrisse 11.08.2014, kannab praegust ärinime alates 2.04.2018 ning 2018. majandusaasta aruande kohaselt oli ettevõtte tegevusalaks „kaubavedu ja ekspedeerimine“ ning tegemist on jätkuvalt tegutseva ettevõttega, kuna 30.06.2019 oli ettevõttel 22 töötajat ning 2019. aasta II kvartali käive oli 5,7 mln eur. Kuigi kahtlust ei ole avaldataja äriregistris registreerimise kuupäevas ega ka selles, millal praeguse ärinime kohta on tehtud muutmiskanne, sai avaldataja äritegevus alguse alles 2018. a teises pooles ning varem oli tegemist sisuliselt „riiulifirmaga“. Vaidluse seisukohast omab tähendust see, millal avaldataja teatas äriregistrile oma tegevuse alustamist läbi majandusaasta aruande esitamise – 28.06.2019. Just sellel ajahetkel teavitas avaldataja läbi äriregistri avalikkust oma tegevusalast. Kuigi avaldataja, kandes ärinime Alfa Logistics OÜ, oli 2015. majandusaasta kohta teatanud 8542 eur suurusest müügitulust ja oma tegevusena teatanud veoste ekspedeerimise, siis tegemist ei ole sisulisele tegevusele viitava käibemahuga ega tegeliku majandustege-

vusega. Majandusaasta aruande rahavoogudest nähtuvalt (21.01.2020 lisa 3), on nimetatud „müügi-tulu“ tasaarveldatud summa 8500 eur ulatuses kohustiste ja ettemaksetega. See ja järgneval kahel aastal müügikäibe täielik puudumine kinnitavad, et avaldajal tegelik äritegevus puudus: puudusid töötajad, käive, ettevõtte ärinimi oli teine ning ettevõtte kontaktaadressiks oli märgitud gmaili aadress. Asjaolu, millal avaldaja teatas sisulise tegevuse alustamisest äriregistrile – kui 28.06.2019 esitati majandusaasta aruanne 2018. majandusaasta kohta – omab õiguslikku tähendust KaMS § 11 lõike 2¹ alusel. Kuna tähtsust omab just äriregistrile teatatud majandustegevusest tuleneva äritegevusega seotud tegevusala, ei oma tähtsust, kuidas avaldaja Nordic Spedition tähist kasutab oma sõidukitel, veebilehel, millised domeenid on avaldaja registreerinud ja milliseid meiliaadresse kasutatakse (15.11.2019 lisad 5-7).

Omanik on jätkuvalt seisukohal, et avaldaja ärinimi koosneb vastavas valdkonnas tavapärastest ja laialdaselt kasutatavatest sõnadest, st on sisuliselt eristusvõimetu.

Avaldaja on viidanud käimasolevatele vaidlustele VIA3L Spedition OÜ-ga ja andnud mitmeid ebaadekvaatseid hinnanguid. Ühelt poolt ei oma käesolevas vaidluses tähendust ega ole vaja anda hinnanguid, kas on toimunud lahkunud töötajate survestamine või mitte, teisalt tuleb aga arvesse võtta, et avaldaja äritegevuse käivitamist uuritakse kriminaalmenetluses ning esialgsed õiguskaitsevahendid äritüli algatanud võtmeisikute suhtes on kehtivad ja samuti jätkub kriminaaluurimine. Seega kuriteos kahtlustatavad süüdistavad avalduses omanikku pahauskses käitumises ja oma ärinime õiguste rikkumises.

Vaidlustatud kaubamärgi osas on Patendiamet teinud registreerimisotsuse 18.06.2019, st peale KaMS viimaseid muudatusi, mis jõustusid 1.04.2019. Kooskõlas KaMS § 52 lõigetes 1 ja 1¹ sätestatuga võib asjast huvitatud isik taotleda kaubamärgiomaniku ainuõiguse tühistamiseks tunnistamist KaMS §-des 9 ja 10 sätestatud õiguskaitset välistava asjaolu olemasolul, kui see asjaolu oli olemas ka kaubamärgi registreerimise otsuse tegemise ajal. Sellega seoses on Riigikohus oma 18.12.2019 otsuse nr 2-16-6665 p-s 14.3 selgitanud, et Euroopa Kohus on EL kaubamärki puudutavates vaidlustes leidnud, et kaubamärgi registreerimise õiguspärasust, sh selle kehtetuks tunnistamise menetluses tuleb hinnata registreerimise taotluse esitamise aja seisuga (vt nt 11.06.2009 otsus C-542/07 P Imagination Technologies vs OHIM; 23.04.2010 otsus C-332/09 P OHIM vs Frosch Touristik). Riigisisese kaubamärgi õiguskaitset EL-is ühtlustava Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2436, kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) sätted on kaubamärgi registreerimisest keeldumise absoluutseid põhjuseid ja registreeritud kaubamärgi kehtetuks tunnistamise aluseid puudutavas osas (vt art 4 lg 1 ja lg 4 esimene lause, art 45 lg 3 p a) sarnased Euroopa Liidu kaubamärgi õiguskaitset reguleeriva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 2017/1001, Euroopa Liidu kaubamärgi kohta, sätetega (vt art 7 lõiked 1 ja 3, art 59 lg 1 p a). Seda, et riigisisese kaubamärgi registreerimisel tuleb hinnata KaMS § 9 lg 1 p-s 3 sätestatud õiguskaitset välistava asjaolu esinemist taotluse esitamise kuupäeva seisuga, kinnitab KaMS § 9 lõike 2 sõnastus, mille kohaselt taotluse esitamise kuupäevaks kasutamise tulemusena eristusvõime omandanud kaubamärgi puhul ei kohaldata mh § 9 lg 1 p-s 3 sätestatud. Riigikohtu arvates tuleb KaMS § 52 lõiget 1 vastuhagi esitamise ajal kehtinud redaktsioonis mõista nii, et põhjus kaubamärgiomaniku ainuõiguse tühistamiseks KaMS §-s 9 sätestatud alusel esineb juhul, kui kaubamärgi registreerimise otsuse asemel oleks tulnud teha otsus kaubamärgi registreerimisest keeldumise kohta. Kui kaubamärgi registreerimisest oleks tulnud keelduda põhjusel, et taotluse esitamise kuupäeval ei vastanud kaubamärk KaMS § 9 tingimustele, on pärast sellise kaubamärgi registreerimist võimalik nõuda selle suhtes ainuõiguse tühistamiseks tunnistamist. Eelnev vastab ka viidatud direktiivi art 45 lg 3 p-le a, mille kohaselt peab kaubamärgi kehtetuks tunnistamist saama nõuda mh sellel alusel, et kaubamärki ei oleks pidanud registreerima, sest see ei vasta art-s 4 sätestatud nõuetele. KaMS § 9 lg 1 p 3 vastab sisu poolest direktiivi art 4 lg 1 p-le c. Toodust lähtuvalt ja arvestades, et vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise kuupäev on 9.10.2018, tuli avaldajal tõendada KaMS § 9 lg 1 p-s 10 ja § 10 lg 1 p-des 2 ja 4 sätestatud õiguskaitset välistavad asjaolude esinemist nimetatud ajahetke seisuga. Avaldaja mistahes materjalid, mis puudutavad ajaperioodi peale nimetatud kuupäeva, on käesolevas menetluses asjakohatud, kuna ei näita vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamisel esinenud asjaolusid.

Avaldaja on tuginenud ärinimele Nordic Spedition OÜ, kuid tegemist ei ole kaubamärgiõiguse kontekstis kaitstava õigushüvega, kuna sõnaühend NORDIC SPEDITION on täielikult eristusvõimetu, kuna see koosneb sõnadest „Nordic“ ja „Spedition“, mis kannavad tähendusi „Põhjamaaine“ ja „ekspedeerimine“. Seega koosneb avaldaja ärinimi üksnes kirjeldavatest sõnadest, tähistades ettevõtte geograafilist päritolu ja/või tegevuspiirkonda ja tegevusvaldkonda (Põhjamaade spedeerimisfirma), mis ei oma eristusvõimet üksikuna, ega ka kombinatsioonis; ja üksnes vastavas valdkonnas äritegevuses ning keelekasutuses tavapärastest sõnadest, mille kohta on tõendid esitanud nii avaldaja ise kui ka omanik. Nimetatu nähtub mh EUIPO lahenditest (31.07.2020 lisad 1 ja 2), sh hiljutistest 2018. ja 2019. aasta otsustest. Avaldaja ei ole esitanud otsuseid, millest nähtuks, et EUIPO oleks võtnud nimetatud

sõnade eristusvõime osas teistsuguse seisukoha, so otsuseid, kus sõna „Nordic“ või „Spedition“ nimetatakse transporditeenuste osas eristusvõimet evivaks kaubamärgielemendiks. Kooskõlas kohtupraktikaga on tähis, mis koosneb kaupade või teenuste osas kirjeldavatest sõnadest, ka tervikuna kirjeldav, va juhul, kui kaubamärgina taotletav sõnakombinatsioon loob mulje, mis on oluliselt erinev kaubamärki moodustavate üksikutest sõnade summast. See eeldab, et tulenevalt sellise sõnakombinatsiooni olemuslikust ebatavalisusest asjaomaste kaupade või teenuste osas, loob see mulje, mis on piisavalt erinev seda tähist moodustavate üksikute sõnade tähenduste lihtsast summast (Üldkohtu 17.10.2017 otsus T-704/16, p 25). Avaldaja kirjeldavatest sõnadest koosnev ärinimi ei ole asjaomaste teenuste osas olemuslikult ebatavaline, mistõttu ei ole selle üldmulje midagi enam kahe kirjeldava sõna pelgast summast. Seega on ärinimi asjaomaseid teenuseid kirjeldav ja nende osas tavapärane eristusvõimetu tähis. On selge, et kirjeldavast sõnaühendist koosnev ärinimi võib täita oma funktsiooni konkreetse äriühingu identifitseerijana, so ärinimena, kuid see ei toimi kaubamärgina – asjaomane tarbijaskond tajub kirjeldavat tähist kauba või teenuse kirjeldusena, mitte ühe turuosalise teenuseid teiste turuosaliste identsetest või samaliigilistest teenustest eristava tähisena. Ka Patendiamet ei registreeri ega saagi registreerida kaubamärke, mis koosnevad üksnes asjaomaseid teenuseid kirjeldavatest sõnadest, sh sõnalist kaubamärki NORDIC SPEDITION (KaMS § 10 lg 1 p-d 2 ja 3). Avaldaja 29.06.2020 hinnang, et nimetatud asjaolud ei ole „antud asjas määrava tähtsusega“ ning arusaam, et „avaldaja kaubamärgi „Nordic Spedition“ domineeriv osa on sõnaline element, mitte kujundus ning seega on sõnaline element eristusvõimet omav“, on üllatavad ja ekslikud, omanik ei saa nendega nõustuda ja vaidleb sellele vastu. Seega ei kuulu avaldajale kaitstavat õigushüve ärinime Nordic Spedition OÜ kujul, sest see nimi on kaubamärgiõiguse mõistes eristusvõimetu. Kahtlust ei ole, et äriregister registreerib ärinimena igasuguse nimetuse, ja ei kontrolli ega peagi kontrollima (erinevalt Patendiametist) nime olemuslikku eristusvõimet. Seetõttu, ainuüksi vastava ärinime olemasolu ei tekita kaitstavat õigushüve kaubamärgiõiguse mõistes. Antud juhul ei ole võimalik ka avalduses esitatud illusioon „kasutades ära olukorda, et avaldaja ei olnud ise oma kaubamärki registreerima asunud,“ sest kaubamärgiõiguse kohaselt ei ole NORDIC SPEDITION kaubamärki võimalik kaitsta või sellele õiguskaitset omandada, näiteks kombineeritud kaubamärgi registreerimise läbi, olemusliku eristusvõime alusel. Omanik rõhutas, et sõnaühendi „Nordic Spedition“ väidetud eristusvõimet ei tõenda asjaolu, et Patendiamet on otsustanud registreerida avaldaja nimele kombineeritud kaubamärgi (avaldaja 23.03.2020 lisa 3). Tegemist on kombineeritud kaubamärgiga, mille alusel ei saa teha mingeid järeldusi sõnalise osa kaitstavuse osas olukorras, kus ka avaldaja enda argumendid näitavad, et kaubamärgi koosseisus olevate sõnade tähenduse alusel ei ole nad olemuslikult eristusvõimelised. Seega, kuna avaldaja ärinimi on kaubamärgiõiguse mõistes kirjeldav ja tavapärane, ei täida see kaubamärgifunktsiooni ja ei ole seetõttu kaubamärgina registreeritav. Arvestades täiendavalt, et vaidlustatud kaubamärk on avaldaja ärinimest erinev, puudub avaldajal kaitstav õigus, mida omaniku registreeritud kaubamärk riivaks, mistõttu on avaldaja väited omaniku pahausksuse, aga ka ärinimest tulenevate õiguste ning tähist väidetava äravahetamise tõenäosuse kohta sisutud. Isegi juhul, kui avaldajale kuuluks varasem kombineeritud kaubamärk „Nordic Spedition + kuju“ (mida avaldajal ei ole), ei annaks see, tulenevalt KaMS § 16 lg 1 p-s 2 sätetest, avaldajale õigust keelata teistel isikutel kasutada häid äritavasid järgides asjaomaseid teenuseid kirjeldavat sõnaühendit „nordic spedition“ oma äritegevuses.

Pahausksuse sisustamisel on asjakohane Euroopa Kohtu 11.06.2009 otsus C-529/07. Viidatud lähendis oli taotleja enne taotluse esitamist esitanud nõudeid teiste turuosalise vastu (identsed tooted kolmandate isikute poolt), kuid pärast taotluse esitamist laiendas nõuete esitamist ka sarnase väljanägemisega toodete suhtes. Antud juhul ei ole omanik esitanud nõudeid kolmandate isikute ega avaldaja vastu seoses NORDIC SPEDITION tähise kasutamisega. Kuid ka tahe takistada konkurendil sarnase tähise kasutamist võib tähendada pahausksust üksnes teatavatel juhtudel. Kuna tahe on subjektiivne asjaolu, siis seda saab sisuliselt kontrollida vaid tagantjärei, kui kaubamärgiomanik on astunud samme, et piirata kolmandate isikute turulepääsu. Nimelt, Euroopa Kohus on leidnud, et tahe takistada kolmandat isikut mingit toodet müümast võib teatud asjaoludel tähendada, et taotleja on pahauskne; nii on see eelkõige juhul, kui hiljem ilmneb, et taotleja laskis tähise kaubamärgina registreerida ilma selle kasutamise kavatsuseta vaid selleks, et takistada kolmandate isikute turulepääsu. Omab tähendust, milline on kolmanda isiku (nt antud juhul avaldaja või muu pikaajalise turuosalise) tähise õiguskaitse ulatus, sest otsuse p-d 46 ja 47 eeldavad, et kolmanda isiku tähisel on juba teatav õiguskaitse (mida eelneva käsitlese seisukohast avaldaja ei oma): „Asjaolu, et kolmas isik kasutab juba pikka aega identse või sarnase kauba jaoks tähist, mida võib taotletava kaubamärgiga segi ajada, ja asjaolu, et sellisel tähisel on teatav õiguskaitse, on üks asjakohastest taotleja pahausksuse olemasolu tõendamise hindamiskriteeriumidest. Tegelikult võiks taotleja sellisel juhul kasutada kaubamärgiga tagatud õigusi ainuüksi eesmärgil, et ebaausalt konkureerida konkurendiga, kes kasutab tähist, mis on juba selle enda omaduste tõttu omandanud teatud tasemel õiguskaitse.“ Euroopa Kohus ei välista, et taolise kaubamärgi alusel kasutamise lõpetamise nõuete rikkumine võib olla õigustatud teatavate isikute suhtes (kes ei ole ise enda poolt kasutatava tähise suhtes mingit õiguskaitset omandanud, sh uustulnukad turul) ja taoliste isikute vastu nõuete esitamine ei tähenda, et taotlus on esita-

tud pahauskselt (p-d 48 ja 49). Omanik järeltas eeltoodust, et kohtuasjast C-529/07 tuleneb vajadus tuvastada terve rida faktilisi asjaolusid, avaldaja väited põhinevad aga üksnes teoreetilistel oletustel, ekslikel eeldustel.

Avaldajal puudub õigus keelata kirjeldava sõnaühendi kasutamist. Selleks, et avaldaja saaks omanikule ette heita pahausksset tegevust, peaks avaldajale kuuluma kaitstav õigushüve. Kuna avaldaja ärinimel ja asjaomast teenust kirjeldaval tähisel NORDIC SPEDITION puudub eristusvõime ja sellest tulenevalt kaitstav õigus selle nime ja tähise suhtes, jäävad avaldaja etteheited omanikule alusetuteks (näiteks väidetud soov „OÜ-le Nordic Spedition kätte maksta“). Oleks kokkuvõttes absurdne, kui avaldaja saaks oma eristusvõimetu tähise alusel takistada omanikul eristusvõimelise tähise registreerimist ja kasutamist. See ei ole ilmselgelt kooskõlas kaubamärgiõiguse põhimõtetega seoses küsimusega, et kaitset väärivad üksnes eristusvõimelised tähised, s.o kas olemuslikult või kasutamise läbi eristusvõime omandanud tähised.

Avaldaja ei ole tõendanud sõnaühendi „Nordic Spedition“ üldtuntust kaubamärgina 9.10.2018 seisuga. Kui rääkida selle tähise võimalikust tuntusest, siis esitatud materjalid kajastavad pigem ettevõtte ja selle juhtide negatiivset kuvandit seoses ebaseetilisete, kui mitte isegi ebaseaduslike võtetega seoses äritegevuse alustamisega, mitte ettevõtte tuntust transporditeenuste osutajana.

Ekslik ja põhjendamatu on ka väide, nagu oleks vaidlustatud kaubamärk sisuliselt kattuv avaldaja ärinimega. Kaubamärk sisaldab küll kirjeldavat sõna NORDIC, mis viitab Põhjamaisusele, kuid sellele on liidetud sõna SPED, millel tähendus puudub. Tervikühendi näol on tegemist omaniku ärinimega, mida on ka äriregister pidanud selgesti eristatavaks teistest Eestis äriregistrisse kantud ärinimedest (ÄS § 11 lg 2), sh avaldaja ärinimest OÜ Nordic Spedition. Avaldaja väidab end olevat tõendanud, et sõnad „Spedition“ ja „SPED“ on samasisulised ning viitab oma 23.03.2020 vastuse lisale 2. Tegemist on väljatrükiga saksakeelselt veebilehelt, millel ei näi olevat mingit seost Eestiga ega Eesti tarbijatega. Hoolimata sellesisulistest vastuväidetest, ei ole avaldaja pidanud vajalikuks oma väiteid täheühendi „SPED“ tähenduse kohta Eesti tarbijate hulgas tõendada. Poolte vahel puudub vaidlus vaidlustatud kaubamärgi eristusvõime osas, so seda kinnitavad nii avaldaja ise kui ka Patendiamet. Seda vaatamata asjaolule, et avaldaja on kaubamärgi registreerimismenetluses esitanud Patendiametile 24.01.2019 märgukirja, väites mh taotletava kaubamärgi samatähenduslikkust ja vastuolu oma ärinimega ning pahausksust kaubamärgitaotluse esitamisel (31.07.2020 lisa 3), milliseid vastuväiteid on Patendiamet hinnanud põhjendamatuks. Seega, Patendiamet on tunnistanud NORDIC SPED sõnaühendi tervikuna eristusvõimeliseks ja kaubamärgina kaitstavaks, mis tähendab, et see mh ei kirjelda asjaomaste teenuste omadusi ja eristub seega kirjeldavast ja tavapärasest tähisest NORDIC SPEDITION.

Asjakohatud on avaldaja etteheited, nagu ei oleks omanik „esitanud ühtegi äriliselt usutatavat põhjendust“ kaubamärgi NORDIC SPED registreerimiseks ning nagu ei oleks omanik hetkel tegutsev ettevõtte, so omanik ei ole oma kaubamärki NORDIC SPED veel kasutusse võtnud. Kaubamärgi saab registreerida selle kasutamise kavatsusest lähtuvalt. Omanikul on aega viis aastat kaubamärgi kasutamise alustamiseks (KAMS § 17 lg 3) enne, kui kohalduvad vastavad kaubamärgi mitte-kasutamise sanktsioonid. Omaniku kaubamärgitaotluse esitamine oli ajendatud soovist kaitsta enda ärinimi ka kaubamärgina ning asuda kaubamärki NORDIC SPED realselt kasutama. Asjakohatud on etteheited, et omanik ei ole seda vähem kui aasta pärast kaubamärgi registreerimist veel teha jõudnud.

Viited avaldaja äritülidele on asjasse puutumatud. Samuti ei ole veenev argumentatsioon, mis põhineb VIA3L Spedition OÜ ja avaldaja vahelisel äritülil olukorras, kus avaldaja ning temaga seotud, varemalt VIA3L Spedition OÜ võtmetegelastena tegutsenud isikute suhtes uuritakse võimaliku kuriteo toimepanemist. Omanik on iseseisev äriühing, millel puudus vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamise ajal 9.10.2018 ja puudub ka täna seos Via3L Spedition OÜ või JNG Investments OÜ-ga. Omanik teostab oma õigusi ja kohustusi ise ja ei osale ega ole kunagi osalenud Via3L Spedition OÜ ja avaldaja vahelises äritülis. Omaniku juhatuse liige R. Otsa ei ole osutanud vaidlustuses tuginetud ajaperioodil, so 2018. a suvel ja sellele järgneval perioodil ärinime Nordic Sped OÜ registreerimisest kuni kaubamärgi Nordic Sped registreerimise otsuse tegemiseni, õigusabiteenust Via 3L Spedition OÜ-le või JNG Investments OÜ-le. Avaldaja sellekohased väited on alusetud. Asjakohatud on ka väited selle kohta, et R. Otsa on nõustanud Via 3L Spedition OÜ-d varasemal perioodil. Eesti Advokatuuri aukohus on 7.01.2020 lahendanud avaldaja kaebuse R. Otsa vastu. Aukohus on tuvastanud, et R. Otsa tegevuses ei esine distsiplinaarsüüteo tunnuseid.

TsÜS § 139 kohaselt eeldatakse isiku heausksust. Kaubamärgitaotluse esitamise pahausksus saab esineda üksnes olukorras, kus taotleja on seeläbi teinud taunitava teo, soovides näiteks saada kaubamärgi registreerimise kaudu ebaseadusliku või säilitada oma kaubamärgiõigusi seda tegelikult kasutamata või saada enda nimele kolmanda isiku pikka aega kasutatud kaubamärk. Viimatinimetatu

puhul on oluliseks eelduseks ka see, et varasemalt kasutatud kaubamärk oleks saavutanud teatava õiguskaitse. Seega ei saa omaniku käesoleva kaubamärgi registreerimise taotlust lugeda pahauskselt avaldaja üldsõnaliste väidete pinnalt. Kuna vaidlustatud eristusvõimelise kaubamärgi ja sellele vastandatava, kaubamärgiõiguse mõistes eristusvõimetu ärinime vahel konflikt puudub, puudub käesolevas asjas ka omaniku etteheidetav, pahauskne tegu kaubamärgitaotluse esitamisel. Igaühel on õigus taotleda enda nimele kaubamärgi registreerimist, mis ei ole kaubamärgitaotluse esitamise hetke seisuga konfliktis ühegi teise eksisteeriva õigusega.

Peale ärinime muutust äritegevust käivitades teatas avaldaja oma sisulisest äritegevusest ning vastavatest tegevusaladest alles 28.06.2019, s.o enam kui 8 kuud pärast vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamist. Formaalselt esitas avaldaja 2017. a majandusaasta aruande 09.05.2018, kuid tegevusaruanne viitab jätkuvalt Alfa Logistics OÜ ärinimele, sisuline äritegevus puudus (müügi-käive puudus) ning aruandes ei teatatud ka kavatsetavatest uutest tegevusaladest ega äritegevuse käivitamisest. Ilma sisulise äritegevusest ei saa formaalset luua ka sisuliselt kaitstavaid ärinimeõigusi KaMS § 10 lg 1 p 4 ja § 11 lg 2¹ sätte ja mõtte kohaselt. Seoses ärinime ja kaubamärgi sarnasuse analüüsiga märkis omanik, et see ei saa piirduda formaalse tähiste võrdlemisega ning oluline on arvesse võtta ka ärinime eristusvõimet. Arvestades eelnevat argumentatsiooni ning mõlema poole esitatud materjale on ilmne, et NORDIC SPEDITION sõnaühend ei oma eristusvõimet. Seega ei tulene ärinimest ka õigust vaidlustada kaubamärgi registreerimist. Sellisele seiskohale on komisjon jõudnud ka 30.08.2019 otsuses nr 1710-o. Enamgi, vaidlustatud kaubamärk avaldaja kirjeldavat ja eristusvõimetut ärinime ei sisalda.

Avaldaja on esitanud nõude KaMS § 10 lg 1 p 2 alusel ning tuginenud NORDIC SPEDITION-ile kui üldtuntud kaubamärgile. Materjalid väidetava üldtuntuse poolt on minimalistlikud ning sisuliselt ei kajasta kaubamärgi ärilist kasutamist – materjalide alusel võib lugeda, et avaldaja on tuntud kui paaril korral meedia tähelepanu pälvinud äritüli algataja, kuid puuduvad andmed äritegevuse kohta enne 9.10.2018. Hoolimata vastuväidetest ei ole avaldaja pidanud vajalikuks täpsustada, millistest tõenditest nähtuvalt tunneb valdav enamus veoste ekspedeerimise teenuseid pakkuvatest ja neid kasutatavast sektorist, so asjaomasest äriktorist, kaubamärki „Nordic Spedition“ kuupäeva 9.10.2018 seisuga. Seetõttu on avaldaja sellesisuline väide paljasõnaline.

Komisjon alustas **29.07.2021** avalduse menetluses lõppmenetlust.

Komisjoni selgitused ja otsus

Komisjon, tutvunud menetluses esitatud seisukohtadega ning hinnanud tõendeid kogumis, leiab järgmist.

1) Avaldus on esitatud KaMS § 9 lg 1 p 10 ning KaMS § 10 lg 1 p-d 2 ja 4 alusel.

Avalduse objekt on sõnaline kaubamärk „Nordic Sped“ (reg nr 57205, taotluse esitamise kuupäev 9.10.2018, registreerimise kuupäev 9.09.2019, kaitstud klassides 35 ja 39).

KaMS § 72 lõikest 12 tuleneb, et otsuse tegemisel Patendiameti menetluses oleva taotluse kohta, mis on esitatud pärast 1.5.2004 ja mille kohta ei ole enne 1.04.2019 tehtud kaubamärgi registreerimise või registreerimisest keeldumise otsust, kohaldatakse taotluse esitamise ajal kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise aluseid ja selle menetlemisel lähtutakse menetlustoimingu tegemise ajal kehtivast menetlusnormist. Vaidlustatud kaubamärgi „Nordic Sped“ (reg nr 57205) registreerimise taotlus on esitatud 9.10.2018 ja selle registreerimise otsus on tehtud kaubamärgiregistri andmetel 18.06.2019. Seega kuulub selle taotluse suhtes kohaldamisele 9.10.2018 kehtinud KaMS § 9 lg 1 p 10 ning KaMS § 10 lg 1 p-d 2 ja 4, mille kohaselt õiguskaitset ei saa tähis:

- mille registreerimist taotleb isik on esitanud taotluse pahauskselt või mida on hakatud kasutama pahauskselt;
- mis on identne või sarnane varasema kaubamärgiga, mis on saanud õiguskaitse identsete või sarnalike kaupade või teenuste tähistamiseks, kui on tõenäoline kaubamärkide äravahetamine tarbija poolt, sealhulgas kaubamärgi assotsieerumine varasema kaubamärgiga;
- mis on identne või eksitavalt sarnane enne taotluse esitamise kuupäeva, rahvusvahelise registreerimise kuupäeva või prioriteedikoopäeva äriregistrisse kantud ärinimega ning vastava ettevõtja tegevusala kuulub samasse valdkonda kauba või teenusega, mille tähistamiseks kaubamärki kasutatakse või kavatakse kasutada.

Kooskõlas KaMS § 72 lõikega 15 juhul, kui kaubamärgi registreerimise otsuse tegemisel kuulusid kohaldamisele 1.05.2004 kuni 31.03.2019 kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise alused, kohaldatakse neid aluseid ka asjaomase kaubamärgi suhtes ainuõiguse tühiseks tunnistamise avalduse läbivaatamisel. Seega kohaldab komisjon avalduse lahendamisel 9.10.2018 kehtinud KaMS § 9 lg 1 p 10 ning KaMS § 10 lg 1 p 2 ja 4 ja lähtub kehtivast menetlusnormist.

Kuna avaldus on esitatud mitmel alusel, mis on siiski omavahel seotud, hindab komisjon otstarbekusest lähtudes esiteks avaldaja väidet, et vaidlustatud kaubamärk on äravahetamiseni sarnane tema varasema kaubamärgiga (KaMS § 10 lg 1 p 2), seejärel väidet, et see on vastuolus tema ärinimest tulenevate õigustega (KaMS § 10 lg 1 p 4) ning viimasena väidet, et vaidlustatud kaubamärgi registreerimise taotlus on esitatud pahauskselt (KaMS § 9 lg 1 p 10).

2) KaMS § 52 lõike 1¹ alusel võib asjast huvitatud isik esitada komisjonile avalduse kaubamärgi-omaniku vastu tema ainuõiguse tühiseks tunnistamiseks KaMS §-s 10 sätestatud õiguskaitset välis-tava asjaolu olemasolul, kui see asjaolu oli olemas ka kaubamärgi registreerimise otsuse tegemise ajal. Kaubamärgi registreerimise otsus tehti 18.06.2019.

Lisaks sellele, et KaMS § 52 lõike 1¹ kohaselt peab varasemast õigusest tulenev kaubamärgi õiguskaitset välistav asjaolu olema olemas vaidlustatud kaubamärgi registreerimise otsuse tegemise ajal, peab varasem kaubamärk või muu õigus olema KaMS § 10 lg 1 p-dest 2 ja 4 tulenevalt olemas ka vaidlustatud kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise ajal. KaMS § 10 lõike 1 p-des 2 ja 4 nimetatud õiguskaitset välistavad asjaolud eeldavad varasema kaubamärgi või varasema ärinime (muu varasem õigus) olemasolu. Millist kaubamärki või muud õigust tuleb pidada varasemaks, ilmneb KaMS §-st 11. Avaldaja nõutav asjast huvitatus tuleneb sellest, et ta on varasema kaubamärgi või muu õiguse omaja või on muul viisil huvitatud sellest, et varasemast kaubamärgist tulenevaid õigusi või muud varasemat õigust hilisema kaubamärgiga ei rikutaks. Käesoleval juhul tuleneb avaldaja huvi tema väidetavast varasemast (üldtuntud) kaubamärgist ja ärinimest. Seega ei saa avaldaja huvi põhjendav varasem õigus olla tekkinud hiljem, kui esitati vaidlustatud kaubamärgi registreerimise taotlus, ja see peab olema eksisteerinud (kehtinud) ka vaidlustatud kaubamärgi registreerimise otsuse tegemise ajal.

KaMS § 11 lg 1 p 1 kohaselt on varasem kaubamärk kaubamärk, mis omandas üldtuntuse varem. Tulenevalt KaMS §-s 7 sätestatust on üldtuntuse omandamine ja selle omandamise aeg asjaolu, mis tuleb tõendada igas asjakohases vaidluses. KaMS § 52 lõike 1¹ alusel esitatud avalduse korral peab olema tõendatud varasema kaubamärgi üldtuntus nii enne vaidlustatud kaubamärgi esitamise kuupäeva kui ka asjaolu, et varasem kaubamärk oli üldtuntud vaidlustatud kaubamärgi registreerimise otsuse tegemise ajal.

KaMS § 11 lõike 2 kohaselt arvestatakse muu varasema õiguse määramisel vastava õiguse Eestis omandamise kuupäeva. KaMS § 11 lõikes 2¹ sisalduva erisätte kohaselt, mis täpsustab eelviidatud lõiget 2, arvestatakse kaubamärgi kontrollimisel KaMS § 10 lg 1 p 4 suhtes ettevõtja tegevusaladena neid lõppenud aruandeaasta tegevusalasid ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusalasid, mis olid äriregistrile teatatud või majandusaasta aruandes näidatud enne taotluse esitamise kuupäeva. Viimativiidatud lõike 2¹ redaktsioon jõustus 1.04.2019. Varasemas redaktsioonis oli samasisuline menetlusreegel ette nähtud KaMS § 38 lõikes 1¹: kaubamärgi kontrollimisel § 10 lg 1 p 4 suhtes arvestab Patendiamet ettevõtja tegevusaladena neid lõppenud aruandeaasta tegevusalasid ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusalasid, mis olid äriregistrile teatatud või majandusaasta aruandes näidatud enne taotluse esitamise kuupäeva.

Kuna avaldaja on väitnud, et tema ärinimi OÜ Nordic Spedition on varasem õigus vaidlustatud kaubamärgi suhtes ning et talle kuulub varasem üldtuntud kaubamärk – millise väite põhjendatus sõltub selle tõendamisest –, on avaldaja asjast huvitatud isik KaMS § 52 lõike 1¹ tähenduses.

KaMS § 52 lõikes 1 nimetatud avalduse esitamisel ei ole nõutav, et avaldaja oleks asjast huvitatud isik. Seega võib KaMS § 9 lg 1 p 10 alusel avalduse esitada isik, kelle õigusi ega huve vaidlustatud kaubamärgiga ei riivata. Pahausksus ei pea väljendama isiku suhtes, kes avalduse esitab – kuigi see üldjuhul nii on. See, et taotluse esitamise pahausksus on loetud kaubamärgi õiguskaitset absoluutselt välistavaks asjaoluks, on ajendatud eesmärgist välistada sellised kaubamärgiregistreeringud, mis võivad olla omandatud pahauskselt ükskõik kelle suhtes. Seega ei ole kahtlust, et KaMS § 52 lõike 1 alusel on avaldaja õigustatud avaldust esitama. Omaniku pahausksust puudutav väide nõuab mõistagi eraldi tõendamist ja hindamist.

3) Avaldaja oli seisukohal, et vaidlustatud kaubamärk on KaMS § 10 lg 1 p 2 mõistes eksitavalt sarnane tema varasema üldtuntud kaubamärgiga „Nordic Spedition“. Avaldaja väitis, et kaubamärk „Nordic Spedition“ on üldtuntud, sest kaubamärki tunneb valdav enamus veoste ekspedeerimise teenuseid

pakkuvatest kui ka kasutavatest isikutest enne vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamist 9.10.2018. Nagu avaldaja väitis, piisab KaMS § 7 lõike 4 kohaselt üldtuntuse tunnistamiseks, kui kaubamärki tunneb valdav enamus vähemalt ühte sama paragrahvi lõike 3 punktis 1 nimetatud sektorisse kuuluvatest isikutest. Avaldaja väitis, et kaubamärki tunneb valdav enamus ekspedeerimisteenusega tegelevast äri sektorist.

Avaldaja väitel kasutab ta kaubamärki alates 2.04.2018 ning seda on kasutatud avaldaja veebilehel www.nordicsped.com, samuti haagistel, mida avaldaja veoste vedamiseks kasutab. Igapäevaselt on liikluses 100 Nordic Spedition kaubamärgiga haagist. Avalduse lisana 5 on avaldaja esitanud kolm dateerimata fotot haagistest, mis kannavad kombineeritud kaubamärki järgmisel kujul:

Avaldaja sõnul on „Nordic Spedition“ kaubamärki kajastatud mitmete ürituste toetajana, näiteks erialaspetsialistidele suunatud Logistikaseminar (www.logistikaseminar.ee), aga ka laiemal avalikkusel teada teinud Pardiralli (www.pardiralli.ee). Selle väite tõendamiseks on avalduse lisas 26 esitatud määratlemata ajast (ilmselt 2019, kuna kajastatakse 2019. a toimunud üritusi) pärinevad väljavõtted, kus on kasutatud eeltooduga sarnast kombineeritud kaubamärki.

Avaldaja väitel oli tema eduka äritegevuse tulemusel 2018. a kolmandas kvartalis kerkinud ettevõtte müügitulu 4,7 miljoni euroni ja korraldati üle 15 000 saadetise kohalevedu. Eeltoodu pinnalt hindab ettevõtte oma turuosaks Eestis 3%. Äritegevuse kiiret kasvu kajastati korduvalt ka meedias, mh 23.10.2018 portaalis arileht.ee avaldatud artiklis „Tühjaks kantimises süüdistatud logistikafirma näitab kiiret kasvu“. Avalduse lisas 27 esitatud artikli illustreerimiseks on kasutatud eeltooduga sarnast kombineeritud kaubamärki.

Lisaks sellele väitis avaldaja, et tema äriühing ja kaubamärk on omandanud tuntust meedia vahendusel seoses käimasolevate kohtuasjadega. Ta on selle kohta avalduse lisas 28 esitanud loetelu 16 artiklist, mis pärinevad vaidlustatud kaubamärgi taotlusele eelnenud ajast. Lisatud loetelus ei esine kordagi sõnaühend „Nordic Spedition“. Lisas 29 esitatud Äripäeva 4.07.2018 artiklis on Nordic Spedition kord nimetatud ettevõtteks (mitte kaubamärgina) ning selle kohta on väidetud, et „Majandusaasta aruannetest nähtub, et veoste ekspedeerimisega tegeleva ettevõtte registreeritud firmas seni tegevust toimunud ei ole“. Ka avalduse lisas 30 esitatud 6.07.2018 Äripäeva artiklis on Nordic Spedition nimetatud loetud kordi ning eranditult äriühinguna, mitte kaubamärgina. Avaldaja leidis, et kuna ärivaidluste tõttu astus üks tema juhte tagasi ELEA juhatusest, siis olid „avaldajast ja tema kaubamärgist vaieldamatult teadlikud kõik ELEA-sse kuulunud ekspedeerimisega tegelevad äriühingud“.

Komisjon leiab, et esitatud tõendid ei tõenda, et avaldaja oleks üldse mingit kaubamärki enne 9.10.2018 kasutanud ning seda vähem tõendavad need selle üldtuntust. Meediakajastustes ei ole kordagi juttu kaubamärgist; vastupidi, tegevuse puudumine firmas 4.07.2018 avaldatud info seisuga tõendab pigem seda, et kui mingi kaubamärk kasutusel oli, siis ei olnud see avalikkusele teada. Kui avaldaja äritegevus 2018. a 3. kvartalil hoo sisse sai, siis ei ole teada, kas ja millise kaubamärgi all tegutsedes see toimus (komisjon ei jäta tõendit kõrvale seetõttu, et see on vaidlustatud kaubamärgi esitamise kuupäevast hilisem, kuna ka hilisemast allikast võivad ilmnedas asjaolud, millest nähtub kaubamärgi tuntus taotluse esitamise kuupäeval). Tõendid, millel on esitatud kaubamärgi kujutis (veokite pildid, veebileht, ürituste toetamine), on kas dateerimata või ilmselt hilisemad või ei kasutata seal kasutatud kujutist seoses ühegi kauba ega teenusega (ürituste toetamine), mistõttu ei ole ilmne, et tegu on kaubamärgiga, mida üks isik kasutab oma teenuste eristamiseks teiste isikute samaliigilistest teenustest. Samuti peab komisjon oluliseks, et seal, kus mingit tähist kaupade või teenustega seoses kasutatakse (dateerimata veokite pildid), on tegemist kombineeritud tähise, mis sisaldab nii kujunduslikku osa kui sõnu „Nordic Spedition“, mitte aga tähise „Nordic Spedition“, mille üldtuntust avaldaja on väitnud. Seda järeldust ei lükka ümber ka avaldaja esitatud andmed klientide, vedude või tehtud töö arvu või mahu kohta, kuna tõendatud ei ole, kas ja millist kaubamärki avaldaja seejuures kasutas.

Kuna avaldaja ei ole tõendanud vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamisele eelnenud perioodil kaubamärgi „Nordic Spedition“ kasutamist, rääkimata selle üldtuntusest, peab komisjon alusetuks avaldaja väiteid vaidlustatud kaubamärgi vastuolu kohta KaMS § 10 lg 1 p-s 2 sätestatuga, kontrollimata väidetava varasema kaubamärgi kehtivuse eeldusi (sh eristusvõimet), asjassepuutuvate teenuste ringi ja äravahetamise tõenäosust.

4) Järgnevalt analüüsib komisjon KaMS § 10 lg 1 p 4 kohaldatavust. Vaidlust ei ole selles, et avaldaja on osaühinguna registreeritud 11.08.2014 ärinime Alfa Logistics OÜ all ja kasutab alates 2.04.2018 ärinime OÜ Nordic Spedition. Avalduse lisa 2 esitatud andmete kohaselt on avaldaja uus ärinimi sel kuupäeval registreeritud. Avalduse lisa 3 esitatud 2018. a majandusaasta aruande (allkirjastatud 27.06.2019) kohaselt oli avaldaja põhitegevuseks rahvusvaheline kaubavedu ja ekspedeerimine 2018. aastal ning avaldaja kavatses samal tegevusalal jätkata.

Avaldaja leidis, et vaidlustatud kaubamärk on eksitavalt sarnane avaldaja ärinimega, mis on kaubamärgist varasem ning et avaldaja tegutseb valdkonnas, mille tähistamiseks vaidlustatud kaubamärki kavatakse kasutada.

Omaniku vastuväide põhineb sellel, et avaldaja äritegevus sai alguse alles 2018. aastal ning varasemalt oli tegemist sisuliselt „riiulifirmaga“. Kuigi Alfa Logistics OÜ oli 2015. a majandusaasta kohta teatanud 8542 euro suurusest müügitulust ja oma tegevusena teatanud samuti veoste ekspedeerimise, siis tegemist ei ole sisulisele tegevusele viitava käibemahuga ning järgneval kahel aastal müügikäibe täielik puudumine (omaniku 21.01.2020 esitatud lisadest 2–5 nähtuvalt) kinnitab avaldaja sisulise äritegevuse puudumist. Pärast ärinime muutust äritegevust käivitades teatas avaldaja oma sisulisest äritegevusest ning vastavatest tegevusaladest alles 28.06.2019, s.o peale vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotluse esitamist 9.10.2018. Omanik möönis, et formaalselt esitas avaldaja OÜ Nordic Spedition nime all 2017. a majandusaasta aruande 9.05.2018, kuid tegevusaruanne viitab jätkuvalt Alfa Logistics OÜ ärinimele ja sisuline äritegevus puudus (müügikäive puudus; omaniku 21.01.2020 lisa 5). Põhitegevusalana oli 9.05.2018 aruandes deklareeritud veoste ekspedeerimine, 2018. aastaks muudatusi tegevusvaldkondades planeeritud polnud, võimalusel planeeriti tegevuse mitmekesistamist, kuid seda vaid reaalse tasuvuse korral. Omanik leidis sisuliselt, et varasemale registreeritud ärinimele ei saa KaMS § 10 lg 1 p 4 alusel toetuda, kui selle ärinime all deklareeritud tegevusala on nominaalne ja tegelikult mingit äritegevust ei toimu.

Komisjon leiab, et KaMS § 10 lg 1 p 4 ja § 11 lg 2¹ on sõnastatud selliselt, et nendest ei järeldu üheselt varasema ärinime omaja tegeliku äritegevuse nõue. „Ettevõtja tegevusala“ KaMS § 10 lg 1 p-s 4 ei saa siiski ilmselt tähendada üksnes nominaalset tegevusala, vaid ala, milles ettevõtja on reaalset kaubanduslikult tegev. Seda tõlgendust toetab Euroopa Kohtu 12.11.2002 otsus C-206/01 (Arsenal Football Club plc vs Matthew Reed re: „Arsenal“), kus kohus pidas kaubamärgiõiguses relevantseks tähise kasutuseks kaubanduslikku kasutust, mis toimub kaubandustegevuse osana majandusliku kasu saamise eesmärgil, mitte üksnes eraviisiliselt (p 40).

Seejuures ei oma tähendust asjaolu, et avaldaja, olles muutnud oma ärinime 2.04.2018 ja taaskäivitanud oma äritegevuse 2018. aastal, saavutas väidetavalt 2018. a 3. kvartalil märgatavad kaubanduslikud tulemused. Kuigi vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamise ajaks 9.10.2018 olid KaMS § 10 lg 1 p 4 kohaldamise eeldused materiaalselt täidetud, ei olnud täidetud formaalsed – varasema ärinime relevanttsust õiguskaitsset välistava asjaoluna tuleb hinnata KaMS § 11 lg 2¹ kohaselt lähtudes nendest lõppenud aruandeaasta tegevusaladest ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusaladest, mis olid äriregistrile teatatud või majandusaasta aruandes näidatud enne taotluse esitamise kuupäeva. Kui lähtuda ainult tõigast, et äriregistris olev ärinimi on kuupäevaliselt varasem ja selle kandja on deklareerinud asjassepuutuva tegevusala ja plaani samal tegevusalal jätkata, ei oleks KaMS § 11 lõikel 2¹ mõtet. Avaldaja 2016. a majandusaasta aruanne ei ole asjakohane, sest selle esitas avaldaja vaidlustatud kaubamärgist hoopis erineva ärinime all ning puudub igasugune põhjus, miks omanik oleks pidanud seda arvestama. Avaldaja 2017. a aruanne ei ole asjakohane, sest selles kajastatud senine (nominaalne) tegevus toimus (antud juhul küll ei toimunud majanduslikus mõttes) varasema ärinime all ja planeeritud (hüpoteetilisest) tegevusest üksi ei saa lähtuda, kuna arvesse tuleb võtta vaid reaalselt kaubanduslikku kasutust. KaMS § 11 lg 2¹ tähenduses uude aruandeaastasse kavandatud tegevus on eeskätt seni toimunud tegevuse jätkamine või selle mahuline laiendamine, mitte hüpoteetiline tegevus, mis võib toimuma hakata, aga võib ka mitte – nagu nähtub avaldaja 2015. a ja 2016. a aruannetes planeeritud tegevustest, mida tegelikult ei toimunud. Kuigi omanik pidi ootuspäraselt olema teadlik varem registreeritud ärinimest OÜ Nordic Expeditions, ei olnud tal võimalik arvestada selle omaja nende tegevusaladega ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusaladega, mis näidati majandusaasta aruandes alles 27.06.2019, s.o pärast taotluse esitamise kuupäeva 9.10.2018.

Seega ei ole alust KaMS § 10 lg 1 p 4 kohaldamiseks. Komisjon ei pea seega vajalikuks kontrollida väiteid vaidlustatud kaubamärgi sarnasuse kohta avaldaja ärinimega, omaniku väiteid seoses avaldaja ärinime eristusvõimega ega võrrelda vaidlustatud kaubamärgi teenuseid avaldaja tegevusalaga.

5) Komisjon jätab tähelepanuta omaniku vihje, nagu oleks avaldaja oma ärinime valikul olnud pahauskne, seoses Venemaa samanimelise ettevõtjaga (21.01.2020 lisa 6). Avaldaja kasuks räägib kaubamärgiõiguse territoriaalsuse põhimõte, mis on omaniku poolt pahauskst tõendavate asjaoludega

kummutamata. Samuti on avaldaja juhtinud tähelepanu sellele, et avaldaja kasuks räägib ka kaubamärgiõiguse vanemuse põhimõte, kuivõrd nimetatud Venemaa ettevõtja on asutatud 12.07.2018, s.o pärast avaldaja ärinime registreerimist 2.04.2018. Seega on omaniku vihje puhul tegemist tõendamata oletusega.

Samuti jätab komisjon tähelepanuta ja lükkab täielikult tagasi omaniku vihjed, mis puudutavad avaldaja äritegevuse käivitamise uurimist kriminaalmenetluses (mh 21.01.2020 lisa 10). Esiteks on see asjassepuutumatu, teiseks aga ei tähenda kriminaalmenetluse alustamine või ka süüdistuse esitamine isiku süüd ega sellega justkui kaasnevat ebausaldusväärset. Kedagi ei tohi käsitada kuriteos süüdi olevana enne, kui tema kohta on jõustunud süüdimõistetv kohtuotsus.

Komisjon jätab tähelepanuta poolte vastastikused etteheited seoses laimukampaania algatamisega või sellekohaste põhjendamata etteheidete tegemisega, kuna need küsimused ei ole menetletavas asjas tähendust omavad.

6) Avaldaja on kolmandaks leidnud, et vaidlustatud kaubamärgi registreerimistaotlus on esitatud pahauskselt.

Avaldaja on omaniku pahausksust 9.10.2018 taotluse esitamisel selgitanud selle toiminguga kontekstiga: osa töötajate lahkumisega kolmanda isiku OÜ Via3L Spedition teenistusest avaldaja teenistusse suvel 2018, nimetatud kolmanda isiku hagi ja muude survemeetmetega avaldaja ja tema töötajate vastu ning omanikuks oleva äriühingu uue ärinime OÜ Nordic Sped registreerimisega äriregistris 8.10.2018. Kõigi omaniku sammude motiiviks on soov avaldaja majandustegevust kahjustada ja see lõpetada. Avaldaja peab oluliseks asjaolu, et omaniku juhatuse liige alates 28.08.2018 ja osanik on R. Otsa, kes on esindanud OÜ-d Via3L Spedition ja selle ühingu emaettevõtjat (avalduse lisa 13a on asjassepuutuvast ajavahemikust hilisem – pöördumine kohtu poole 29.08.2019 Via3L Spedition ja JNG Investments OÜ esindajana; lisa 13b 27.08.2019 volikirja kohaselt on R. Otsa ametilt JNG Investments OÜ jurist). Omaniku pahausksuse väite põhjenduseks on avaldaja esile toonud, et omanik esitas taotluse, olles teadlik avaldaja varasematest õigustest (ärinimest ning kasutatavast kaubamärgist ja domeeninimest eristuva osaga „nordicsped“), eesmärgiga neid õigusi kahjustada – mitte saada õiguskaitse kaubamärgile, et seda kasutada heauskses äritegevuses. Avaldaja tõi ka välja, et vaidlustatud kaubamärgi teenused ei seonu mingil moel OÜ Nordic Sped tegevusalaga, milleks on äriregistri andmetel jäätmetöötlus (avalduse lisa 10); omanikul äritegevus 2019. a sisuliselt puudus (avalduse lisa 11). Avaldaja leidis, et omaniku ärinime valikul ja registreerimisel, mida ei saanud teha taustauuringuid tegemata, pidi omanik olema teadlik avaldaja varasemast sarnasest ärinimest, mis tuleb esile äriregistri päringukeskkonnas (avalduse lisa 16). Lisaks on omaniku juhatuse liige õigusteadmistega isik, mistõttu ta pidi olema kursis omaniku tähiste registreerimise õiguslike asjaoludega, mis välistab eksimuse ja räägib teadliku pahauskse tegutsemise poolt. 29.06.2020 märkis avaldaja täiendavalt, et ei ole eluliselt usutav, et isik, kes on tegutsenud Via3L Spedition OÜ pikaaegse õigusnõustajana, ei olnud teadlik oma kliendi vastaspoole tähistest. Omaniku erinev registrijärgne tegevusala ja tegeliku äritegevuse puudumine näitavad avaldaja arvates ka kavatsuse puudumist vaidlustatud kaubamärgi sarnasust avaldaja tähistega, ei saanud taotluse esitamise eesmärk olla kantud kaubamärgi peamisest funktsioonist ehk soovist eristuda; kui omanik hakkaski päriselt ekspedeerimisega tegelema, ei oleks vaidlustatud kaubamärk eristuv ning eksitaks kliente. Sellise kaubamärgi eesmärgiks oleks isikute eksitamine kaudu avaldaja edu ja maine ärakasutamine ja kahjustamine või avaldaja õiguste kasutamise takistamine. Omanik on avaldaja väitel avaldaja takistamisega alustanud, esitades tsiviilasjas nr 2-19-13851 6.11.2019 menetlusdokumendi (avalduse lisa 17) etteheitega, et avaldaja rikub omaniku kaubamärgiõigusi. Teise ettevõtja majandustegevuse kahjustamise ja eksitamise kaudu maine ärakasutamise või kahjustamise eesmärk ei ole heauskne.

Avalduse lisa 10 olev omaniku (asutatud EcoLabor OÜ ja NV Varahaldus AS ühinemise teel 12.12.2017 ärinime Jäätmelabor OÜ all) 2017. a majandusaasta aruanne on allkirjastatud 27.06.2018 ning sellest nähtuvalt 2017. a tegutses omanik keemia- ja jäätmeanalüüsise valdkonnas ning kavatses sellega jätkata; töötajaid oli 0, 2017. a müügitulu 8949 eurot. Avalduse lisa 11 kohaselt oli omaniku ärinimi 27.09.2018–08.10.2018 SERT-IT OÜ ning 2019. a majandustegevuse info puudub.

Omanik on avaldaja etteheited pahausksuse osas küsitavaks pidanud esiteks seetõttu, et faktilisi asjaolusid, mis omaniku taunitavast teost järelduvat pahausksust tõendaksid, ei ole, ja avaldaja väited põhinevad üksnes teoreetilistel oletustel, ekslikel eeldustel. Eeldada tuleb heausksust. Avaldajale ei kuulu teiseks õigushüve, mida oleks võimalik pahauskselt kahjustada. Avaldaja ärinime peab omanik eristusvõimeks ja kõnealuste teenuste osas tavapäraseks; ärinime registreerimist see ei takista, kuid ei anna avaldajale eelist vaidlustatava kaubamärgi vastu, mis on seevastu registreerimisega eristusvõimeliseks tunnistatud ja avaldaja ei ole seda vaidlustanud. Kolmandaks peab omanik alusetuks ette-

heiteid seoses vaidlustatava kaubamärgi kasutamise puudumisega, kuna kaubamärgiomanikul on aega viis aastat kaubamärgi kasutamise alustamiseks, enne kui kohalduvad vastavad kaubamärgi mittekasutamise sanktsioonid; omanikul on kavatsus kaubamärki reaalselt kasutada. Ka peab omanik ainetuks illusiooni, et omanik on taotluse esitanud, „kasutades ära olukorda, et avaldaja ei olnud ise oma kaubamärki registreerima asunud“, sest olemusliku eristusvõime alusel ei ole „NORDIC SPEDITION“ kaubamärki võimalik kaitsta. Taotlust ei saa omaniku arvates lugeda pahauskseks üldsõnaliste ausa konkurentsi soodustamise loosungite alusel ning printsiipiaalse „first-to-file“ kaubamärgiõiguse aluspõhimõtte eiramisel. Kuna avaldaja tähise eristusvõime puudub, jäävad avaldaja etteheited omaniku hinnangul paljasõnalisteks ning ebausutavateks (näiteks väidetud soov „avaldajale kätte maksta“). 26.05.2020 seisukohas rõhutas omanik, et tal puuduvad seosed Via3L Spedition OÜ-ga ja sellega seotud isikutega ning ta ei osale äritulis avaldajaga. R. Otsa ei ole 2018. a suvel ega sellele järgnevalt Via3L Spedition OÜ-le ega JNG Investments OÜ-le teenuseid osutanud ega neid viimasel ajal nõustanud.

7) Komisjon märgib poolte seisukohti hinnates esiteks, et omaniku heausksust eeldatakse ja pahausksus tuleb tõendada taotluse esitamise aja seisuga (Euroopa Kohtu 11.06.2009 otsuse C-529/07 Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG vs Franz Hauswirth GmbH, p 35); seejuures võivad mõistagi olla asjakohased hilisemad tõendid, millest ilmnevad taotleja teadmised või kavatsused taotluse esitamise ajal. Asjaolu, et omanik on esitanud nõuded talle kuuluva registreeritud kaubamärgi kasutamise lõpetamiseks teise isiku poolt, ei tõenda iseenesest pahauskse kavatsuse olemasolu taotluse esitamise ajal, kuid võib sellise kavatsuse olemasolu kinnitada koos muude tõenditega.

Samuti ei tõenda pahauskset kavatsust kaubamärki registreerida üksnes sellest tuleneva ainuõiguse kuritarvitamiseks teiste isikute vastu ja mitte kaubamärgi kaubanduslikuks kasutamiseks see asjaolu, et omanik ei ole veel kaubamärki kaubanduslikult kasutama asunud. Muidu muutuks KaMS § 17 lg 3 sisutuks.

Avaldaja on selgitanud põhjalikult OÜ-ga Via3L Spedition tekkinud äritüli tagamaid. Kuigi ei ole välistatud, et nimetatud kolmas äriühing on oma huvide kaitseks kasutanud nii õiguspäraseid kui ka juriidiliselt korrektseid, kuid heade äritavadega küsitavalt kooskõlas olevaid võtteid, ei ole avaldaja kolmanda isiku väidetud survemeetmeid dokumentaalselt tõendanud, nii et nendele ei saa toetuda omaniku väidetava pahausksuse konteksti tõendavate asjaoluna. Samuti ei ole välistatud, et R. Otsa on nimetatud kolmanda isiku esindajana või temaga seotud ettevõtjate teenistuses olles vahelülilis nimetatud äritüli ja vaidlustatud kaubamärgi väidetava pahauskse taotlemise vahel, kuid esitatud tõenditest ei ilmne selgelt ja üheselt see, millal ja millises funktsioonis R. Otsa avaldaja vastaspoole huvisid on esindanud. Seetõttu jääb loomata oluline lüli avaldaja kujutatud ahelas, mis seoks nimetatud äritüli – mida avaldaja ilmselt põhjendatult tajub ründena tema enda ja oma töötajate vastu – ja vaidlustatud kaubamärgi taotlemise fakti. Tõendid, mis seovad R. Otsa avaldaja vastaspoolega 2019. aasta teises pooles, on selleks otstarbeks liiga hilise päritoluga.

Nagu pooled on märkinud, puudub taotluse pahausksuse mõistel konkreetne sisu ja seda on praktikas sisustatud erinevalt. Üks võimalusi seda sisustada on läbi taotleja ebaausa kavatsuse või muu pahehise motiivi, sh hõlmates käitumise, mis hõlbib eetilise käitumise või ausa kaubandus- ja äripraktika omaksvõetud põhimõtetest (Üldkohtu 21.04.2021 otsus T-663/19 Hasbro, Inc vs EUIPO re: MONOPOL, p 41). Kui selline ebaaus kavatsus oleks välistatud kaubamärgiõiguse konkreetsete reeglitega, mis nõuavad tähise eristusvõimet, varasema õiguse kaitset ja keelavad tarbija eksitamise, ei oleks KaMS § 9 lg 1 p-1 10 mõtet. Pahauskselt taotletud kaubamärgi õiguskaitse välistus peab täitma lünga, mida konkreetsete reeglid – mis ei arvesta võimalikku ebaausust – on jätnud. Isegi kui midagi on lubatud teha, ei tohi seda teha pahauskselt.

Mõlemad pooled on viidanud Euroopa Kohtu 11.06.2009 otsusele C-529/07, mille p-s 53 on kohus pidanud pahausksuse kindlakstegemisel oluliseks seda, kas taotleja teadis või pidi teadma, et mõni kolmas isik kasutab identsete või sarnaste kaupade jaoks identset või sarnast tähist, mida võib segi ajada tähisega, mille registreerimist taotleti; taotleja tahet takistada kolmandatel isikutel sellise tähise edasist kasutamist; ning ka seda, milline õiguskaitse tase on kolmanda isiku tähisel ja tähisel, mille registreerimist taotletakse. Samas on nimetatud kriteeriumid vaid osa asjaoludest, mida võib olla vaja arvesse võtta, sest pahausksuse kindlakstegemiseks tuleb arvestada kõiki asjaolusid (sama otsuse p 37).

Komisjon möönab, et omanik võis vaidlustatud kaubamärgi taotlust esitades tõepoolest olla teadlik avaldaja uuest ärinimest, tema äritegevuse käivitumisest kaubavedude ja ekspedeerimisega seonduvalt ning isegi tema veokitel ja veebilehel kasutatavast tähisest. Omanik ei ole seda ümber lükanud. Küll aga – nagu välja toodud ka ülal – ei ole avaldaja käesoleval juhul veenvalt põhistanud Via3L Spe-

dition OÜ seost kaubamärgiomanikuga, mis võimaldaks kaubamärgiomanikule omistada Via3L Spedition OÜ ja avaldaja äritulist tuleneva võimaliku pahelise motiivi.

Seega ei kuulu avaldus ka KaMS § 9 lg 1 p 10 alusel rahuldamisele. Kuna omaniku pahausksust taotluse esitamisel ei ole tõendatud, ei ole vajalik hinnata omaniku vastuväiteid seoses avaldaja ärinime eristusvõimetusega, vaidlustatud kaubamärgi erinevusega avaldaja tähistest ega võrrelda vaidlustatud kaubamärgi teenuseid avaldaja tegevusalaga.

8) Komisjon pöörab täiendavalt tähelepanu järgmisele.

Omanik on juhtinud tähelepanu sellele, et avaldajale ei kuulu õigushüve, mida oleks võimalik pahauskselt kahjustada. See seisukoht sobitub omaniku seisukohaga, et pahausksus peab olema väljendunud just isiku suhtes, kes seda väidab. Komisjon omanikuga ei nõustu. Esiteks tuleneb KaMS § 52 lõikest 1, et avalduse võib absoluutse õiguskaitset välistava asjaolu alusel esitada igaüks. Sealjuures võib pahausksus vastavalt Euroopa Kohtu praktikale väljenduda kavatsuses kahjustada nii kolmandate isikute huve, kuid ka konkreetset kolmandat isikut silmas pidamata väljenduda ainuõiguse omandamises muul eesmärgil kui seoses kaubamärgi ülesannetega (vt Euroopa Kohtu otsus C-371/18, p 77).

Teiseks on omanik ise 26.05.2020 seisukohas täheldanud, et pahausksus saab esineda olukorras, kus taotleja soovib säilitada oma kaubamärgiõigust seda tegelikult kasutamata (taotluste uuesti esitamine, nn *refiling*). Komisjon leiab, et kuigi viimasel juhul ei rünnata kellegi konkreetset (varasemat) õigushüve, on tegu pahausksusega seetõttu, et taotleja kasutab süsteemi vääralt, mitte ausate kavatsustega. Seega taotluse pahausksus õiguskaitset välistava asjaoluna (KaMS § 9 lg 1 p 10) ei täienda üksnes varasemal õigusel põhinevaid õiguskaitset välistavaid aluseid (KaMS § 10 lg 1 p-d 1–4 ja p 6), vaid laiendab ka viimaste kohaldamise võimalikkust territoriaalselt (nagu KaMS § 10 lg 1 p 7 puhul), intensiivistab kaitset pahatahtliku võltsimise või omastamise korral või võimaldab taotleja pahausksuste kavatsuste korral aegumatut vaidlustamist (KaMS § 52 lg 2 p 2). Lisaks sellele on KaMS § 9 lg 1 p 10 iseseisev õiguskaitset välistav asjaolu kohaldamiseks olukorras, kus varasemal õigusel (seega konkreetset õigushüvel) põhinevad õiguskaitset välistavad asjaolud juriidiliselt korrektselt kohaldatuna võimaldaks anda kaitse tähisele, mida selle taotleja ei kavatse kasutada kaubamärgi funktsioonis ausate tavade kohaselt. Seega ei ole konkurentsimoonutuste vältimine paljas loosung (vt Üldkohtu otsus T-663/19, p 32).

Ja vastupidi – kui pahausksust ei ole tõendatud, kuuluvad kohaldamisele konkreetset reeglid. Antud juhul sisaldus vaidlustatud kaubamärk esimeses kaubamärgitaotluses (avaldaja taotlust varem esitanud ei olnud ja tema märgi üldtuntus jäi tõendamata) ja selle kaitset ei välista avaldaja varasem ärinimi (kuna selle seos konkreetse äritegevuse ja tegevusaladega ei olnud taotluse esitamise ajal nõuetekohaselt avaldatud).

Tulenevalt eeltoodust ning lähtudes TÕAS § 61 lõikest 1 otsustab komisjon:

jätta avaldus rahuldamata.

Avalduse menetlusosaline, keda ei rahulda komisjoni otsus ja kes soovib jätkata vaidlust menetlusosaliste vahel hagimenetluse korras, võib esitada hagi kahe kuu jooksul komisjoni otsuse avaldamisest arvates. Hageja teavitab viivitamata komisjoni hagi esitamisest. Kui nimetatud hagi ei ole esitatud, jõustub komisjoni otsus kahe kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele. Kui hagi esitatakse, kuid kohus ei võta hagi menetlusse, jätab hagi läbi vaatamata või lõpetab menetluse otsust tegemata, jõustub komisjoni otsus vastava kohtumääruse jõustumise hetkest, kui kohtumäärusest ei tulene teisiti.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tanel Kalmet

Maria Silvia Martinson

Triin Muuk-Adrat